

NOVI TEHNIK

GLASILO OBCINSKIH ORGANIZACIJ SZDL CELJE, LASKO, SLOVENSKE KONJICE, SENTJUR, ŠMARJE PRI JELŠAH IN ZALEC

Teden solidarnosti

Z VAMI SMO

Se pred dobrim četrti stoletja se je tudi naš narod boril. Boril se je za svobodo, za svoje življenje in obstoj. Danes tak boj bijejo Vietnamci. Majhen narod v jugovzhodni Aziji, ki pa ima mnogo poguma in ljubezni do svobodnega življenja. In ta mali ter pogumni narod že desetletja krvavi. Vendar ga še nobenemu sovražniku ni uspelo uničiti kljub veliki premoči. Uničiti ga ne morejo zato, ker se, kakaj se bojuje, ve, da se bojuje za lastno svobodo. Tako številni borci umirajo pod svetlo zastavo z zlato zvezdo, ki simbolizira njihov boj za svobodo. Na njihova mesta pa stopajo novi borci, ki imajo pred očmi en sam cilj — zmago in trdno verujejo, da jo bodo dosegli. Z osvoboditvijo gibanjem sodeluje vse ljudstvo. Vojsko ljudje zalagajo s hrano, pa čeprav jim dajo zadnje, kar imajo, kajti vojna tudi civilnemu prebivalstvu ne prizanaša. Številni zračni napadi jim uničujejo domove in priatele. Otroci ostajajo brez staršev, starejši bratje in sestre se borijo. Otroci pomagajo pospravljati tisti borni ostanek pridelka, ki mu je vojna prizanesla. Kljub napornemu delu in strahu pred vedno novimi zračnimi napadi hodijo v šolo in se učijo, saj vedo, da bo svobodnemu Vietnamu potrebnih mnogo izobraženih ljudi, če bodo hoteli ta porušeni in s krvjo prepojeni svet obnoviti.

V njihovem boju jim stoji ob strani ves svet. Se posebej v tem tednu solidarnosti z bojem za svobodo vietnamskega ljudstva in drugih ljudstev. Tako smo se na naši šoli odločili, da bomo zbirali »pionirski dinar« za Vietnam. Največ je zbral 7. a razred. S to akcijo so vsi pionirji pokazali veliko solidarnost do svojih vrstnikov v Vietnamu, za katere pa upamo, da bodo kmalu živeli v miru in svobodi ter brez strahu mislili na to, kar jim bo prinesel jutrišnji dan.

ZLATKA PLAVSTAJNER,
7. a r. osnovne šole
Sentjur pri Celju

PRESEGLI OSEBNE DOHODKE

V devetmesečnem letošnjem obdobju je v celjski občini poraslo število gospodarskih organizacij, ki so presegle kalkulativne osebne dohodke. Presežek so dosegli v devetih delovnih organizacijah, znaša pa 1.411.993 din ali petkrat več kot ob koncu prvega polletja. Izplačila so presegli v Elektro Celju, v bifeju Ingrad, v Ključavničarju, v gostinskem podjetju NA-NA in za manjše zneske še v drugih delovnih organizacijah. Zaradi tega presežka izplačila osebnih dohodkov so morale te

delovne organizacije vplačati v republiški rezervni sklad nad 46 starih milijonov dinarjev.

MOLCANOV V CELJU

V ponedeljek popoldne je članom komisij za mednarodna vprašanja pri komitejih občinskih konferenc ZKS na celjskem območju predaval Jurij Leonidov — Molcanov, predavatelj iz oddelka CK KP SZ za propagando in zunanjo politiko. Molcanov je govoril predvsem o dejavnosti KP SZ in sovjetske vlade pri uresničevanju zunanje političnega programa 24. kongresa KP SZ.

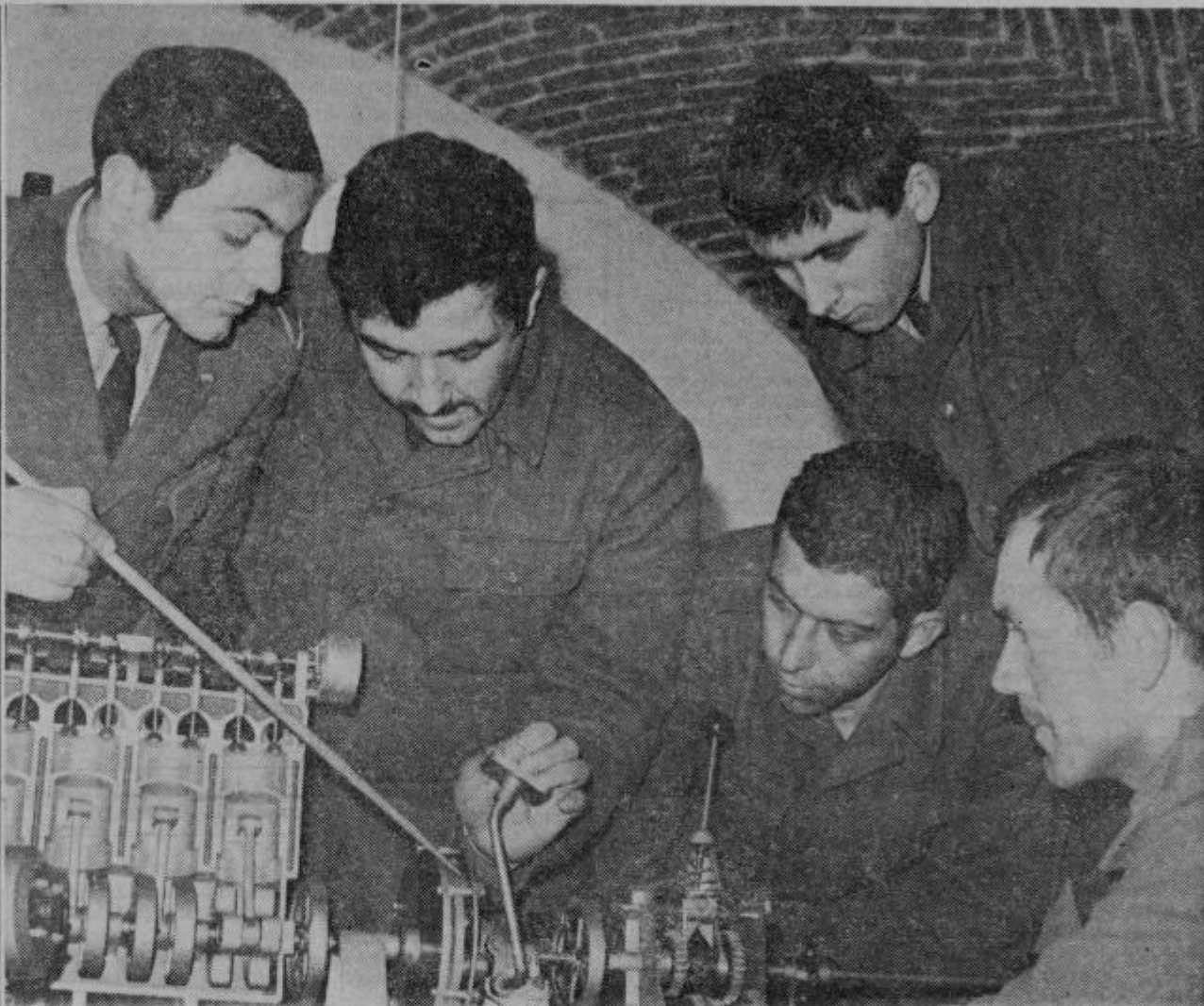
SREČANJE BORCEV Z VOJAKI

V ponedeljek dopoldne je bilo v vojašnici Slavka Slandra v Celju srečanje, ki so se ga udeležili vojaki iz te kasarne in pa stari borci, udeleženci narodnoosvobodilnega boja od leta 1941. Mladim vojakom so o svojih partizanskih doživljajih na prijeten in neposreden način spregovorili generalmajor v pokoju, nosilec partizanske spomenice 1941 in narodni heroj ter nekdanji komandant celjske garnizije Franc Rojšek-Jaka, podpolkovnik v pokoju, Vaso Starović in Stane Kokalj,

majorski in spomeničar. Srečanje je organiziral kapetan Velimir Jušković v počastitev dneva JNA.

Srečanje je bilo izredno prijetno. Vojaki so se na ta način seznanili z nedavno, toda slavno zgodovino naših partizanov, v tistih dneh, ko se je kalila naša armada. Povedali so nam, da si takšnih srečanj še žele, saj tako zvedo veliko več in na primernejši način kot iz učbenikov, razen tega pa spoznajo tudi borbo slovenskih partizanov.

MST

ENAINTRIDESET let je minilo od tistega zgodovinskega trenutka, ko so v majhni vasici RUDO v vzhodni Bosni položili z ustanovitvijo I. PROLETARSKE BRIGADE temelje naši ljudski armadi. Po uspešno izvojevanju revolucije je naša JLA vseskozi tesno stala ob naših narodih, saj so njeni pripadniki nenehno sodelovali pri izgradnji naše socialistične skupnosti. Slavna je zgodovina naše vojske, slavna njena preteklost in njena usposobljenost je garancija naše bodoče varnosti. Ona nam je porok našega svobodnega ustvarjanja novih družbenih odnosov, ona je porok socialistične graditve, saj je skozi vsa desetletja nenehno izpopolnjevala svojo tehnično osnovo in skrbela za čimboljšo usposobljenost svojih kadrov. S ponosom lahko zrejo njeni pripadniki na prehojeno pot, s ponosom zrejo nanjo mi, ki vemo, kaj nam pomeni. Vodnik DRAGIŠA DAVKOSKI, deseter STANE PIPAN in vojaki MITJA ZUPAN, ZORAN MLADENOVIC in ANTON LEBAR so le manjša skupina med vsemi tistimi, ki se ob sodobnih učilih in pripomočkih usposablajo za obrambo naše domovine. Ob prazniku naše JLA izrekamo vsem njenim pripadnikom najiskrenejše čestitke!

(Foto: Berni STRMČNIK)

STOP — pop moda shop

MLADO ZA MLADE

2. nadstropje

VELEBLAGOVNICA

z urednikove mize

Najprej najpomembnejše novice — zadnji NT v starem letu bo izšel 28. decembra v močno povečanem obsegu in s koledarjem pa z nagradno križanko. Potrudili se bomo, da tednika ne boste odložili vse do 11. januarja. Kajti takrat bomo v novem letu prvič prišli med vas. V tiskarni je preveč dela.

Pri nas v redakciji razsaja gripa, a vseeno — gre. Seveda pa moramo napeti vse sile, da je Celjski radio vsak dan poln novic in da tudi NT v redu pripravimo. Vseeno pa sporočamo vsem dopisnikom in sodelavcem — pomoč potrebujemo!

Danes dopoldne bomo sedli za okroglo mizo s partijskimi sekretarji na celjskem območju. Spregovorili bomo o sedanjem družbenem trenutku in o tem, kaj nas čaka.

V današnjem NT pa preberite — vse... in še tole — vsa pisma še pridejo na vrsto! In zgodbe prav tako!

VAS UREDNIK

Na seje le pripravljeni

Bodoči delegatski opanosi, ki jih ob uresničevanju ustavnih dopolnil upajamo v naš skupščinski sistem, bodo tudi od delegatov terjali izboljšan način dela. Vse preveč smo v preteklosti ugotavljali primere, ko so odborniki prihajali na seje skupščine povsem nepripravljeni. Nepripravljeni kljub temu, da so dobili skupščinske materiale praviloma pravočasno v roke in da so torej po tej plati imeli vse možnosti, da se za seje skupščine temeljito pripravijo.

Na zadnji seji komiteja občinske konference ZKS v Slovenskih Konjicah pa je bila v zvezi s tem izrečena kritika tudi organizaciji Socialistične zveze in sindikatom. Zakaj tema dvema organizacijama? Predvsem zaradi tega, ker bi morala Socialistična zveza v krajevnih skupnostih, sindikati pa v delovnih organizacijah zagotoviti, da bi odborniki že v času pred zasedanjem skupščine pokazali pričakovano aktivnost predvsem v tem smislu, da bi se o posameznih vprašanjih, ki so prihajala na dnevni red, posvetovali s svojimi središči, ki so jih izvolile v občinsko skupščino. Obe organizaciji sta bili v preteklosti v konjiški občini na to premalo pozorni (Konjice pa pri tem prav gotovo niso izjema!), saj so bili odborniki po izvolitvi praktično več ali manj prepuščeni sami sebi. Niso bili redki primeri, ko so odborniki šele na seji skupščine »odpirali kuverte« ter se seznanjali z gradivom, ki jim je bilo predhodno posredovano. Tako postopanje pa je prav gotovo neučinkovito in neodgovorno. Predsednik skupščine ing. Franc Tepej je povedal, da je v vsaj svoji mandatni dobi (ta traja že tri leta), samo ob zadnjem primeru okoli bodoče stanovanjske politike prišla pomba na predsedstvo občine, in sicer iz Konusa. Vsa ta leta pa niti ob enem vprašanju ni bilo nobenega odmeva, kljub temu, da pošiljajo skupščinske materiale vsem podjetjem ter vsem družbeno političnim organizacijam. Kritiko bi bilo torej možno tudi razširiti!

Vse torej kaže in to je očitno, da bo potrebno ob uveljavljanju novega skupščinskega sistema marsikaj spremeniti tudi na relaciji odnosov do dela v občinskih skupščinah, predvsem pa bo potrebno zaostri odgovornost ljudi, ki v teh samoupravnih telesih predstavljajo občane in delavce iz delovnih organizacij. Brez predhodnega posvetovanja s posameznimi strukturami, brez zbiranja mnenj ter dodatnih predlogov in reševanja konkretnih družbenih vprašanj bodo vsa prizadevanja ob poglobljanju naših samoupravnih odnosov jalovo delo.

STRMCNIK

UTRIP DANASNJEGA ČASA

To, kar je v nekaterih državah že stara praksa, pri nas šele uvajamo. Pa nič zato če kasnimo, samo da ne bi preveč. Kaže pa, da na tej progi ne bo zamude, še zlasti, ker dobiva nakazovanje osebnih dohodkov na hranilne knjižice v zadnjem času vse močnejšo družbenopolitično oporo. Zdaj ne gre za reklamo celjske podružnice Ljubljanske banke, ki se je akcije lotila (četi bi si, mimogrede zapisano, takšno priznanje zaslužila), temveč veliko bolj za družbeno vrednotenje dela. V tem smislu smo zastavili vprašanje tudi vsem, ki sodelujejo v današnji anketi. Nakazovanje dela osebnih dohodkov je dobilo pečat današnjega časa, ko vse bolj uvajamo stabilizacijske ukrepe. Tudi ta oblika denarnega varčevanja ima ta pomen! In prednosti tega varčevanja? Sredstva se varčevalcem obrestujejo, krepijo kreditno sposobnost banke in se vračajo nazaj v gospodarstvo, zlasti pa v tisto, ki je zajeto v varčevanje. V kolektivih, ki so se odločili za nakazovanje osebnih dohodkov na hranilne knjižice, nimajo več problemov okoli izplačevanja osebnih dohodkov, okoli začasnih premostitvenih kreditov! Tu je torej tisto, zaradi česar pišemo o akciji, ki ima povsem stabilizacijski značaj. Kaj so o njej rekli naši anketiranci?

ALEKSANDER VIDEČNIK, šef službe za posle s prebivalci pri celjski podružnici LB

Dosedanji rezultati naše akcije so pokazali, da je usmeritev pravilna. Doslej nismo šli v preveliko širino. Zdaj pa, ko imamo določene izkušnje, bomo šli. Lahko povem, da je stanje sredstev, ki so zbrana v naši podružnici iz naslova osebnih dohodkov že nad 680 milijonov starih dinarjev. V to obliko varčevanja je vključenih okoli 3.000 delavcev. Če pa bi npr. v celjski občini v to obliko varčevanja vključili vsaj 20 odstotkov vseh delavcev, bi to pomenilo mesečni porast sredstev iz tega naslova nekaj nad 11,7 milijona dinarjev. Kako pomembna bi bila ta sredstva za domače gospodarstvo!

FRANC KNAFELC, direktor sektorja poslovnih odnosov EMO Celje

Koristi nakazovanja dela osebnega dohodka na hranilne knjižice so večstranske. Koristi imajo delovna organizacija, delavci in družba oziroma banka, ki jača kreditne sklade. Pomembno za delavca je, da mu večja poslovna sredstva delovne organizacije omogočajo tudi boljše delovne pogoje in večji osebni dohodek. V primeru EMO računam, da bi s takim načinom nakazovanja osebnega dohodka pridobili v kreditne sklade vsak mesec do 150 milijonov starih dinarjev.

IVAN KRAMER, predsednik občinskega sindikalnega sveta Celje

V to obliko nakazovanja dela osebnih dohodkov na hranilne knjižice je v naši občini

inž. DUŠAN BURNIK, predsednik skupščine občine Celje

Družbeni pomen nakazovanja dela osebnih dohodkov na hranilne knjižice se odraža zlasti v gospodarstvu. Pri nas v Celju ta sodobna metoda varčevanja in denarnih tokov še ni prišla do večje veljave, čeprav posamezne delovne organizacije že izplačujejo osebne dohodke na ta način.

Izrednega pomena je ta oblika predvsem zato, ker pomenijo hranilne vloge, ki so danes zbrane v bankah, zelo majhen del izplačanih osebnih dohodkov. Velik pomen pa predstavlja že sama možnost, da se del osebnih dohodkov zadrži v banki nekaj časa, ker to pomeni večjo likvidnost za samo banko kot tudi možnost dodatnega kreditiranja za delovne organizacije.

Ker gre v tem primeru za velike zneske, ki bi lahko dodatno, vendar učinkovito z večjim uspehom reševali problem ne-likvidnosti, podpiram takšno akcijo.

vključenih že nekaj kolektivov. Zgleden je primer Avto Celje, ki je v celoti prenesel izplačilo osebnih dohodkov preko hranilnih knjižic na vse zaposlene. Tako podjetje nima nobenih težav niti z delavci pa tudi ne z vprašanjem, kako zagotoviti sredstva za izplačilo osebnih dohodkov.

Na seji predsedstva občinskega sindikalnega sveta smo že na začetku letošnjega leta v informativnem smislu razpravljali o tej akciji, v novembru pa smo imeli s predstavniki celjske podružnice Ljubljanske banke že konkretne razgovore, kako naj

se občinska sindikalna organizacija vključi v to akcijo.

OLGA ČUVAN, finančni direktor Železarne Store

Po temeljitih razpravah v kolektivu se je delavski svet podjetja odločil, da preidemo na izplačevanja dela osebnega dohodka na hranilne knjižice. S tem načinom varčevanja se bo poglobilo sodelovanje med banko in podjetjem, denar bo hitreje krožil, prihranjena sredstva pa bodo na voljo podjetju, da bo lažje premostilo morebitne težave zaradi pomanjkanja likvidnih sredstev tako pri izplačilu osebnih dohodkov kot tudi pri uvozu materiala. Koristi pa bo imel tudi sleherni posameznik.

ZDRAVKO TROGAR, direktor celjske podružnice LB

Zbiranje sredstev v vseh oblikah je ena izmed poglavitnih nalog banke, tako tudi naše podružnice. To pomeni, da s takim delom krepimo tudi našo kreditno funkcijo. Ena izmed posebnih oblik je nakazovanje osebnih dohodkov na hranilne knjižice. Tej akciji pripisujemo velik pomen, saj z njo jačamo med drugim potencial naše podružnice, hkrati pa se usposabljammo za odobravanje večjih kreditov našemu gospodarstvu.

Z akcijo smo pričeli pred nekaj leti. Vtem ko je doslej slonela na prostovoljni osnovi, smo zdaj tako daleč, da bodo delavski sveti v zainteresiranih organizacijah samostojno odločali o takšni odločitvi, ki bo potem veljala za vse.

Prvi razgovori v vseh občinskih središčih za razširitev akcije so naleteli na izreden odmev. Sicer pa sodi ta akcija tudi v okvir splošnih prizadevanj naših delovnih ljudi v vsej državi po čim več

jem varčevanju v najširšem pomenu besede.

FRANC AUBREHT, predsednik delavskega sveta Avto Celje

Pri pripravljanju investicijsko razvojnega načrta do 1975. leta, smo morali analizirati tudi potrošni in akumulacijski vidik, ki izhaja iz dohodka našega podjetja. Pot nas je nujno vodila k različnim oblikam varčevanja. Zagotoviti smo si morali sredstva za nemoteno rast podjetja. Tako po uspešnem referendumu med člani kolektiva že od junija 1971. leta dalje nakazujemo ves osebni dohodek za vse člane kolektiva preko hranilnih knjižic. V članih kolektiva smo vzbudili varčevalni nagib, kolektivu pa omogočili vsaj delno kritje vedno problematičnih obratnih sredstev.

FRANC BAN, direktor splošnega kadrovskega sektorja Konus Konjice

Menim, da bo treba denarno varčevanje razvijati v vseh smereh bolj kot doslej.

Podpiram družbeno akcijo varčevanja, saj prinaša koristi neposrednim delovnim organizacijam, kar pa je v času zaostrenih pogojev gospodarjenja zelo pomembno. Zavzemam se nadalje za to, da ljudem natančno povemo prednosti nakazovanja osebnih dohodkov na hranilne knjižice in prepričam sem, da bodo po tej množično odločili zanj. V tej smeri bi bilo treba povečati aktivnost sindikatov in vseh samoupravnih organov.

STONE DELAK, direktor Ferralit Zalec

V našem podjetju izplačujemo že okoli petdesetim zaposlenim del osebnih dohodkov preko hranilnih knjižic. Pripravljamo pa se, da bomo to delali za vse člane kolektiva. Tako se ljudje navedejo na varčevanje; zbrana sredstva pa veliko pomenijo tudi za nadaljnji razvoj gospodarstva.

MILAN HOHNJEK, pomočnik direktorja celjske podružnice LB

Ko že govorimo o likvidnosti gospodarstva, je ta moment navzoč tudi pri likvidnosti banke. Pomeni, da je izplačevanje osebnih dohod-

kov preko hranilnih knjižic zanimivo tako za gospodarstvo kot tudi za našo enoto. Zaradi likvidnosti.

S problemom se največkrat srečujemo ob izplačilnih dnevih, to je med 10. in 15. v mesecu. Pri izplačevanju osebnih dohodkov ugotavljamo, da likvidnost podružnice pada oziroma da znaša odliv sredstev okoli tri do pet milijard starih dinarjev. V istem času pa se pojavlja zahteva po dodatnih kreditnih sredstvih za izplačevanje osebnih dohodkov. To pomeni, da se v istem razdobju pojavijo nekatere gospodarske organizacije, ki jim primanjkuje sredstev za izplačilo osebnih dohodkov, banka pa ima v tem obdobju najnižjo stopnjo likvidnosti. Zato menim, da je izplačevanje osebnih dohodkov na hranilne knjižice zanimivo tudi iz tega vidika.

Dr. ALEKSANDER HRAŠO-VEC, pomočnik direktorja Zavoda za soc. zav. Celje

Nakazovanje osebnih dohodkov, v celoti ali delno, na hranilne knjižice je merilo gospodarske razvitosti družbe. Bistvo dobrega gospodarjenja je, da se denar hitro in gospodarsko koristno obrača.

S tako dodatno zbranim denarjem, bomo lahko kos marsikateri gospodarski težavi. Pa še to: vsak dan, ko vleže denar v banki, prinese obresti. Zato akcijo zelo priporočam.

MIHA PROSEN, predsednik skupščine občine Laško

Iz naše občine že doslej sedem delovnih organizacij sodeluje v nakazovanju celotnega oziroma dela osebnega dohodka na hranilne knjižice. Vse je nadalje pripravljeno, da bosta tej skupini že z novim letom pridružili še dve. Res je sicer, da to varčevanje ni zajelo vseh članov omenjenih delovnih kolektivov, navzlic temu smo proti koncu novembra letos zabeležili več kot 370 varčevalcev s preko 630.000 dinarji skupnih prihrankov. Torej smo na pravi poti. Menim, da bo to pot treba nadaljevati in da se bodo v prihodnjem letu vključili v oblike kolektivnega varčevanja vsi delovni kolektivi v občini. Seveda pa bo treba pri tem delavcem razložiti vse prednosti, ki jih prinaša to varčevanje.

DARILO, ki je več kot DARILO

DARILNI BON VEBLAGOYNICA V CELJU

Seja medobčinskega sveta ZKS Celje

Z BITKO ŠELE NA ZAČETKU

Na zadnji seji Medobčinskega sveta Zveze komunistov, vodil jo je JANEZ ZAHRASTNIK, so podrobno obravnavali letošnje gospodarsko situacijo v celjski regiji ter analizirali pogoje, v katerih se bo znašlo gospodarstvo ob uveljavitvi takoimenovanega drugega paketa ukrepov za odpravo nelikvidnosti ter večjo stabilizacijo našega gospodarstva. Poudariti velja, to je ugotovil tudi SLAVKO VERDEL, direktor celjske podružnice SDK, da je naše gospodarstvo v tem letu doseglo pomembne rezultate. Ob porasti proizvodnje, porastu dohodka in sredstev za razširjeno reprodukcijo je občutno padlo število podjetij z blokiranimi žiro računi. Kar pa zadeva podjetja z izgubo, smo lahko v načelu kar zadovoljni. Bitka za stabilizacijo se še začne. Nekaterim podjetjem se obetajo težave, še zlasti, če navznoter ne bodo pravočasno podvzeli potrebnih ukrepov.

Člani medobčinskega sveta so na seji poudarili, da je potrebno letošnje uspehe gospodarstva oceniti kot pozitivne. Kolektivom je treba dati v zvezi s tem vse priznanje, saj so rezultati resnično zelo dobri. Seveda pa nas to ne sme zavajati v pretirani optimizem. Bitka za stabilizacijo gospodarstva se je šele pričela in ob delovanju novih ukrepov se zna ponekod zasukati na slabše.

Blokirani žiro računi so bili od nekdanjega velikega breme delovnih organizacij. Vendar je bil tu dosežen velik napredek. Lani junija so bila na primer podjetja našega območja blokirana skupaj za 13 milijard starih dinarjev. Trenutno je stanje veliko boljše, saj skupne blokade ne dosegajo niti ene milijarde. Blokirana je Cinkarna, Apnenik Pečovnik, Komos v Slovenskih Konjicah, Tovarna usnja v Šoštanj, ter podjetje Ojka v Smartnem ob Paki. Seveda pa obstoji možnost, da se bo število povečalo, ko bodo nekatera podjetja (na podlagi novih predpisov) morala po zaključnem računu odpisati terjatve. Ob tem ukrepu pa vemo, da bo tisto podjetje, ki bo imelo blokirane žiro račune, moralo zmanjšati osebne dohodke na 90 % povpreč-

nih osebnih dohodkov preteklega leta. To pomeni, da se lahko v posameznih podjetjih primeri, da bodo realna znižanja znašala tudi več kot 80 %.

Nepokrito izgubo iz preteklega leta imata na našem območju dve podjetji. Elektran Šoštanj in Slovenija Merkur v Celju. V teh dveh delovnih organizacijah bo seveda nemudoma potrebno podvzeti vse možne ukrepe, da izgubo pokrijejo (za elektrarno to verjetno ne bo posebno težko uresničljivo) kajti sicer bodo prizadeti osebni dohodki. Tam pa, kjer je izguba nastajala v letošnjem letu (Cinkarna) pa bo prav tako potrebno najti možnosti, da po zaključnem računu ne bo posebnih težav.

V zvezi z novimi ukrepi so na seji veliko govorili tudi o problemu obratnih sredstev. Delovne organizacije so doslej povečevale obseg poslovanja (to je vsekakor pohvalno), niso pa istočasno skrbjele tudi za povečevanje lastnih trajnih obratnih sredstev. Kot je bilo slišati na seji, tudi pri bankah v prihodnje ni računati na večje možnosti za kredite za obratna sredstva.

Ob uveljavljanju novih ukrepov, ki bodo nedvomno do prinesli pomemben delež k odpravljanju nelikvidnosti (se-

veda ne brez težav) pa velja opozoriti še na eno stališče medobčinskega sveta. Gre namreč za to, da ob naporih za gospodarsko stabilizacijo ne smemo pozabljati na probleme nadaljnega poglobljanja samoupravnih odnosov. Uresničevanje ustavnih dopolnil je še nadalje primarna naloga, ki ji morajo tudi komunisti v delovnih organizacijah posvečati vso pozornost. Gospodarska gibanja so neposredno povezana s samoupravnimi procesi, zato jih je potrebno občasno tudi uresničevati. Izgovarjanja na reševanje gospodarskih problemov so nesprejemljiva, čeprav bo njihovo reševanje v prenekatem podjetju osnovnega pomena.

In ne nazadnje je bilo na seji izrečno poudarjeno, da so za situacijo v delovnih organizacijah v celoti odgovorni vodilni delavci, ki pa morajo med drugim preskrbeti tudi za to, da bodo delovni kolektivi pravočasno in izčrpno obveščeni o vseh pomembnih vprašanjih, ki se bodo porajala v podjetjih. Le tako se bo mogoče izogniti eventualnim neprijetnim situacijam, ki bi se znale pojaviti ob posameznih težavah tam, kjer kolektivi ne bodo seznanjeni s potekom sanacije razmer in

nastopajočimi težavami. Zlasti pa je bila na seji izpostavljena odgovornost komunistov, ki morajo še bolj kot doslej dosledno opraviti vse svoje številne in odgovorne naloge.

Bitka se torej šele začne in odgovorno jo moramo izpeljati do uspešnega konca!

BERNI STRMCNIK

Tudi ženam odločanje

Na iniciativo sekretariata sekcije za družbeno aktivnost žensk pri Občinski konferenci SZDL Celje so pred dnevi pripravili javno tribuno v dvorani Pionirskega doma. Na njej naj bi opredelili naš odnos in izoblikovali dodatne predloge in pripombe na gradivo »Samoupravljanje, sodobni družbeni, ekonomski in tehnološki razvoj ter nekatera aktualna vprašanja družbenega položaja ženske«. Gradivo je dala v javno razpravo zvezna konferenca Socialistične zveze.

Tribuna sicer ni bila najbolj obiskana, tudi Vida Tomšič je bila zadržana, vendar je bila razprava kljub temu zelo zanimiva. Uvodoma je podala nekaj misli Olga Vrabčičeva. Poudarila je, da procent žensk na proizvodnjah v Sloveniji zajema 42 % vseh zaposlenih so pa še vedno nekakšna »rezervna armada«, ki jo uporabljamo v poklicih, za katere se moški ne javljajo. Ženo je treba zaščititi kot gospodinjico in mater, vendar ne pred delom, temveč jo je treba osvoboditi problemov v zvezi z materinstvom in gospodinjstvom. Tu gre za ustanavljanje gospodinjstev, obratov družbene prehrane ter reševanje problemov otroškega varstva. Govornica je omenila še problem nočnega dela žensk, ki bi ga lahko rešili z administrativno prepovedjo, rešitev pa bi lahko bila tudi v drugačni razporeditvi delovnega časa ali v njegovem skrajšanju.

Pomembno je še planiranje družine in problem predstavnosti žensk v organih družbenega samoupravljanja. Poudarila je ugotovitve, da je ženska sicer močno udeležena v celotnem našem življenju, zelo malo pa v družbeno-političnih organizacijah in forumih, kjer se odloča o vprašanjih, ki so važna za položaj žene kot proizvajalke. Zelo pomembno je ustanavljanje ženskih aktivov in konferenc za družbeno aktivnost žensk ter sekcij v okviru krajevnih odborov SZDL in krajevnih skupnosti. Udeleženci poudarjajo, da so poudarjali predvsem problem zastale mušelnosti o udeležbi žensk v tako imenovanih »moških poklicih«, o nezadostni in slabi udeležbi v strokovnem dopolnilnem izobraževanju ter o problemih kmečkih žena. Zanimivo je bilo mnenje ene izmed razpravljalk, ki je menila, da niso vse ženske enako obremenjene. Tiste, ki niso poročene in in niso matere, pa tudi tiste, ki ostanejo po odhodu svojih otrok osamele, bi lahko veliko bolj aktivno sodelovale v družbeno-političnem življenju.

Razprava je bila zelo bogata in bo nedvomno pripomogla odgovornim organom za družbeno aktivnost žensk, da pripravijo ustrezne zaključke in akcijski program za reševanje perečih problemov žensk v današnji družbi. Bistvo razprave pa ugotovlja, da je večja udeležba žensk tam, kjer se dela, in premajhna tam, kjer se odloča. Dokler se ženska ne razbremeni v gospodarstvu in vzgajanju otrok, bo njena udeležba v družbeno-političnem življenju še naprej otežkočena.

D. POS

VPRAŠANJE

JAVNEMU DELAVCU

TOVARIŠ LOJZE SELAN, DIREKTOR DELAVSKE UNIVERZE V CELJU

Vsa pretekla leta smo imeli v Celju tedenska predavanja, ki jih je organizirala Delavska univerza v Celju.

Iztekla se že mesec decembra, pa v tem tromeščju še ni bilo nobenega predavanja in nobenega razgovora za okroglo mizo. Redno sem obiskoval predavanja, bila so poučna in res vzorno pripravljena in prav zato me zanima, če letos tega ne bo ali pa je morda celo temeljna izobraževalna skupnost črtala svoja sredstva za ta predavanja — lani je bilo enako, pozneje pa

smo v nekaterih časopisih brali, da je treba krivdo za nejasnosti iskati v slabi obveščenosti.

Res, zamudili smo vse te jesenske mesece, ki so ostali brez predavanj, bo pa morda zato v drugi polovici decembra in pa v prvih treh mesecih novega leta boljše.

Zelo me boste razveselili, če boste v eni prihodnjih števil NT pojasnili vzroke, zakaj po skoraj devetih letih ostaja Celje brez predavanj in razgovorov.

STANKO LESKOVSEK, Celje

ODGOVOR

JAVNEGA DELAVCA

UREDNIŠTVU NT

Vprašanja, ki jih nastavlja predsednikom komisij za ugotavljanje izvora premoženja, so dokaj enostavna in preprosta, težje pa je nanje odgovoriti; še težje in zamotani so postopki in obdelava, da se komisija ob sodelovanju najrazličnejših organov, pristojnih za odkrivanje in pregon družbeno škodljivih primerov neupravičenega bogatenja, dokopije do podatkov, predvsem pa do neizpodbitnih dokazov, ki jih teoretično lepo zapišane terja 183. člen zakona o davkih občanov.

Ta namreč jasno opredeljuje in pove, da se poseben postopek za odmero davka od nenaspovedanega dohodka lahko uvede zoper občana.

ki ima premoženje ali razpolaga s sredstvi oziroma troši sredstva, ki so znatno večja od dohodkov, ki so mu ostali po plačilu davkov.

Ob takšni diki zakona, ko jo prelijemo v prakso, pa postane jasno vsakomur — najbolj pa komisiji, da ustvari okrog njenega dela in dela organov, ki so pristojni za odkrivanje teh pojavov, vendar niso tako preproste in enostavne.

Nasprotno: bolj kot katerikoli drugi postopek prav ta postopek terja strokovno dobro usposobljene kadre in njihove vsestranske iznajdljivosti pri zbiranju konkretnih, na številke oprtih podatkov, od različnih vrst dohodkov do vlaganj in načinov porabe ne le za eno, ampak za več let nazaj. Zato je za tako akcijo poleg tega potrebno sodelovanje vseh vrst služb s številčno dobro zasedbo. Ne nazadnje pa vse to terja od ljudi, ki delajo na tem, ogromno napora, osebnih zavzetosti in končno seveda tudi — časa.

Zelo enostavno je brez dokazov in po pavšalni oceni pribiti, da ta ali oni občan neupravičeno bogat, težje pa je za takšno ugotovitev za vrsto let nazaj zbrati take konkretne in zanesljive podatke, da bo prizadeti občan pod njihovo težo klonil ob prvem ali vsaj drugem srečanju s komisijo.

Prav zato, ker menim, da postopki, ki jih bo uvedla komisija, ne smejo zvoženeti, če dokazno gradivo ne bo skrbno in priprljivo zbrano in dovolj obtežljivo in ker ti postopki ne smejo tizveneti v lov na čarovnice, če bi se končali s »sporazoma« komisije, je prav, če se pripravam pri zbiranju dokaznega materiala posveti več časa in da zbranimu gradivju čimbolj popolno dokazno moč.

V tem pa vidim uspešnost dela komisije, učinkovitost postopka, smisel in namen zakona. Ne nazadnje pa tudi pozitiven odmev med občani, ko bodo po uspešno zaključnem postopku seznanjeni z rezultati kdo so tisti občani, katerim smo po tako izvedenem postopku stopili na prste.

Zato, in samo zato sodim, da sta vsaka neučakanost, še manj pa malodušje nekaterih, ki v svoji nestrpnosti že napovedujejo, da dele ne bo rodilo sadov in podobno, najmanj na mesta. Rek iz zakladnice ljudske modrosti da božji milini molite po — sigurno, bo dobil svojo pravno poistitev tudi v teh postopkih in primerih, ko bo dozorili.

In ker tudi pri nas — kakor povsod — zlasti z zasedbo kadrov v posameznih službah ni trenutno tako, kakor bi želeli, pa tudi drugi opisani pojavi niso najbolj optimalni lela pri zbiranju podatkov, toliko počasneje napredujejo. Morda je ena poglobljenejša pomanjkljivosti prav v tem, da je celotno breme pri zbiranju podatkov in dokaznega gradiva znatno obtežilo le na davčni upravi in da druge službe med seboj še ne sodelujejo dovolj.

Intenzivno delamo in bomo pri tem vztrajali, pa tudi poskrbeli in zagotovili, da se splošni pogoji čimprej in čimbolj popravijo, neposreden stik in sodelovanje med vsemi službami pa vzpostavljamo, da bodo v bodoče nazven nastopale enovite in z vso avtoriteto.

Komisija je doslej obravnavala nekaj načelnih vprašanj in sprejela poročila davčne uprave o dveh postopkih, ki jih vodi zaradi davčne utaje ter enega primera za ugotovitev izvora premoženja. Razen tega je po širši razpravi dala upravnemu organu pobudo še za dva primera, ki jih naj razčisti in pripravi za delo komisije zaradi ugotovitve izvora premoženja.

Konkretno o sami vsebini navedenih treh primerov komisija še ni razpravljala, ker gradivo še ni zbrano. Zato s kakršnikoli podatki ne bi mogli postreči, niti ne bi bilo umestno objaviti imena, dokler postopek pred komisijo ne bo stekel in ne bo o teh primerih odločeno s pravno-močno odločbo.

Tudi o tem, kdaj bomo končali z obravnavanjem primerov, bi bilo preuranjeno napovedovati karkoli, ker je še vse odvisno ne le od aktivnosti in pripravljenosti komisije za to delo, ampak od pogojev in načina zbiranja podatkov, od teže in zapletenosti primerov ter od zaključne obdelave ter ugotovitev zbiranih podatkov.

Za zaključek naj še poudarim, da je bila komisija v naši občini sorazmerno pozno ustanovljena. Vendar lahko trdim, da nam sestav komisije daje potrebno zagotovilo, da bodo naloge komisije vestno in skrbno realizirane.

Miha Prosen, predsednik komisije za ugotavljanje izvora premoženja. Laško

Športni delavci govorijo

DOLOČITI PROGRAM

Tokrat smo obiskali tri športne delavce iz Celja. Besedo imajo Ladislav Delakorda, predsednik Olimpa, Albert Kerkoš, zvezni sodnik v hokeju na ledu in atletski trener Valter Stajner. Povedali so nam:

ALBERT KERKOS — HDK CELJE — V prvi vrsti moramo v Celju določiti program kakovostnega športa. Vedeti moramo, kaj želimo in kako bomo opredelili šprt. Točno moramo, kaj želimo in kako bo deloval na amaterski bazi in kateri na polprofesionalizmu. Amaterji, brez redne vadbe, ki gre na račun službe ali študija, ne bodo obdržali koraka z ostalimi pri nas. Najmanj, kar lahko zahtevajo športniki, je refundacija za

izgubljeni delovni čas in povračilo za fizični napor.

Najboljša športnika v Celju letos sta bila Roman Lešek in Nataša Urbančič.

LADISLAV DELAKORDA — ŠD OLIMP — V našem industrijskem delu mesta se vse skozi borimo proti trem problemom. Pomanjkanje športnih entuziastov, kadra in finančnih sredstev. Zaradi teh težav ne moremo vključiti v svoje vrste vso mladino z našega področja, ki bi v mladosti nujno potrebovali športni razvoj. Občinska zveza za telesno kulturo bi morala vsaj za najmlajše priskrbeti in honorirati strokovni kader. Pomanjkanje pa po načrtnem delu najboljše omogočiti razvoj med najboljšimi. Po mojem

so najboljše športniki v Celju letos atleti Miro Kocuvan in Nataša Urbančič.

VALTER STAJNER — AD KLADIVAR — O strokovnosti in kakovosti je težko govoriti. Vsi skupaj v Celju zamudimo najbolj kritična leta razvojne poti naših otrok v letih od 12 do 14. Tem naraščajočim namreč premalo nudimo, splošne vadbe v telovadnici pa ni. Premalo je telovadnic. Vse preveč je mladine v kavarnah, na cesti in brez športne vzgoje. Zdravi rod za atletiko je še edino na podeželju. Te talente pa ne znamo dobiti v svoje vrste. Vse kaže, da je standard opravil svoje. Čaka nas težka naloga. Tip za najboljša športnika — Nataša Urbančič in Miro Kocuvan.

Laško

PROBLEMI SO REŠLJIVI!

Na seji predsedstva občinskega sindikalnega sveta so pred dnevi analizirali gospodarska gibanja v občini in posamičnih delovnih organizacijah. To ni bil toliko obračun za minulo delo, bolj življenje v razmere, ki bodo gospodarstvo v občini doleteli s 1. januarjem 1973. Takrat bodo začeli veljati stabilizacijski ukrepi in novi gospodarski predpisi, ki jih je pripravil zvezni izvršni svet.

V naslednjih dneh do Novega leta je sicer še vedno mogoče izboljšati štart v novo obdobje. Še bolj kot to pa je pomembno, da se kolektivi, neposredni upravljalci, seznanijo s položajem, kajti težje rešljivi so tisti problemi, ki presenetijo.

Letošnja gospodarska gibanja v laški občini so dobra. Kazalci gospodarskih uspehov kažejo, da je v devetih mesecih gospodarstvo v celoti precej bolje gospodarilo kot lani v enakem obdobju. Tudi primerjave z gospodarskimi gibanji v celjski regiji in republiki Sloveniji vlivajo ohrabrenja in zadovoljstvo. V celjski regiji zaostajajo gospodarski rezultati za občinami Velenje, Zalec, deloma tudi za Celjem in Slovenskimi Konjicami. V republiških dosežkih pa se laška občina nahaja nad povprečji. Res je, da je rast celotnega dohodka le malenkost nad rastjo materialnih stroškov, je pa močno narasla amortizacija. Za 50 odstotkov se je povečala vrednost osnovnih sredstev. Res je tudi, da se je ostanek dohodka povečal, da se je povečal tudi dobiček, toda leta deloma tudi s povečanjem cen. A prav ta-

ko je večja produktivnost dela.

Po svoje je razveseljivo, da se relativno zmanjšuje delež pivovarne v celotnem dohodku. Da se razumemo prav — ta kolektiv je z rekonstrukcijo in povečanjem proizvodnje močno povečal dohodek, vendar so to storile tudi druge delovne organizacije, tako da pivovarna ne ustvarja več tri četrtine dohodka v občini kot leta doslej. Pohvalno je, da je ob malenkostnem povečanju zaposlenosti (2 odstotka) močno porasla akumulativnost, da je večji povprečen dohodek na zaposlenega in da so večji tudi osebni dohodki.

Najbolj spodbudno je, da v občini v tem letu ni bilo blokiranih žiro računov, da nobena delovna organizacija v sferi proizvodnje ne bo zaključila leta z izgubo.

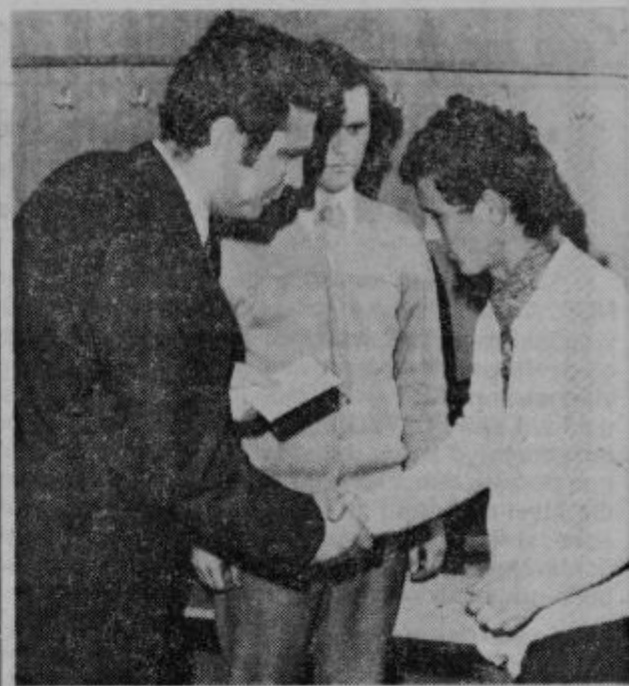
Do tu je vse v znamenju optimizma, ni pa uspeh dovoljen za brezskrbni optimizem v pričakovanju novega leta ter z njim prihajajočimi gospodarskimi predpisi za stabilizacijo.

V celotni občini je zbir terjatev do kupcev visok. Za eno milijardo in 470 milijonov starih dinarjev jih je. Če bi pri tem ostalo, bi gospodarske organizacije utrpeli po novih predpisih okoli 184 milijonov odpisov od dohodka po predvideni meri 12,5 odstotka, kot to stabilizacijski ukrep določa. No, k sreči se je ta številka v četrtem trimesečju močno znižala. Več kot polovica neplačane realizacije leži na ramenih »Volne«, vendar, kot je zagotavljal predstavnik tega podjetja, bo ob koncu leta 896 milijonov neplačane realizacije splahnelo vsaj na 250 milijonov starih dinarjev. Za »Volno« od kup-

cev največ pričakujejo se raška papirnica »Korla«, pa tudi za Komunalno podjetje, »Bora«, in Tovarno lesne galanterije razmere v tem pogledu niso rožnate.

Res je, da do konca leta razmer v občutnem znesku ni mogoče popraviti. Je pa zelo prav, če se kolektivi o svojem položaju dodobra seznanijo. Zato sindikat priporoča temeljite razprave o teh vprašanjih in hkrati opozarja, da je to priložnost za razpravo o poslovnih in proizvodnih odločitvah v kolektivu samem. Utegne se vendar zgoditi, da bi posamezniki skušali prevaliti vso težo odgovornosti za razmere na delavnice zuna sebe, na višje sile itd. Tako bo rastla tudi zavest o odgovornosti in pomembnosti samoupravne prakse in potrebah po njeni rasti in izpopolnjevanju. Zavzeli so se tudi za akcijo kolektivnega varčevanja, ki naj postane množično gibanje, enako pa za notranjo, samoupravno delavsko kontrolo, ki naj temelji na odkritem seznanjanju s težavami in tudi neuspehi. Predlagali so še, da naj skupščina ustanovi koordinacijski odbor, ki bo spodbujal in analiziral stabilizacijske napore v občini.

J. KRAŠOVEC

Minuli teden je bila v prostorih družbenopolitičnih organizacij Celja velika svečanost, saj so se na njej zbrali mladi iz gospodarskih in drugih organizacij — bilo jih je kar 44 in vstopili so v Zvezo komunistov. Uvodoma jim je spregovoril Boris Rosina, predsednik komisije za delo z mladimi komunisti, zatem pa je spregovoril Stane Seničar, sekretar komiteja OKZKS Celje. Poudaril je, da je sprejem prirejen neposredno po III konferenci ZKJ in s tem v Celju dajemo svoj prvi konkretni prispevek k uresničevanju vloge ZK pri uveljavljanju mlade generacije v naših družbenoekonomskih prizadevanjih.

O dopolnilih

ŠE PREPOČASI

Kako uresničujemo ustavna dopolnila? Kako smo pripravljani na drugo fazo ustavnih sprememb? S kakšnimi težavami se srečujemo v delovnih organizacijah? Kakšna je vloga socialistične zveze še posebej glede na sprejetje ustavne spremembe? To so vprašanja, o katerih so govorili na posvetih SZDL v zadnjih dneh, pripravili pa so jih v vseh občinah celjskega območja na pobudo republiške konference SZDL. Ta bo namreč še v tem mesecu razpravljala o uresničevanju ustavnih dopolnil in nalogah

socialistične zveze. Kakor je znano, bo o isti temi na eni izmed prihodnjih sej govoril tudi CK ZKS.

Celjski posvet, na katerem je Ivan Kramar podal konkretno poročilo o opravljenem delu pri uresničevanju ustavnih sprememb, Janko Zevart pa je predvsem govoril o vlogi SZDL in o njenih nalogah pri oblikovanju delegatskega sistema, je pokazal, da bo potrebno še marsikaj storiti. Nekatere posamezne akcije, od konkretnih iskanj ni malo. Predstavniki podjetij so zelo izčrpno poročali, do kam so pršli. Opozorili so na nejasnosti in težave, pa tudi na odgovornost republiških strokovnjakov in drugih institucij za dosledno izpeljavo dopolnil v vsaki delovni sredini. Predvsem manjka strokovnih kadrov, ki bi se znali tvorno vključiti v oblikovanje novih samoupravnih zgradb in odnosov v delovnih organizacijah. To se-

veda pomeni, da so se nekatera strokovna društva (pravilniki, ekonomisti, kadroviki itd.) premalo vključevali v ustavne razprave.

Občutek, da so delavci še premalo obveščeni o pomenu ustavnih dopolnil in o nekaterih konkretnih predlaganih rešitvah v podjetjih, je upravičen. Potrdil ga je celjski posvet. Mnenja, da sistem obveščanja ni dober, bi morali nadrobno razčleniti v sindikatih in v socialistični zvezi. Kajti sodobna informacija ni in ne more biti le živa beseda. Pa če je še tako koristna. Tudi o tem bi morali razmišljati.

Pred vse subjektivne sile, zlasti pa pred SZDL, noda najbrž še v tem mesecu postavljene nove naloge. Ustavne spremembe druge faze bodo kmalu pripravljene. Čaka nas čas intenzivnega posvajanja sprememb in kadrovskih priprav na izvede delegatskega sistema. Res,

je, da niti v krajevnih skupnostih niti v SZDL in niti delovnih kolektivih ne bomo mogli zagotoviti uspešnega delovanja delegatskega sistema, če že sedaj ne bomo snovali interesnih oblik združevanja občanov. Zlasti v krajevni samoupravi in v SZDL. Zmanjšati posredniško samoupravljanje in doseči vse večjo udeležbo delovnih ljudi v neposrednem samoupravljanju — to ni preprosta naloga.

Celjski posvet je spodbudil zahtevo, da naj bi čimprej ustanovili tri delovne skupine za statutarna vprašanja. Predlagale naj bi vsebinske dopolnitve statuten občin, delovnih organizacij in krajevnih skupnosti. Sedaj ko razgrinjamo bilanco opravljenega dela pri uresničevanju ustavnih dopolnil in ko se pripravljamo na uveljavitev delegatskega sistema, ne bi smelo biti nikjer v nobeni delovni sredini škoda časa za tak samokritični pogled. In za dogovor, kaj bo vse še treba storiti.

Kajti stabilizacija gospodarskih razmer in uveljavitev ustavnih dopolnil sta neločljivo povezani temeljni nalogi vsakega delovnega človeka v prihodnjem letu.

V vsak dom
NOVI
TEDNIK

Naši znanci

PISE: J. KRAŠOVEC

Izkrcavanje pri Splitu je bilo za Tonea ognjen krst. Nemci so izvahali izkrcavanje ladjice in tolkli po morju in obali s topovi in minometali. Ni bilo malo tistih med borci, ki so ob ponovnem srečanju z domačo celino bili ob življenju. Sledile so bitke za Split, za vrsto zalivov Kaštelov, za zgodovinski Knin. Od tam je Tone z enoto po Dalmatinski Zagori hoteli proti jugu. Zavzeli so Metković in se v dolgotrajni in hudi bitki borili z ustaši, Nemci in četniki pri Mostar-

ju, na širokem Bregu. Tu so se vrste, iz Italije posilone enote, močno razredčile. Toda ni bilo časa za oddih. Tone, ki je bil v bitki za Knin ranjen in po prihodu iz bolnišnice prišel v štab, se je sredi bitke začel uvajati v svoj bodoči poklic. Delal je v propagandnem oddelku, izdajal časopis, razmnoževal radijske vesti za enoto in prebivalstvo krajev, skozi katere so prodirali proti severozahodu.

MED OSVOBODITELJI
ROJSTNE VASI

Tretja prekomorska brigada je hotela pod obronki Velebita čez Osik, Otočac, mimo Plavičkih je-

zer proti severozahodu. Za njimi je bila namučena in treh vojni let požgana Lika. Skozj Gorski Kotar se je tudi Tone Maslo prebijal s soborci vedno bolj nestrpen. Blížal se je znanim krajem. V nosnice je vlekel zrak, ki je prihajal z vetrom od morja in se mešal s svežino primorskih in istrskih vršakov.

In napočil je eden najlepših prvih majev v Toneovem življenju. Prvega maja 1945 se je tretja prekomorska brigada razvila v napad na cesto Reka—Trst. Tone ni bil več deček, ki je nekoč ves ne-srečen zapuščal te kraje kot begunec. Ni bil več tisti intendantski podporočnik, ki je to služboval pri utrjevanju meje in pogosto sanjal o tem, kdaj

pride čas, ko bodo ljudje onstran krivične meje spet svobodni. Zdaj je prišel tisti trenutek in Tone je bil dušilo razbijajoče srce kot hitra hoja, ko je tisto prvomajsko jutro hotel v koloni skozi rodno vas Pasjak. Pa ni bilo časa za ogledovanje, ne za zastavljanje. Ni bilo časa komu seči v roko, povprašati po znanih. Svečani trenutki in trenutki sreče so vedno na kratko odmerjeni. Treba je bilo naprej, kajti pred njimi je bil še ves Istrski polotok, Koprščina in Trst.

Vendar sovražnik še ni bil na tleh. Z isto obupancev so se v območju Reke obkoljeni Svabi borili za prehod na sever. Za kapitulacijo Nemčije so borci tretje prekomorske

TONE MASLO

brigade zvedeli pri Pivki. Partizani so bili že v Trstu, Prekomorci pa so prodri do Tržiča do Soče.

Tone Maslo je bil v tem času spet podporočnik. Imenovan je bil z odlokom generalštaba nove jugoslovanske vojske. Ni bil nov človek, toda človek z mnogo več izkušnjam; o življenju, o ljudeh, politiki. Toda tudi znanje dialektike, ki si jo je pridobil ob trenutkih proučevanja marksizma, mu ni bila v pomoč, ko je bilo treba 11. junija obrniti Soči hrbet, prepustiti Tržič zaveznikom. Do kod se bomo tokrat umaknili, je klicalo v njem.

Ves v gesla, cvetje in zastave odet Koper, Piran in Portorož ga je ohrabil. V Istri se je brigada ustalila. Nastali sta cona A in B v Istri in Slovenskem primorju. Začel se je politični, diplomatski boj za nove pravičnejše meje.

Leto dni je bil Tone Maslo še pod orožjem. Ko so v bojih preizkušene borce zamenjali mladi vojaki, se je Tone poslovil od vojaškega stanu. Na vojskoval se je. Potešil tisto grenkobo iz leta 1941, grenkobo iz ujetniških let. Konec vojne ni dočkal kot poraženec, marveč v vrstah zmagovalcev.

Bralci pišejo

PRIJAZNA PRODAJALKA

Ko v raznih časopisih prebiramo sestavke in članke, se nam večkrat oko ustavi ob pisnih bralcev, oziroma njihovih kritikah na račun naših avtobusnih sprevednikov, šoferjev in podobno. Zalogostna je tudi ta ugotovitev, da se ti neljubi do gojdi čisto ponavljajo.

V svojem pismu nimam namena kritizirati, temveč osebno pohvaliti trgovsko podjetje »Zibka« oziroma trgovsko osebo v Velenju. Pred nekaj dnevi sem po vseh celjskih trgovinah iskala primerno zimsko oblečilo za svojo hčer, vendar brez uspeha. Priznam, da je moja hčerka za svoja leta zelo močna in to so mi dali jasno vedeti tudi celjski trgovci, rekoč, da za močnejše postavice nimajo primernih oblačil.

V Velenju v trgovskem podjetju »Zibka« pa me je čakalo prijetno presenečenje. Zelo vpludna trgovka mi je z nasmehom pokazala celo vrsto različnih zimskih oblačil in mi pomagala izbrati najprimernejše.

Zato se v pisni obliki najiskrenejše zahvaljujem za vpludnost in pozornost trgovskemu osebu »Zibka«, enaka pohvala pa velja tudi trgovkam v bližnji samopostrežni trgovini.

Želim poudariti samo to, da ljubezniva beseda in morda še majhen nasmehek zelo pritegnejo kupca in se v tako trgovino potem vedno rad vrača.

Lidija Krumpak
Celje

PRIZADEVEN UPRAVNIK

Dan mrtvih je za nami. V lepih jesenskih dneh smo ga preživeli. Tudi drameljska vasica ga je skromno počastila pri spomeniku padlih borcev ta dan. Šolska mladina je okrasila pred spomenikom grob, sledil je govor in nato žalna svečanost.

Tudi pokopališče je bilo letos izredno lepo okrašeno, vse poti so bile posute z belim peskom. Za to ureditev ima gotovo največji zaslug upravnik Roman Seko. Ni bilo malo tujcev, ki so se čudili nad tako ureditvijo in bogato okrašenimi grobovi s svežim cvetjem. Njegova zasluga je tudi, da imamo okoli pokopališča tako lepo ograjo, za kar ni bilo potrebno le malo truda.

Želim, da bi nam pokopališče še naprej urevalo, z besede in spodbudo ljudem, da ne pozabijo tudi čez leto, da imajo tu pokopane svoje najdražje.

Drameljčanka M. Z.

O TEDNU SREČANJ S KNJIŽEVNIKI

Pišem vam glede literarne večera v gledališču v petek, 17. novembra. Ta »jubljenska proslava« nas je izredno navdušila. Res lepo ste jo izpeljali, se si želimo kaj takega. Zelo bi bili veseli, če bi se to ponovilo vsaj vsako leto en-

vam domov. Čeprav ne spadate več pod celjsko območje, pa seveda to ne pomeni, da kdaj naši novinarji ne bi prišli k vam.

NE Z MIZE V KOŠ

Oglašam se vam prvič, a tokrat s precej veliko željo. Rad bi namreč, da bi moje pismo in odgovor nanj objavili v Novem tedniku, ker podobna vprašanja zanimajo morda še koga drugega. Študiram v Ljubljani, a moj hobi je pisanje črtic in novel. Imam jih že precejšnjo zbirko in bi jih rad neke objavil in dobil tam tudi kritično oceno mojega pisanja. Vem, da vi teh pisarji ne bi objavljali, ker niste časopis za iskanje pisateljskih talentov, morda pa veste naslove katere izmed revij, ki se ukvarja s temi problemi. Ne gre mi samo za gošo objavljane tekstov, gre mi za kritično oceno. Mislim, da sva se tovariš urednik razumela, in da me ne boste odpravili po najkrajši poti na mrež z mize v koš.

Zvesti bralec iz
Ljubljane

ODGOVOR: Kaj čakate! Pogum velja in pošljite! Ne pozabite pa, da tudi mi objavljamo dobro napisane literarne reči.

NEUPRAVIČENA KRITIKA

Sestavka v NT, ki kritizirata šoferje in sprevednike (zaradi nepravilnega odnosa do potnikov, če ta bolj močno zapre vrata), sta me spodbudila, da sem napisala ta članek.

Vprašala bi rada potnike, če je pravilno, da treskajo z vrata. Mislim, da ne. Priznam, da se včasih komu ponesreči. Ampak to je enkrat, ne pa za vsakim potnikom, ki vstopi in izstopi. Voznik je odgovoren za svoj avtobus, zato mi ni vseeno, kako potniki ravnaajo z njim. Po leg tega avtobusa ni namenjen enemu potniku in tudi ne za mesec dni. Večkrat voznik reče potniku: »Prosim, zaprite rahlo vrata.« Vendar kljub dvakratnemu opozorilu (saj piše tudi na vratih), se potnik ne čuti dolžan, da bi lepo zaprl. Niti na to ne pomislimo, da oni delajo več ur na dan kot kdo drugi in če morajo za vsakim potnikom poslušati treskanje, postanejo nervozni, kar pa je za njihove razmere opravičljivo. Če bi potniki zapirali rahlo, niti ne bi nihče rekel osornih besed. Čudno pa se mi zdi, da se pri tem sploh ne čutijo krive. Le zakaj moramo obtoževati vedno le druge, sebe pa ne vidimo. Zaka? Marta Golež

ŠE ENKRAT DOM POČITKA IMPOLCA

V zvezi s člankom v vašem tedniku št. 47 ki pozdravlja sodelovanje naših oskrbovancev v časopisu Le-to razodeva vaš tenak posluš za pogoje bivanja in doživljanja naših varovancev, hkrati pa je to dokaz, da naše domsko varstvo ni le družbeni torzo, useljena, milost, mozaik usod, ki jih naplavlja življenje, ampak predvsem živo čuteče tkivo družbe, labirinta človeškega srca, duševnosti, žgoč utrip naše družbene zavesti in vesti ter vrednot slehernega človeškega življenja. Naš varovancev je v dveh člankih opisal sončne in senčne plati (speče idile domskega varstva) dražje zagreto. Vaše uredništvo pa je v želji po izčrpnosti diskusiji in resničnostni objavi objavilo članek, ne da bi osvetlila obe strani objektivno. Preverili smo navdne našega varovanca glede pomanjkanja kruha, pohištva v njegovi sobi in dovoljenega izhoda ter njegovo zapostavitvenost. Kot marsikje v življenju seveda tudi pri nas ni

idealnih pogojev. Veliko stvari bi bilo treba še izpopolniti, izboljšati pogoje bivanja, počutja, biti bi moral se večji prisluh za želje in zahteve posameznika. Konkretno občasno resnično zmanjka kruha, predvsem zaradi nevidnosti prizadetih (mentalno in socialno), ki pri kosilu jemljejo kruh drugam, si delajo zaloge, hrana pa je pri nas, ko vsakodnevno zadržujejo oskrbovance in obiskovalce ter po naših izračunih, obilna in kvalitetna. Poprečno je na dan po 15 dkg mesa, dosti zele. Njave iz lastne ekonomije, pozimi pa tudi obroki sadja. Pohištvo iz oskrbovancev se je bilo odstranjeno zaradi čiščenja dnevnih prostorov. In s seboj, kjer sta dva oskrbovancev, dodelili pa smo mu jo glede na prizadevnost v delovni terapiji, ki je sicer občasno kampańska.

Stiriurni delavnik omogoča našim varovancem materialno nadomestilo, za njega konkretno 270 dinarjev mesečno, poleg celotne oskrbe. Glede dovolilnic pa velja pripomniti, da smo bili zaradi enotnejšega pristopa in ekscesov, predvsem alkoholizma, prisiljeni uvesti dovolilnice za enkratno in stalno izhoda. Naša odločitev se je pokazala kot pravilna, le posamezniki so to sprejeli kot napad na osebnost. Menimo, da s tem, kot tudi v drugih ustanovah in bolnicah izgrajujemo motivacijski sistem, vzajemno odgovornost in boljše pogoje življenja, pristop k usvarjalnemu življenju in težnjo, da bi imeli vsi stalne dovolilnice. Čeprav je vsako človeško življenje determinirano, pogojeno z biološkimi, psihološkimi in socialnimi dejavniki, pa lahko imamo dovolilnice ter je v njih vsebina minimalno pravilo družbenih norm za posameznike, gledano v celoti na sedanjih stopnjah družbenega razvoja. Tako ta ukrep ni več povračilni ukrep, prevzgoja ali celo korekcija, temveč varstveni ukrep, ki naj da, zaradi enotnejšega kriterija, tudi prizadetim osebnostim in njihovi eksistenci določeno pomen. Velika in raznolična družina smo. Nesporazume, konflikte in močnejše absorbirajo v celoti naši oskrbovanci sami. Večkrat smo pričali, kako upokojeni pokrovičevski pomaga o pri neoblikovanosti in okrnjenosti posameznih duševnih bolnikov, posem po lastni pobudi. Bolezen in alkoholizem sta vzroka za pobege, klateštvo, alkoholizem in poskodb pa so po svoje prispevali k zanesljivosti našega varovancev, ki včasih zahteva tudi izjemnost svojega položaja, svojega razlaga ter udobje samoprežare. Omeniti velja še naše pogoje življenja oskrbovancev, ki jim skuša naš kolektiv ustvariti emulacijo vsakodnevnosti, vzpostavitvi ritem življenja z delovno terapijo, notranjo obogatitev z grupno psihoterapijo, odpreli vrata domskega varstva na stečaj, predvsem pa razbiti z razgibanim družabnim življenjem sivno monotonost. Tu so še obiski sorodnikov, koncerti, pikniki, izleti, skrbništvo varstvu, ki pa naj po svoje prispevajo, da najdemo najboljše in najboljše pot do človeka. Težimo k temu, da ne bi varovanci sprejeli življenja in domskega varstva kot grožnje, ampak kot kreativni princip, ustvarjalno izživetost, osamosvojitev in uspeh pri delu, ki oživi a, veselje do življenja in odkrivanje njihove dremajoče sposobnosti. Rekreacija predstavlja še posebno obliko odružabilnosti, zlasti aktivne oblike (ureditev športnih igrišč, usmerjanje telovadbe, trim izleti) ter skorajšnja predvidena nabava košarila, ki bi premostila našo dislokacijo (6 km do Sevnice) in omogočil skoraj vsakodnevni stik z živim in vernim utripom življenja. Vsem pomanjkljivostim - navkljub, ki se jih zavedamo in jih postopoma tudi odstranujemo, si upamo trditi, da smo organizirali domsko varstvo, ki velja po zakonu o socialnih zavodih za posebne oblike socialno, duševno in telesno prizadetim in ogroženim osebam, ki niso sposobne minimalne eksistence ali pa žele spremeniti utegnjene pogoje življenja. Brez dvoma bo šel razvoj socialnega varstva v odprti sistem nočnega in dnevnega skrbništva varstva, ki naj omogoči varovancem stik z domačimi, občutke družinske priпадnosti, zgovorne in verne govorice človeškega srca s tem, da bi odstranili občutek spodnesenosti, suhe veje ter izjemnega položaja in pogojev tistih, ki jih je življenje vrglo ob tla. Družbena skrb in osveščenost posameznega družinskega člana tako ne bi bila več provizoričen in sintetičen humanizem v času, ko se večajo proračuni, srce pa ostane miniaturnejše. V srcu imamo pepel, ko se za ceno neizprosne boja za uspehom in uveljavljanjem uspešabljajo nivoji inflacije človekove duše, uživaštvo, fetišizem in zlepljenost z minljivo predmetnostjo materialnih dobrin v času, ko se človek zapira v krčevite nevladnane. Zeleli bi maksimal-

ratl naše težnje in zmanjševati tako s celotnim našim družbenim dogajanjem in razpoloženjem po zmanjšanju socialnih razlik, kajti bogatejši je človek, ki predstavlja veliko, a malo ima, in je bogat zato, ker ima oživljajočo slo za zhlizan em med ljudmi in to doživi kot notranjo obogatitev, se istoveti s človekovo bolečino in se čuti zaaj odgovorne.

Dr. Cveto Gradišar

BUTEJEV MOST

Vsak Celjan pozna betonski most, ki veže levi in desni breg Ločnice, ko le-ta malo pred svojim ustjem v Savinjo prečka Ljubljansko cesto. Toda le malokdo pomisli, odkod izvira njegovo ime.

Današnji most je že četrti, ki nosi to ime. Kako so se imenovali prejšnji, ne vem. Če bi imeli mostovi rodovnik, bi bil to torej pravnik onega, kateremu je ljudstvo dalo to ime. Zgradil ga je za časa Avstro-ogrske gradbene svetnik inženir Butha, ki je bil uslužbenec na Glavarstvu v Celju. Ljudje so mu rekli gospod Butej in tako se je tudi mostu prišlo to ime. Ta most je bil ves lesen in tako opek, da so morali furmani počakati, kadar je vozil preko velik voz sena. Ker tudi konjska kopita ne prizanašajo lesenim podnicam, se je seveda že med prvo svetovno vojno čisto izrabil. Kmalu po tej vojni so postavili novega, širšega, toda tudi le lesenega, preko katerega so že vozili prvi motocikli in redki avtomobili. Temu mostu je sledil tik pred II. svetovno vojno spet nov lesen most.

Za časa II. svetovne vojne je bil cilj bombnih napadov, toda mosta niso zadeli, pač pa sosednje hiše, pri katerem so postali žrtve zlasti otroci.

Pred leti so postavili nov betonski most, ki je najlepši od vseh prednikov, vendar je zahteval največji krvavi davek, dokler ga niso razširili.

R. KRUSIČ
Celje, Stanetova 6

SEM MAJHNA KMETICA

Rada čitam NT, ki pri naša marsikaj novega in piše tudi o raznovrstnih poklicih. Dovolite prosim, da vam tudi jaz napišem nekaj o kmečkem poklicu.

Ko zlata zora dela dan, že koš na hrbet dam, me kliče živinica v hlev, se že sliši ven odmev. Ko živinico nakrmim, na polje že hitim, so žuljave dlani in s čela znoj kipi. Ko sonce gre za gore, se moram spet domov podat in zopet živino hranim v noč, da ura bliža se polnoč. Če polje daje rast, se pridela mleko, kruh in mast. To vsakemu dobro gre v slast. Pa meso, krompir in tudi fižol, če ne pride z neba kakšen karanbol, da toča polje ubije in poplava ga zalije, se kmetu debela solza ulije. Kdo se ga usmili, ko je v taki sili?

Terezija Samec,
Arclin 4
Skofja vas

ODGOVOR: Tole ste pa čisto Vodnikovo zasukali! Malo sem skrajšal, pa mislim da je v vseeno v redu.

HIŠNIK

Miha, star cinkarniški delavec v pokoju, je oparviljal še hišniška dela za par starih tisočakov v hiši, kjer je stanoval. Ni bilo ravno dosti dela, toda to, kar ga je čakalo vsak dan, je bilo dovolj, da se je končno raje odrek tistim nekaj tisoča-

kom. Ker je hiša, v kateri je stanoval, stala v glavni celjski ulici, so moidoči opravljali v tej veži svoje potrebe. Ubogi Miha pa je moral vsak dan čistiti to nesnago. Pa tisti, ki to še danes zgrešijo, prav nič ne pomislijo, da so tisti, ki morajo to potem čistiti, tudi ljudje? Iste težave imajo tudi druge hiše v glavnih ulicah Celja. Le zakaj ni v Celju javnega stranišča?

K.

KNJIGE IN JAZ

Majhni, petletni deklici so dajali v roke slikanice, ta pa je z barvnimi svinčniki barvala slike, risala tudi na razne prazne liste in slikanice rada jemala s seboj v posteljo. To je bil njen prvi stik s knjigami. Pozneje, ko je začela hoditi v šolo, je znala tudi brati, čeprav je šlo v začetku še počasi. Potem pa je brala tudi debelejšje knjige, dobila pa je tudi zbirko Grimmovih pravljic, ki jih je z veseljem prebirala in se poglabljala v svet domišljije. Ta deklica sem bila jaz. Zdaj sem že zrasla in berem zgodbe z divjega zahoda, razne pustolovske in kriminalne zgodbe, toda še vedno rada prebiram pravljice. Moja najljubša knjiga pa je delo Charlotte Brontë Sirota iz Lowooda. To knjigo sem že dvakrat prebrala, a jo še vedno rada prelistavam. Ker mnogo in rada berem, mi bo čez mesec dni vsč še kakšna nova knjiga.

Največ sem brala med šolskimi počitnicami, saj sem se skrila tudi na podstrešje in tam presedela pri knjigah cele popoldneve vse do mraka, ko že nisem mogla več razločiti črk. Med šolskim letom hodim v knjižnico po knjige, ki jih rabim za obvezo, in čtivo in branje pustolovskih zgodb se mora umakniti šolskim obveznostim.

Zdaj pa naj kdo vpraša, zakaj berem. Tega ne bi znala odgovoriti. Mislim, da berem zato, ker v knjigah najdem razvedrilo in tako tudi izkoristim svoj prosti čas. V knjigah najdem svoj mali svet, ki se razbini v nič, ko odložim knjigo in postanem kaplja v morju ljudi, ki ji vsak dan srečujem in ki jim ni mar, če neko dekletce živi v svetu izmišljenih krajev, čarovnic, skratov, če v domišljiji jaha po preji in streli Indijance in spet drugače razkrinka tatove in morilce ter z raketo odkriva neznane planete, v resnici pa je eden od milijonov otrok, ki imajo podobne utvare.

Simona Brenčič, 8. c.
I. osnovna šola, Celje

PROSIM ZA IME IN SLIKO

Ne vem, ali mi lahko vi pošljete sliko New Swing Quarteta. Ansambel mi je zelo všeč najbolj pa pevca Oto Pestner in Marjan Petan. Pevko, ki je z njimi, nisem spoznala, zato vas prosim, če mi lahko vi poveste, katera je.

Marjana

ODGOVOR: Pevka je Tatjana Dremel. Slik ne pošiljamo. Zanj je tudi pomotoma izpadel odgovor bralki Seličevi, ki je želela besedila popevk. Vsega tega za sedaj še ne zmoremo. Morda kasneje, ko nas bo v redakciji več

Javna radijska oddaja v Šempetru

VESELO IN BUČNO!

Kar tradicija je že postala, da ob sodelovanju z Občinskim sindikalnim svetom iz Žalca, vsako leto ob izteku delavsko sindikalnih športnih iger pripravimo javno radijsko oddajo. Letošnja v Šempetru je bila namreč že četrta po vrsti. Kot pa se spodobi, smo pri izvedbi oddaje imeli tudi pokrovitelja. To je bil letos kolektiv STROJNO INDUSTRIJSKEGA PODJETJA »SIP« ŠEMPETER. V dvorani Hmeljarskega doma se je zbralo nekaj manj kot štiristo obiskovalcev, ki so spremljali potek programa. Seveda pa je bilo veliko pozornih poslušalcev pri radijskih sprejemnikih. Pred mikrofoni so se zvrstili številni nastopajoči: Ansambel Borisa Terglava z vokalnim kvartetom Vasovalci; moški pevski zbor iz Tabora; mladi harmonikaši Zavoda za glasbeno vzgojo iz Žalca in zabavni orkester ŽABE iz Celja.

Komaj so dodobra izveneli zvoki poskočne polke Terglavovega ansambla že je stekla v eter pesem »BORIS«, ki jo je zapel moški pevski zbor iz Tabora. Ni kaj reči, ubrano petje je poželo aplavz v dvorani, verjetno pa so ga enako sprejeli tudi radijski poslušalci.

podjetja, njegovih težavah in seveda perspektivnih načrtih. Na letošnjih sindikalnih igrah si je prvo mesto, z velikim naskokom števila točk, priboril kolektiv SIP-a. Predsednik Občinskega sindikalnega sveta VENO STALER jim je izročil prehodni pokal in še pokal v trajno last. Veselje

kolektivi ne držijo križem rok.

Nemalo zabave in smeha pa je bilo v dvorani ob izvedbi nagradne igre. SIP je prispeval resnično lepe nagrade in sicer velik popust pri nakupu njihovih izdelkov. Za nagrado pa se je bilo seveda treba potruditi. Tri obiskoval-

bodo z igro težave! No, rešili smo tudi ta problem. Ob drugi žogici je bilo tu še drugo presenečenje ko je na oder prišel petletni fantek, mi pa smo za nagradno igro potrebovali le odrasle udeležence. Poprosili smo fantiča, da je na oder povabil mamico, ki pa se je kasneje v svoji spretnosti resnično izkazala in osvojila prvo nagrado. Udeležencem igre smo obesili okoli vratu velike obeske in z njimi (brez pomoči rok) so morali porivati žogice v pripravljene gole. Kar precej bučen smeh v dvorani je spremljal »naporno tekmovalje«. No po hudih zapetljajih smo nagradno igro le srečno pripeljali do konca in ob vedrih zvokih zabavnega orkestra ŽABE so bili napori tekmovalcev in tistih, ki so igro vodili kmalu pozabljeni.

Ni kaj reči, tudi mladi glasbeniki Zavoda za glasbeno vzgojo iz Žalca, ki so tokrat nastopili prvič so se izkazali. Trema so preboleli že na vaji, pa kasneje res ni bilo težav. Lepo so odigrali izbrane skladbe in poželi veliko priznanje publike.

Po končanem prenosu pa so se obiskovalcem v dvorani predstavili tudi celjski Olimpijci: NATASA URBANČIČ, MIRO KOCUVAN in JOŽE URANKAR. Pripovedovali so o svojih vtisih z nedavne olimpijade ter spregovorili o svojih dosežkih in načrtih za v bodoče.

Srečanje v Šempetru je bilo prijetno, čeprav je potekalo v že nekako ustaljenem vzdušju. Za nami je zopet ena izmed številnih radijskih oddaj, ki jih prirejata naše uredništvo in Radio Celje, za športnimi delavci žalske občine pa je zopet uspešno leto, ki je prineslo nemalo pomembnih dosežkov. Za zaključek le še to: na svidenje na prihodnji javni radijski oddaji! Kdaj in kje, pa bomo seveda pravočasno sporočili.

TEKST: BERNI STRMCNIK
SLIKE: DRAGO MEDVED

Predstavniki SIP, TONE HORVAT je odgovarjal na vprašanja našega novinarja Bernija Strmcnika.

Tekmovalju v kotaljenju žogice v gol, s pomočjo obeske okoli vratu je zbudilo veliko smeha.

Prvič pa so pred radijskimi mikrofoni nastopili tudi mladi glasbeniki Zavoda za glasbeno vzgojo iz Žalca. Pod vodstvom Dirigenta Marjana Kozmusa, so se dobro odrezali.

Hči Antona Miklavžina iz Šempetra je bila nagrade zelo vesela.

Nekaj manj kot štiristo obiskovalcev je napolnilo dvorano Hmeljarskega doma.

Uvodna trema, ki se je polotevala nekaterih nastopajočih je bila hitro mimo in oddaja je stekla. Vrstili so se ansambli, vrstili razgovori. Predstavniki SIP-a, Tone Horvat je spregovoril o dosežkih

med člani kolektiva je bilo priča kronanemu uspehu. Kot je povedal vodja rekreacije v tem podjetju, prehodnega pokala ne mislijo kar tako hitro izpustiti iz rok. No, bomo še videli, kajti tudi drugi

ce iz dvorane smo dobili na tak način, da smo v dvorano vrgli tri žoge, kdor jo je ujel je prišel na oder. Ker pa se vedno in povsod rado zatakne, se je zataknilo pod stropom... Vse je kazalo, da

»Zabarji« pa so poželi nemalo priznanja številnega občinstva.

NATASA URBANČIČ, JOŽE URANKAR in MIRO KOCUVAN.

*Ste ga pričakovali tudi letos?
Res je, prav ste imeli...*

**NOVOLETNI POPUST v
VELEBLAGOVNICI nama Velenje**

letos dvojni
in izredno bogat.

**DO 31. DECEMBRA 1972 nudi
nama Velenje**

10% POPUST

za nakup:

- moške, ženske in otroške zimske konfekcije,
- moške, ženske in otroške zimske obutve,
- krzna
- moških srajc in pletenin,
- ženskih bluz in pletenin,

tudi na potrošniški kredit.

IN 5% POPUST

za gotovinski nakup

**GOSPODINJSKIH APARATOV
GORENJE**

**NOVOLETNI POPUST PODARJA
KOT SVOJE NOVOLETNO VOŠČILO
OBČANOM VELENJA IN OKOLICE.**

Akcija

Na svojem tretjem zasedanju je skupščina celjske kulturne skupnosti zastavila in izoblikovala program o izvajanju kulturne akcije v naslednjem letu. Program ima zelo konkretizirano vsebino in predstavlja velik korak naprej. Zakaj? Zaradi tega, ker je program za naslednje leto povsem konkretiziran — po vsebinskih, programskih zahtevah kakor tudi glede na izvajalce programa o izvajanju kulturne akcije.

Razprava je pokazala vrsto zanimivosti pa tudi novosti. Gre predvsem za ugotovitev in enotno mnenje, da mora biti kulturna akcija kar najširše zasnova in mora priti do slehernega delovnega človeka. Oblikovalci kulturne politike in kulturnega življenja, poklicni delavci na tem področju naj strokovno delajo na načrtovanju programov, vse ostalo pa je stvar nas vseh. Večji delež bodo morali k realizaciji kulturne akcije prispevati družbeno politične organizacije, saj je dejstvo, da ravno sindikati, SZDL in Zveza komunistov niso mnogo ali skoraj nič storili pri konkretnem izvajanju kulturne akcije. V zadnjem času pa so že organi omenjenih družbenopolitičnih organizacij pristopili k konkretnim razpravam in načrtovanjem za aktivno vključitev v kulturno akcijo. In ravno v tem je napredek novega programa. Vsa prejšnja leta je sicer bilo marsikaj storjenega pri izdelavih programov, vendar nikoli ni bila opazna tista aktivnost, ki bi dala nujno življenjsko vrednost programu. Takšnega zdaj imamo in resnično smo lahko ponosni, kajne vse kaže, da se bo že vrteče pogonsko kolo zavrtelo še hitreje. Nekateri kulturne institucije so že pristopile k konkretnemu izvajanju kulturne akcije. Med njimi velja omeniti gledališče, likovni salon in še nekatere. Zadnja obnovitvena dela v celjskem Pokrajinskem muzeju gredo h koncu in potrebno bo precej dela pri aktiviranju, popularizaciji novo urejenih zbirk in vseh razstavnih prostorov pretega nadstropja stare grafijske likovni salon se je odločil za stalne, vsakoletne prodajne razstave v mesecu decembru. Društvo oblikovalcev bo skušalo z razstavami popularizirati razne vrste oblikovanja. Tukaj je predvsem zelo važno sodelovanje z gospodarskimi organizacijami. Zavod za spomeniško varstvo bo prirejal razstave o svojih obnovitvenih akcijah, celjski vokalni ansambl bo bodo prirejal koncerte za delavce pod geslom »glasbo v tovarne«. Glasbeni in vokalni ansambl bodo tudi redno obiskovali zdravstvene zavode (Vojnik, Novo Celje). Filmska dejavnost je že oživiljena. Filmska srečanja so nam prinesla že prvo predstavo, ob slovenskem kulturnem prazniku pa se nam obeta teden slovenskega filma V načrtu so tudi kmotečne predstave. Posebno poglavje je založniška dejavnost, saj namerava Celjski zbornik razširiti krog kupcev rednih in izrednih izdaj, skušalo pa bo tudi pritegniti k sodelovanju ljudi iz delovnih organizacij in bo Celjski zbornik po vsebini postal zanimivejši za gospodarstvo. V mladinski literarni reviji Obrazi je bil razpisan nagrajni literarni natečaj, na katerega se je odzvalo presenetljivo število mladih literatov. Skratka, v Celju dobiva kulturna akcija tiste dimenzije, ki nam dajo upanje ob pomoči družbeno političnih in drugih organizacij, predvsem pa delovnih, da bo njen razmah zajel slehernega med nami. To pa je abeceda za prebujanje potrebe po kulturni dejavnosti v vseh delovnih ljudeh.

DRAGO MEDVED

Prejeli smo zapis ob filmu

Križ na gori

Kakih sto nas je bilo za nesenjakov, ki smo si preteklo soboto v sejni dvorani tovarne »Emo« v Celju ogledali nov film našega celjskega amaterskega filmskega ustvarjalca Stanka Josta v proizvodnji kino kluba Ljudske tehnike EMO. In ni nam bilo žal, da smo prišli, kljub dežju, ki je padal curkoma. Imeli smo priliko, da smo prvi videli spet en zares dober amaterski film.

Po nekajletnih filmskih izkušnjah je režiser in scenarist Stanko Jost posnel na filmski trak (žal le 8 mm) zgodbo o pravi in čisti ljubezni, zgodbo po motivih Cankarjeve povesti Križ na gori.

Skoraj debelo uro smo lahko gledali na platnu barvne slike in prizore, ki jih je Jost mojstrsko znal združiti v učinkovito celoto, v film brez lažne patetike, v film enega samega pravega čustva ljubezni.

In vse okoli tega filma je

enako odsevalo ljubezen. Pa morda še konček požrtvovalnosti. Kako so sijali obrazi organizatorjem in igralcem, snemalcu in režiserju, ko so videli, da njihovi napori in odrekovanja niso bili zaman.

Tudi v besedah predstavniške celjske Kulturne skupnosti prof. Aškerc je bila ljubezen, ko je dejal: »Cankar je sovražil sentimentalnost, rad je imel čisto in pravo čustvo, in to njegovo izročilo ste vi v celoti spoštovali.«

Menda je res postala to osnovna vrline tega filma. Pristnost. Čeprav je to film o ljubezni, ni nepotrebnih »opolzkih« scen, ki jih danes zasledimo v skoraj vsakem »ta pravem« filmu. Ne, vse je tako preprosto in jasno ter čisto.

Snemalec Franci Gaber je znal poiskati tisto pravo kmečko panoramo, ki je danes skorajda nikjer ne vidimo več, skupaj z režiserjem sta poiskala pokrajino, ki je podkrepila filmsko zgodbo. Če je kaj v filmu res dobrega.

prav nič amatersko, potem je to slika.

Ton včasih zašepa. Morda je bilo v filmu preveč govorjenega besedila, marsikaj bi se dalo povedati bolje s samo sliko, in zato je tudi tonski zapis včasih bil slabši. Toda ali naj zamerimo tak nedolžen spodrsli ljubitelju, ki nam je skorajda zastoj pripravil edinstven kulturni dogodek?!!

In ne nazadnje, ob tem filmu ne smemo pozabiti, kako sta si uspešno podala roki amaterska filmska »Ljudska tehnika« in celjsko ljudsko gledališče.

Upajmo, da to ni bilo zadnjičkrat. Uspeh nas obvezuje.

BORUT ALUJEVIČ

Premiera filma „Križ na gori“

Nepotvorjena hotenja

Le nekaj dni nas loči od uprizorjene premiere filma mladega režiserja in scenarista Stanka Josta. Posnel ga je po povesti Ivana Cankarja, mu dodal nekaj povsem svojih prijemov, predvsem pa je spremenil konec zgodbe in ga »optimistično« zaključil.

»Križ na gori« pa vendarle ne moremo tako dobro ocenjevati kot njegovega predhodnika »Na kmetih«, ki je bil predvsem bolj prepričevalen. »Križ na gori« pa pušča gledalca hladnega in neprizadete, četudi odšteje mo nekatere tehnične pomanjkljivosti. Nekaj je tudi takih, ki ne bi smele za nobeno ceno ostati na filmskem traku. In zakaj pravzaprav gre? Mislim, da je celoten problem, ki je avtorju dal največ dela, ravno dramaturški pristop k zgodbi in pa seveda do »filmske« — scenarija. To pa iz preprostega razloga, ker je že sama ideja, da bi takšen film posneli, posnemanja vredna in odraža določen odnos režiserja (avtorja) do naše literarne zapuščine. In ne gre samo za to. V celim filmu je bilo čuti kljub vsem napakam tisto človečnost in iskrenost, ki nam zagotavlja resen odnos do dela, idejnost in nepotvorjenost želje po izražanju. To je čutili za filmom kot nekakšen podton. Gleda-

lec pa ne more mimo slabe igre nekaterih poklicnih igralcev, ki bi ravno pri takšnem delu morali dati več svoje profesionalnosti v filmsko celoto. Zakaj? Zato, ker se je režiser lotil, po vsej verjetnosti, tega dela zato, ker je čutil spontan vzgib po stvaritvi, ki je danes aktualna, zaradi njene »romantične« čistosti jo je angažiral in vrgel v svet materializma.

Anica Kumrova je dala v kreacijo svojega lika vse moči in je tudi ostala na tej višini, deleža poklicnih igralcev pa ne moremo upoštevati k resnemu prizadevanju za kvaliteto filma.

Tudi kamero bi lahko bolje izkoristili, še posebno pri snemanju interierja (kmečka izba), ki je bila brez vsakih senc, kljub svoji plastični in razčlenjeni postavitvi, premočne pa so bile zvočne kulise in tudi to je težko spregledati, da če tekst govori o večeru, skozi okno pa se vidi zunaj sončna svetloba itd. Povsem nepotreben je na koncu naps »konec« na zeleni podlagi, ki povsem razbije ustvarjeno razpoloženje predhodne »rdeče« sekvence, ki sama dovolj zgovorno govori o svoji vsebini. Tudi nekateri tonski posnetki niso v ponos filmu.

Torej, to naj bi bila druga plat filma. Nekdo je rekel, da je imel film pred samim

snemanjem že preveč reklame in zdaj pa je razočaran. Prepričan sem, da ni šlo za nobeno reklamo. Rad bi poudaril samo to, da se še premalo piše o mladih, resničnih entuziastih, ki zavračajo trditve in prepričanje, da se da vse dobiti zgolj z denarjem. In še bomo pisali o prizadevnih ljudeh. Ze zaradi njihovega dosedanjega dela in pa seveda zaradi načrtov. Toda dolžni smo spregovoriti o njihovem delu, čeprav včasih tudi z nekoliko trpko besedo. Tako kot danes. A kdor je ustvarjal in tega ne izkorišča z nekimi kvazi višjimi interesi, je tudi dovzeten za kritično besedo. Predvsem pa želim s tem zapisom samo prispevati k razmišljanju ob tem filmu z druge plati — tiste, ki morda pripomore k novemu filmu. In kakor mi je znano, Stanko Jost ga že pripravlja.

DRAGO MEDVED

ZA VSE IN ZA VSAKEGA
knjižna zbirka
PRESEKNOVE
DROŽBE
knjižna zbirka
LJUDSKA KNJIGA
obzornik

Koroški koledar 1973

Koroški Slovenci so te dni dobili v roke KOROSKI KOLEDAR 1973, ki ga je izdala in založila Slovenska prosvetna zveza v Celovcu (Tisk: Založniška in tiskarska družba z o. j. Drava, Celovec-Borovlje, strani 128).

Na uvodni strani koledarskega dela zvezo med drugim za spominske dneve koroških Slovencev, ki so: slov. kulturni praznik 8. februar, obletnica nasilne izselitve koroških družin 14. in 15. aprila in obletnica obglavljenja 13. seljskih žrtev na Dunaju 29. aprila...

Naslovne ilustracije mesecev ponazarjajo zgodovinske dneve posameznega meseca ter velike osebnosti našega naroda, zaključek koledarskega dela pa je z Aškercem kronanjem v Zagrebu ter s krajšim zgodovinskim zapisi posvečen 400-letnici kmečkih uporov.

Drugi del koledarja izpolnjuje nekaj prispevkov iz polpretekle politične zgodovine koroških Slovencev, nekaj pa o njihovem današnjem kulturno-prosvetnem, gospodarskem in društvenem življenju. Pestrost tega, zborniško urejenega dela povečujejo tudi z domovinskimi čustvi prežeti prispevki koroških literatov — Andreja Kokota, Milke Hartman, Stanka Wrulicha, Valentina Polanška in drugih.

Posamezne sestavke iz sodobnega življenja naših rojakov onstran Karavank dopolnjujejo številne fotografije, med katerimi sta nas pritegnili tudi dve fotografiji s koncerta celjskega komornega moškega zbora na Bistrici v Rožu in v Škocjanu.

Zalostna fotodokumentacija na koncu koledarja pa opozarja, kako »duh fašizma« se po tridesetih letih grozi koroškim Slovincem s smrtjo... G. G.

3 ure barvnega filma

V soboto, 16. decembra, je bil v Velenju I. klubski festival amaterskega filma Kino-kluba »Gorenje«. V slabem letu obstoja je to združenje zaživelo s polnim elanom: predstavil so nam in seveda številnemu velenjskemu občinstvu 14 kratkih barvnih filmov v skupni dolžini 155 minut. Vsi filmi so bili posneti na 8 mm barvnem filmskem traku in so jih razvrstili v dokumentarno, potopisno, igrano in žanrsko skupino. Med dokumentarnimi filmi so izbrali naslednje tri najboljše filme: I. mesto — film o rekorderju Romanu Lešku, ki ga je posnel Stane Hafner; II. mesto — film istega avtorja

»Sedaj smo trije« in III. mesto — film Zorka Kotnika »Piknika«.

Med potopisnimi filmi sta se najboljše odrezala filma »Atene« in »Varšava« — oba je v kratkem časovnem razmaku posnel Zorko Kotnik. Edini predstavnik igranega filma: film »Spoznanje« je po kriteriju strokovne žirije, ki so jo sestavljali Mija Kemperle, umetnostni kritik, Franci Križaj, režiser v SLG Celje, Peter Božič, samostojni filmski delavec, Jože Volčand, glavni in odgovorni urednik NT in Radia Celje ter Viktor Berk, mojster fotografije, dobil II. nagrado — I. in II. nagrada ni bila podeljena. Avtorica filma Na-

da Dolenc je bila svojega prvenca zelo vesela.

O filmu »Utrpi« bi lahko stekla beseda s posebnim poudarkom, kajti takega amaterskega filma še nismo videli. Koliko idej, tempa, mojstrske sinhronizacije! Resnično, to je film, ki bi ga lahko v tej vrsti poslali na katerikoli amaterski festival. Za vse odlike je dobil več kot zaslužen priznanje. Avtor filma Miro Kermelj je pokazal veliko sposobnosti, ki jih ne gre kar tako prezreti. Cestitamo!

Drug, nič manj uspešen je bil Stane Hafner, s katerim smo ob koncu projekcije navezali razgovor. V klubu deluje že od začetka, prej se

STANE HAFNER

MIRO KERMEJL

s to zvrstjo dejavnosti ni ukvarjal. Po poklicu je elektrotehnik in opravlja pri »Gorenju« delo deta lista pri oblikovanju dokumentacije za elektronsko obdelavo. Ima lastno kamero in od takrat, za prve nasvete se lahko zahvali Miru Kermelju, stalno snema. Njegov dokumentarni

film »Rekorda« je dobil največ glasov občinstva. V skupščinskih dvorani smo si torej ogledali lepo enoletno boro zanimivih amaterskih filmov, to pa je tudi porok za dobro delo v prihodnje.

S. D.

RECIMO BOBU BOB!

Predsednik Tito je pred dnevi na razgovoru s slovenskim političnim aktivom v Ljubljani dejal, da bo v prihodnje slišati tudi ostrejšo besedo v samoupravnih praksih. S tem je mislil predvsem na močnejše uveljavljanje interesov delavskega razreda.

No, ena od takih priložnosti bo brez dvoma kmalu dozorela. Z novim letom bodo začeli veljati novi gospodarski predpisi, takojmeňovan paket stabilizacijskih ukrepov. Le malo kolektivov bo, ki tako ali drugače ne bodo udeleženi v razčiščenju posledic dokaj težkih gospodarskih razmer — zlasti medsebojne zadolženosti, ovrednotenju proizvedenih zalog itd. Ko bodo nastopile materialne posledice

neuravnanih odločitev v preteklosti, bodo naposledni proizvajalci, bo delavski razred seveda hotel tudi vedeti, zakaj nosi breme. Ko bodo delavci rekli, da so še najmanj krivi za premalo premišljene proizvodne usmeritve, za tvegane in tudi dvomljive poslovne odločitve, bodo — roko na srce — imeli prav. Res je, da so za take poslovne odločitve, za takšne in drugačne proizvodne in tehnološke usmeritve sicer prek organov upravljanja glasovali. Toda gotovo niso glasovali zanje brez prepričevanja predlagateljev, da so takšne rešitve najboljše, najbolj dognane, skratka naj, naj... Pa smo pri vprašanju odgovornosti. Delovni kolektivi, ki bodo čutili te pos-

ledice na lastni koži, (beri: v lastnem žepu) v bodoče gotovo ne bodo več pripravljeni nositi odgovornost po sprejetem sklepu v celoti in ne glede na izid. Terjali bodo podaljšane odgovornosti predlagateljev in nosilcev nalog do konca, do realizacije zadeve, za katero so glasovali. S tem dobiva praksa samoupravljanja posem nove dimenzije. Najprej se bodo kolektivi temeljito zavedli, da samoupravljanje ni preprosta zadeva, najmanj pa da je odvisna od dobrega ali slabega počutja, marveč od temeljitega premisleka.

Seveda obstaja možnost, da bodo marsikje ob nastopu težav poskušali prevrniti vso odgovornost iz-

ven sebe. No, ni rečeno, da ni bilo učinkovanja tudi od zunaj. Toda delavcem je že dolgo jasno, da proizvodnih usmeritev in programov že dolga leta nihče ne predpisuje od zgoraj, da nihče ne diktira, s kom naj se poslovni odnosi sklepaajo in navezujejo. Najhitreje pa se bodo delavci oglašili v trenutku, ko se bodo posamezniki začeli izgovarjati na samoupravne sklepe in valiti krivdo na organe upravljanja in kolektiva. Tam se bo namreč najprej zgodilo, da samoupravni organi in kolektivi kot samoupravljalna skupnost ne bo več plašč za neodgovornost, birokratizem, slabo delo in nesposobnost.

JURE KRASOVEC

Samoprispevek

GRADIJO!

Na 2. seji upravnega odbora sklada za gradnjo osnovnih šol in vzgojno varstvenih zavodov občine Celje so sklenili, da bodo vsaj dvakrat na mesec pošiljali informacije vsem vodstvom osnovnih šol (za obveščanje staršev na roditeljskih sestankih ali staršev preko učencev), vsem odborom krajevnih skupnosti in krajevnim konferencam SZDL, novinarjem radija, televizije in časopisov ter članom skupščine sklada, skupščini občine in političnim organizacijam. Bilo je zelo veliko prizadevanj in dobre volje ljudi, da je referendum uspel. Prav gotovo je sedaj nujno, da vsi ti ljudje sproti zvedo, kaj se dela z njihovim zbranim denarjem, kam se vlaga in tudi kakšne težave nastajajo pri tem.

Do 1. decembra se je na skladu zbralo 3 milijone 700.000 din ali nekaj več kot 10 odstotkov celotne predvidene vsote oziroma 23 odstotkov vrednosti za prvo gradnjo za osnovno šolo na Oto-

ku. Tu je treba upoštevati, da daje sklad ta mesec milijon din iz istega sklada še za gradnjo vzgojno-varstvenih zavodov in da banki preko skupščine občine Celje vrača 1 milijon. Na ta način pridobi 1.750.000 din kredita, ker mu denarja prav v začetku gradenj primanjkuje.

Mesečni dotok denarja v sklad je v zadnjem času ugoden in je višji od planirane, vendar je v celoti komaj dosežena planirana vsota izključno zaradi slabega začetka v mesecu marcu. Podrobna navodila, ki so bila delovnim organizacijam poslana razmeroma pozno, še niso razčistila vseh nejasnosti. Tako zamujenega še niso nadoknadili. Ta primanjklaj iz začetnega obdobja treh mesecev znaša približno 400.000 din in bo zagotovo dosežen v prvi polovici naslednjega leta ob pregledih zaključnih računov. Upokojenci, ki so začeli plačevati še kasneje, pa bodo to nadoknadili v 1977. letu. DOMINIKA POS

Celje

O VSEBINI

Na prvi seji delegatov zbornice s področja prosvete in kulture v celjski občini, bila je pretekli teden, so obravnavali delo, uspehe in tudi probleme celotne sfere izobraževanja na celjskem območju. Izpostaviti moramo, da je razprava stekla v okviru zbora delegatov, kar je dobra priprava na bodoči delegatski sistem. Pripravljeni gradivo je zelo celovito zajelo pregled dela rednih šolskih oblik, zajeta pa so bila tudi vprašanja o samoupravljanju, dijaških domovih in izobraževanju odraslih. Na osnovi gradiva in razprave je bil sprejet sklep, da naj Svet za šolstvo izdela povzetke in da takšno gradivo predloži občinski skupščini. Člani zbora delegatov so predlagali, naj se posebna pozornost posveti osipu. Osip se je v zadnjih letih zmanjšal, vendar je še relativno visok, saj zajema še vedno 30 % otrok, ki ne končajo osemletke. Zato je borba proti osipu v osnovnih šolah nujna. Pomembno je tudi vprašanje kapacitet v srednjem šolstvu in dijaških domovih.

Ugotovili so, da se razmere že izboljšujejo. Prihodnji teden se bo pričela gradnja nove trgovske šole, pedagoški center bo razširil svoje prostore do dograditve osnovne šole na Otoku, predvidena pa je tudi nova srednje tehniška šola. Ugotovili so, da je potreben nov dijaški dom za dijakinje, ker so kapacitete že močno nasičene in se kaže že deficit zaradi razvoja srednjega šolstva. Na seji so razpravljali še o problematiki stanovanj za prosvetne delavce. Le-ta je močno povezana z vprašanjem kadrovanja, kar bo omogočilo ustrežnejši izbor kadrov v šolstvu. Udeleženci seje so pregledali tudi poročilo o delu Zavodov za šolstvo in ugotovili, da je v njem premalo besed o vsebini pouka in idejni naravnosti in da naj bi Zavod za šolstvo pri svojih svetovalnih obhodih izdelal ustrezno metodologijo, kriterije in merila za to vrsto dejavnosti. Glede izobraževanja odraslih so poudarili, da to še ni postalo del vzgojno izobraževalnega sistema. dp

turizem

Kužno znamenje v Obsotelju. Pred leti niso bila nič običajnega, danes pa počasi toda vztrajno izginevajo. Razlog temu je jasen: pomanjkanje sredstev in pozornosti spomenikom naše preteklosti. Tudi takšni spomeniki bi se lahko lepo vklopili v nameravani turistični projekt v Obsotelju, vprašanje je le, če jih bo še kaj.

Kužno znamenje je v bližini gorskega doma na Goreh pri Bistrici ob Sotli.

TURIZEM IN CESTE

V torek je bila v Zalcu razširjena seja sveta osmih občin celjskega območja, na kateri so obravnavali razvoj turističnega gospodarstva in v tej zvezi tudi plan izgradnje in modernizacije cest na našem območju.

Kar se tiče cest je bil na tapeti ne samo srednjeročni načrt, marveč tudi program, ki bi ga naj uresničili prihodnje leto. V tem okviru so predvidene izboljšave naslednjih cest: Vojnik—Celje, Velenje—Huda luknja, Celje—Mestinje, Celje—Zidani most. V načrtu je tudi ureditev mostu na cesti Velenje—Huda luknja.

Modernizacija pa zajema naslednje odseke: Dežno—Jerzerce, Ziče, Golobinjek—Bistrica ob Sotli in Rogovilec—Rinka, se pravi zadnji del ceste v Logarsko dolino.

Razpravo o cestni problematiki so sklenili s sklepom o ustanovitvi regionalne cestne skupnosti, v katero se vključijo vse občine širšega celjskega območja.

Razpravo o turističnih vprašanjih pa je začel glavni tajnik Celjske turistične zveze, prof. Zoran Vudler, ki je opozoril zlasti na nujno koordinacijsko delo na celjskem območju pa tudi na določene integracije. Razdrobljenost v turizmu oziroma gostinstvu ne vodi nikamor. Vrh tega so se udeleženci posveta strinjali, da je treba izdelati načrt razvoja turističnega gospodarstva, kar še posebej velja za nosilce turističnega razvoja, to je za turistične gospodarske organizacije.

Pomemben pa je tudi sklep o bodoči močnejši vlogi celjske turistične zveze, ki so ji predstavniki občinskih skupščin obljubili vso moralno in materialno pomoč. MB

KDAJ V CELJU NOV HOTEL?

Ko so člani olepševalnega in turističnega društva pred kratkim ocenjevali letošnjo turistično sezono v samem mestu ob Savinji, so prišli do presenetljivih ugotovitev. Vtem ko so druga mesta pa deloma tudi območja zabeležila padec domačih in tujih gostov, so celjski (samo za mesto) podatki opozorili na porast enih in drugih.

Nadaljnje analize so potrdile, da sta na ta porast v glavnem vplivala dva faktorja: tartanska naprava na atletskem stadionu ter novi Merxov hotel ob Ljubljanski cesti. Zaradi tartana so bili v Celju dlje časa na pripravi mnogi jugoslovanski atleti in reprezentanti. Tako so v na videz mrtvi sezoni polnili hotelske zmogljivosti. Zaradi tartana pa tudi sicer je bilo v Celju več pomembnih mednarodnih atletskih prireditev. In spet novi gosti in nove nočitve.

K lepemu uspehu je pripomogel tudi novi Merxov hotel ob Ljubljanski cesti, ki je postal pojem kvalitete in dobre postrežbe. Njegov glas je šel v svet.

Te in podobne misli pa so sprožile že znano in staro razpravo, kdaj bo Celje dobilo nov hotel z vsemi ustreznimi restavracijskimi prostori in drugimi objekti, ki jih za nadaljnji razvoj turizma mora imeti.

Ob tem so se misli ustavile ob razdrobljenem celjskem gostinstvu, ki ni sposobno sprejeti tako velike obveznosti! (Le kdaj bo celjsko gostinstvo enotnejše in močnejše?) Kdo bo torej nosilec te pa tudi akcije za močnejšo povezavo celjskega gostinstva? Lep delež k začetku razmišljanja o novem hotelu bi lahko dalo tudi olepševalno in turistično društvo, če bi uresničilo obljubo in pripravilo vsaj idejno skico z grobim prednačrtom za graditev novega hotela. Takšna pobuda bi prav gotovo sprožila še druge in ne nazadnje tudi tisto, ki bi celjske gostinske delovne organizacije morala pripeljati na skupno in močnejšo pot!

JOŽE PLANOVŠEK

Borec.

Spomeničar!

Sedež sem na drugi strani kuhinjske mize in opazoval njegov obraz. Nikoli ne bi verjel, da je star šestdeset let. Obraz, vendar in nasmejan tega ne izdaja, morda malce redkejši lasje, drugega prav gotovo ne. Poskušal sem si ga zamisliti, kakšen je bil

pred več kot tridesetimi leti, ko je že takoj ob vdoru Nemcev v našo domovino pristopil k organiziranju vstaje. Verjetno je bil ravno takšen kot danes.

Takšen kot nekoč pa je ostal tudi v svojih pogledih. Komunist, borec... Kot se ni menjal njegov obraz, tako se niso menjala tudi njegova načela, ki mu jih je vcepljalo težko življenje, borba in ideali. Ostal je zvest sebi in svojim pogledom, Z eno besedo — ostal je poštenjak.

Doma v številni družini v Nazarjah se je izučil za kovača. Pukartovo delavnico je zapustil po petih letih dela in se zaposlil v današnjem Glinu, ki je bil seveda takrat čisto drugačen in v privatnih rokah. Ze tu si je pričel oblikovati svoj pogled na svet. Ko so prišli Nemci, je takoj pričel z delom. Najprej so organizirali takojmeňovane trojke, ki so še poleti 1941 delovale na liniji od Smartnega ob Paki do Gornjega grada. Takrat je navezal stike z Janezom

Letonjo. Kasneje so pričeli ustanavljati odbore OF, prišlo pa je leto 1942 in spomladi je Jože odšel v gozdove. Kot borec se je vključil v Letonjino četo in pričelo se je partizanjenje po gozdovih in hribih vse do Save na jugu in Olšave na severu. Delali so akcije, četa je naraščala in se razvila v Savinjski bataljon. Bil je udeleženec znamenite bitke na Dobrovljah (30-letnico smo proslavljali pred kratkim), ki je bila tako usodna. Toda bataljon si je kmalu opomogel in jeseni 1943 se prebrazil v Slandrovo brigado. Jože je brigado kmalu zapustil. Poslan je bil nazaj na teren, kjer je izvajal mobilizacijo in pač vse, kar se je težavnega in odgovornega nalagalo takratnim terencem. Srečeval se je z Beblerjem, Kraigherjem, Lukom in drugimi. Kot terenec je tudi dočkal konec vojne.

Kmalu se je vrnil na svoje delo, sledeč načelu, da naj vsak dela pač tisto, kar najbolje zna. In tako je kot neposredni proizvajalec dočkal tudi upo-

obrazi

kojitev leta 1966. Za vedrim obrazom in vedno pripravljenimi šalami tiči v bistvu prav tak Jože, kot je bil pred tridesetimi leti. Zadovoljen je, pravi, z vsem, čeprav pa ga marsikaj moti. Bolj ga, ko gleda, kaj počno dandanes ljudje s kruhom... Bolj ga, ko gleda, da se delajo krivice, bolj ga, ker ve in vidi, kam so danes zlezli nekateri, ki med vojno niso bili na tisti strani ni puške, kot je bil Jože, pač pa celo pred njo, na drugi strani. Danes pa se šopirijo...

Zeli si, da bi končno sedaj ob pismu TITA uredili vse, tako kot je treba, da bi odpravili slabosti, ki so se nakopičile in moti ga, da se nikjer ne najde tisto malega denarja za 150 metrov asfalta skozi Nazarje. No, se bo še našlo in tudi to se bo uredilo. Z onimi drugimi stvarmi bo verjetno težje...

Berni Strmčnik

Vrtiljak dogodkov

CELJE

Planiranje v šolstvu

Zavod za šolstvo, organizacijska enota Celje, je letos zaprosil vse vzgojno izobraževalne organizacije, da mu dostavijo en izvod letnega delovnega načrta. Z letnim delovnim načrtom so šole predvidele predvsem tiste učno-vzgojne, organizacijske, kadrovske, finančne in druge naloge, ki jih bodo reševale v šolskem letu 1972/73. Delovni načrti šol vsebujejo naslednje: delovne pogoje — materialne in kadrovske, program investicijske dejavnosti, sistemizacijo in zasedbo delovnih mest, strokovno izpopolnjevanje učnega osebja, finančni načrt, predmetnike, program praktičnega pouka in delovne prakse, sodelovanje šole s podjetji, starši in javnostjo, socialno in regionalno strukturo učencev, socialno in zdravstveno skrb za učence, programe organizacij učencev, izlete in ekskurzije učencev, šolske proslave in spominke dneve, program dela mentorjev in krožkov, organizacijo in vsebino prostovoljnih dejavnosti učencev, izobraževanje odraslih itd. Razumljivo je, da vsaka šola v svojem načrtu poudarja predvsem tista poglavja oziroma naloge, ki so glede na njene specifične pogoje in usmeritve najbolj aktualne. Ugotovljeno je, da so letos šole posvetile izredno veliko pozornost in skrb družbeno-političnemu dopolnilnemu izobraževanju učnega osebja, dejnosti pouka in marksistični vzgoji mladine. Na naših šolah delujejo ali pa so v načrtih predvideni marksistični krožki pod vodstvom mentorjev. Učni kolektivi šol razpravljajo o pismu tovariša Tita in izvršnega biroja CK ZKJ ter zavračajo teze o neangažirani šoli. Čutili je močna prizadevanja, da se v šolah pozivi delo organizacij in prostovoljnih dejavnosti učencev. Zavod za šolstvo bo med letom spremljal ta prizadevanja, ob koncu šolskega leta pa zbral podatke o tej dejavnosti šol in analiziral uspehe.

GOTOVLJE

Korak z mrtve točke

Člani ZK na področju krajevne skupnosti GOTOVLJE so na zadnjem sestanku sklenili, da je treba še v tem mesecu sklicati predstavniško organizacijo in društvo ter pričeti z zimskim delom. To bo sedaj, ko bo končno urejena sejna soba, dokaj lažje. Soba je treba samo še prebrskati, nabaviti potrebno pohištvo in dobiti človeka, ki bi honorarno opravljal najvažnejše administrativne posle. Kmetijski Kombinat Zalec proizvodnja enota Gotovlje, je v zadnjem domu uredila centralno ogrevanje, kar bo omogočilo, da bodo razne prireditve še pogostejše. Na prenovitev zdaj čaka samo še oder. To skrb pa bo prevzelo prosvetno društvo, ki ima za zimski čas pripravljen dokaj pester program, pa tudi peval prihodno vadilo. PE Gotovlje je za prenovitveno šolo prispevala preko sedemsto tisoč starih din. Precej so se naknadno prispevali vaščani. Teče tudi široka akcija za asfaltiranje cestnih odcepih proti Jedrli in Založu. Z delom bodo pričeli spomladi. Ostalo pa je odprto vprašanje cestnega odcepa Gotovlje — Loznica. Pred leti je bil ta odcep dobro posut in tudi lani so s popravilom nadaljevali, to predvsem PE Gotovlje. Toda ta cestni odcep je preobremenjen, saj vozijo po njem tudi najtežji tovornjaki, tako da je sedaj ena sama luknja, ob dežju pa luža in blato. Ko bodo spomladi pričeli s popravilom cesti proti Jedrli in Založu, bi bilo prav, če bi občinska skupščina našla nekaj sredstev za popravilo tega odcepa, del sredstev pa bi se verjetno nabralo tudi v kraju samem.

SLOVENSKE KONJICE

V novo leto brez težav

Na zadnji seji aktivna direktorjev v konjski občini so se predvsem pogovorili o sedanjem gospodarskem stanju v občini glede na nove zakonske predpise, ki bodo začeli v duhu stabilizacijskih ukrepov veljati na začetku prihodnjega leta. Ugotovili so, da v zvezi s blokiranimi žiro računi ter izplačevanjem osebnih dohodkov ne bo posebnih težav. V tem, ki v dveh gospodarskih organizacijah v občini pričakujejo, da se bodo do konca leta še natekla potrebna denarna sredstva, je nekoliko težji primer v kovinskem podjetju »KOMOS«. Razprava okoli stanja v tem podjetju je pokazala, da je znotraj občine dovolj pripravljenosti za rešitev njegovega položaja. V tej zvezi je tudi posebna komisija strokovnjakov štirih večjih delovnih organizacij že pripravila predlog za postopno normalizacijo stanja. V tej pobudi ima kovaška industrija iz Zreč pomembno vlogo, saj je pod določenimi pogoji pripravljena predati temu kolektivu del svoje proizvodnje in mu tako zagotoviti izhod iz sedanjih težav. V. L.

CELJE

Znanje mladim

Prejšnji teden se je na Teharju končal prvi del politične šole. Nadaljevanje bo v prvih dneh meseca januarja in februarja. Mladi iz domala vseh večjih celjskih gospodarskih organizacij so v štirih dneh govorili predvsem o samoupravnih odnosih znotraj podjetij in o samoupravljanju nasploh.

Večina udeležencev šole se je aktivno udeleževala razgovorov, še zlasti pa so jih zanimali določeni problemi, kot na primer konfliktna situacije v družbi ter pogled naših sosednjih držav na spremembe, o katerih trenutno govorimo. Sistem dela šole je bil namreč tak, da so udeleženci sodelovali v razgovorih povsem spontano in z velikim zanimanjem za dogajanje v naši družbi. Če k temu dodamo še to, da se je v štirih dneh pred mladimi vrstila vrsta kvalitetnih predavateljev iz Celja in Ljubljane, lahko ugotovimo, da je šola izredno uspeša. MST

SLOVENSKE KONJICE

Naloge sindikatov

Danes popoldne bo v Slovenskih Konjicah razširjena seja predsedstva občinskega sindikalnega sveta. Člani bodo tokrat razpravljali in sklepali o nekaterih konkretnih nalogah v sindikalnih organizacijah v prihodnjih mesecih, ki jih bodo pripravile posamezne komisije in nekateri drugi organi.

Tako bo komisija za organizacijsko-kadrovske zadeve predložila program za družbeno-ekonomsko in politično izobraževanje sindikalnih delavcev v naslednjih mesecih, dalje o tovrstnem usposabljanju članov organov samoupravljanja in o organizaciji sindikalne šole.

Komisija za gospodarstvo in samoupravljanje bo za sejo pripravila gradivo o nalogah sindikatov na področju oblikovanja stanovanjske politike v letu 1973 in o osebnih dohodkih zaposlenih. Vodstvo sindikatov namreč predvsem zanima, koliko delavcev v občini še dobiva za poln delovni čas v mesecu manj kot 1.000 dinarjev ter kje so zaposleni in na kakšnih delovnih mestih. Tako bodo lahko primerne tudi ukrepi v delovnih organizacijah. Ob tej priložnosti bodo še ocenili izid referendumov o združitvi zdravstvenega zavarovanja delavcev in kmetov v letošnjem novembru. V. L.

Naše šole vsepovsod

RADEŠKA ŠE DORAŠČA

Ko so v osnovno šolo hodili še Marjan Nemec, po katerem se šola danes imenuje, pa sedanjí ravnatelj profesor Janez Pešec in mnogi njihovi znani in manj znani vrstniki, je bila šolska stavba na griču nad Radečami še majhna, stara, neugledna — na videz seveda. Že nekaj let se k stari stavbi bahaško prislanja nov, moderen trakt. Pa je bahaško moderen tudi le na videz, kajti v stari kot novi šoli je stiska, ki si je lani v istem času prikrčila zmagujoč »DA« na referendumu za gradnjo še enega trakta. Šoli manjka natanko toliko učilnic in drugih prostorov, kolikor so jih z idejnega načrta črtali takrat, ko so prvič prizidavali. Kar bi takrat ceneje in hkrati naredili, bo moralo biti storjeno v prihodnjem letu, ko bo šola dokončno »dorastla«.

Radeška šola tudi nekoč ni bila polrazvita podeželska šola, ki bi pod svojo streho nudila le nekaj malega, majčkene računanja in majčkeno branja. Že pred vojno so vlake proti Celju polnili radeški dijaki, ki so posedali po klopih celjske meščanske šole, gimnazije, mnoge pa je šla po učenosti gnala tudi v Ljubljano, Zagreb in še kam.

še Rimske Toplice in Laško s svojimi okoliši. V Rimskih Toplicah je oila desetletja trajajoča »lakota« po novi šoli letos potešana in tako bo prihodnje leto nastalo na griču nad Radečami novo gradbeno mravljisce.

Vzrok za stisko ni kakšna populacijska eksplozija Radeč. Res se je število rojstev v minulem desetletju poveča-

ški pouk, ob tem da otroci poučujejo malico kar v hodniku. Ob »čudežu«, da skromna kuhinja sploh še zmora toliko obrokov.

Pa pustimo stisko zdaj ob strani, kajti dan, ko bodo začeli spet zidati, je pred vrati.

ŠOLA - KADROVSKA TOVARNA

Kot mnogi Radečani podobni kraji, je tudi to znano po tem, da rastočim generacijam more v največ primerih dati za življenje le znanje in sposobnosti. Povprečno se iz radeške osemletke na srednje in strokovne šole vpiše od 40 do 50 odstotkov učencev, ki končajo osnovno šolanje. Povprečno osem do deset nekdanih učencev se po končani srednji šoli vpišuje vsako leto na visoke in višje šole. Od lanjskoletnih osemšolcev menda ni nikogar, ki bi moral po končanem šolanju prijeti za nekvalficirano delo. Vsi so se zaposlili, tako da jim je nadaljnje usposabljanje omogočeno. Veliko jih je šlo v uk za razne poklice.

Delovni kolektiv radeške osemletke pa kar sam po sebi dokazuje svoje vzgojno-kadrovske poslanstvo. Kar šest profesorjev in učiteljev med njimi izhaja iz vrst nekdanih učencev.

DESET VRST IZVENŠOLSKE DEJAVNOSTI

Ob dejstvu, da so v stiski s prostori zlezli celo pod oder, je radeška šola naravnost »razvzpila« po svoji izvenšolski dejavnosti.

Zlezimo kar skozi odrske deske na vrhno plat. Že dolga leta žanje uspehe njihov dramski krožek. Krožek? Saj imamo kar tri, po starosti v tri skupine razvrščene mlade talente. Najmlajši deklamirajo, srednji se spuščajo že v prizorčke, večji pa se lotevajo pravih pravcatih iger. Vseh skupaj je v dramatikah aktivnih okoli sto. Ravno zdaj pripravljajo za konec leta igri-

co s petjem »Novoletna zgodba«.

Na šoli imajo petnajst parov folklornega krožka. Polej že dolgo deluje krožek za ročna dela, kamor se deklicam pridružuje v ročnih spretnostih tudi dosti dečkov. Likovni krožek je pripravil že mnoge razstave. Ob priložnostih, kot je bil referendum, pa se spreminja v tiskarno propagandnih gesel in transparentov. Hribovita okolica vabi v strmine člane krožka mladih planincev, pa tudi rod tabornikov je ves predan lepotam prirode. Roman Natek in Silvo Gorenc, zdaj še oba gimnazijca, sta samo dve imeni uspešnih matemtikanov. Omeniti ju moramo že zaradi visokih Ve-govih odličij, ki sta jih priložila. Imajo seveda tudi zelo živahno in delavno pionirsko organizacijo, pridno pišejo, rišejo in pesnikujejo za šolski časopis in kar ne narišejo risarji, opišejo mladi pisci, opevajo mladi pesniki, to ujamejo na film člani fotokrožka.

No, ker se po radeški okolici širi skrb, da za lesno stroko ni podmladka, so letos ustanovili galanterijski krožek, kjer z žago, obličem, dletom in noži obdelujejo les in pripravljajo prvo zbirko ličnih spominkov iz lesa.

MOČNO ANGAŽIRAN KOLEKTIV

Ob tolikšni aktivnosti na šoli je razumljivo, da med člani šolskega kolektiva ni nikogar, ki bi opravljal le službeno, le plačano dolžnost. Celo hišnik, Lojze Pinoza, krepko pomaga kot vzgojitelj. Uspešno vodi fotoamatere in nedavno ustanovljeni galanterijski krožek.

O tem, da ni praznika, ni družbene, gospodarske in politične akcije v radeškem okolišu, da šola ne bi dala svojega zajejnega deleža, bi vedel povedati vsak občan. In ravno zato ima šola med občani velik ugled in uživa tolikšno javno podporo.

Ravnatelj profesor Janez Pešec, ki je tudi poslanec in predsednik komisije za idejno vprašanja pri občinski konferenci ZK v laški občini, je povedal mnogo zanimivega tudi v zvezi z idejnostjo pouka, vendar moramo zapiske o tem prihraniti za naslednjo priložnost. Zaenkrat le to — idejnost in patriotizem na radeški šoli tudi v preteklosti ni bil neznan pojem.

TURE KRASOVEC

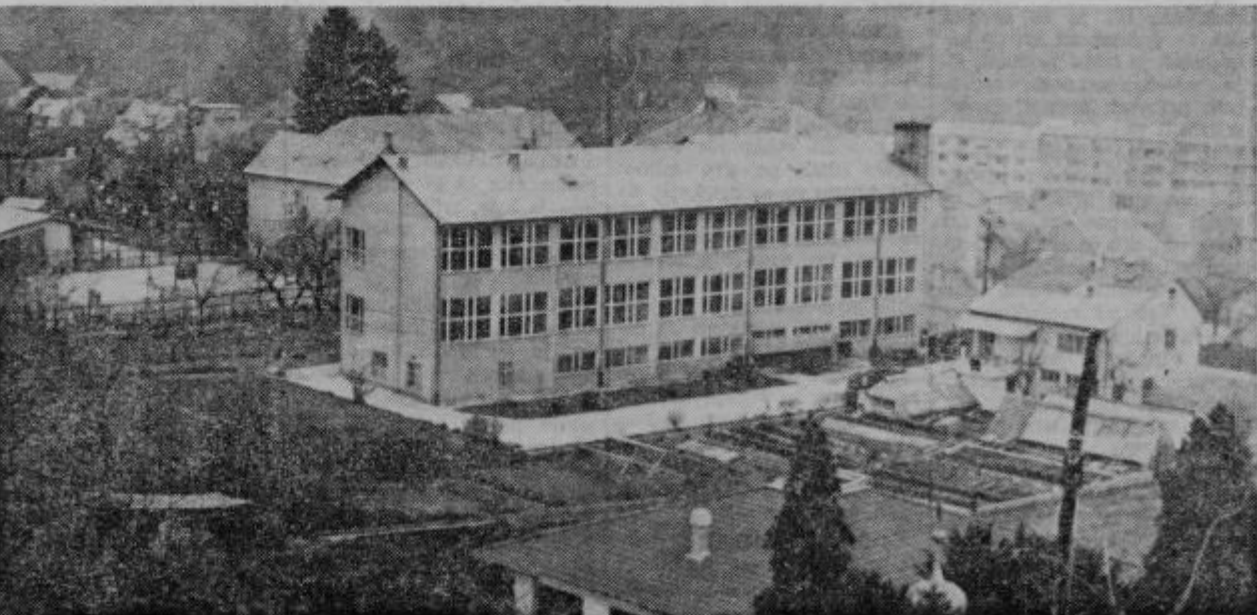

Tudi letos je bilo nadvse svečano in prijetno, ko so v pionirske vrste vstopili cicibani — letošnji prvošolci. Na sliki pionirka, ki iz rok ravnatelja prof. Janeza Pešca sprejema knjigo o tistem močnem in dobrodušnem Slovencu — Martinu Krpanu. Foto: Fotokrožek šole Radeče

Med temi ukaželnimi Radečani je bil tudi Marjan Nemec, predvojni skolevec in komunist, ki je leta 1941 padel pod streli okupatorja.

Po osvoboditvi je radeška osemletka, ki se ponaša s imenom nekdanjega učenca-junaka Marjana Nemca, iz leta v leto postajala vse bolj tesna in tesna. Ko pa je pred devetimi leti bila stiska že neznosna, so se odgovorni le dali omečiti. Pa le na pol. Zelja, da bi stari častitljivi stavbi prizidali vsaj 20 učilnic, je bila uresničena le do polovice. In tako je po nekaj letih ves radeški okoliš vstal kot en mož. Razpisali so referendum za gradnjo novega trakta. Pobuda je bila nalezljiva, da so Radečani sledile

lo. Toda bolj kot to povzroča nagnetenost prehod na sodobnejši kabinetni pouk, zlasti pa prešolanje višjih razredov iz okoliških podružničnih šol na osrednjo šolsko ustanovo. Pred letom 1963 so na šoli učili v treh izmenah. Novozgrajeni trakt je bila hvalevredna pridobitev, toda preslabotna. Res je bil odtlej pouk le dvoizmenski, toda ka-binetni pouk je bil s povečevanjem števila oddelkov ob namenske učilnice. Letos je spet en oddelek več. Ker ni prostora v šolski stavbi, so v učilnico spremenili še prostor pod odrom v domu TVD Partizan kot prostor za podaljšanje bivanja otrok na šoli. Za silo so izrabili garderobo v tem domu za tehni-

DELAVCI ZA OKROGLO MIZO — DELAVCI ZA OKROGLO MIZO

DELAVČEV GLAS V SAMOUPRAVI

Naslov, ki smo ga izbrali za tednikovo »okroglo mizo«, je vsebinsko tako jasen, da je vsako okolišanje in teoretiziranje odveč. Malokdaj smo imeli takšna konkretna izhodišča kot zdaj, ko imamo pismo predsednika Tita in izvršnega biroja CK ZKJ. Omenjamo le ta dokument, kajti vsi kasnejši so njegova posledica, so jasna pot k uresničevanju vsebine tega pisma. Ostrina in odmevnost Titovega pisma je ob ugotavljanju nespornih dosežkov naše družbene rasti odkrita, resna, opozarjajoča analiza sedanjih razmer, resničnega položaja delavskega razreda v naši družbi. A tisto, kar je v pismu najbolj odjeknilo, je tudi program našega nadaljnjega političnega delovanja. Eno od temeljnih vprašanj, ki jih predsednik Tito postavlja pred jugoslovansko družbo, je stopnja razvitosti samoupravnih odnosov ali zelo preprosto povedano: Kakšen je glas delavcev v samoupravljanju, vendar glas, ki pomeni odločanje? O tem smo se želeli pogovoriti z delavci za »okroglo mizo«. Res nismo med tistimi, ki mislijo, da je zavest neposrednih delavcev šibka, da njihov samoupravni interes še ni razvit, da mu je treba »pomagati« s tem, da je treba zanje upravljati (beri odločati). No, pa smo vseeno k razgovoru povabili delavce iz 25 delovnih organizacij s področja petih občin celjske regije, računajoč vsaj na udeležbo polovice. Presenetili so nas. Prišlo jih je toliko, da nam je skoraj zmanjkalo stolov. Dolež se nismo imeli »okrogle mize«, ki bi se je udeležil tolikšen odstotek vabljenih, pa čeprav so bili dosednji primeri takšne vrste, da so bili vabljeni predvsem tisti občani, ki bi jim udeležbo kot javnim delavcem morali šteti v dolžnost.

PISMO NAS JE PODŽGALO

Delavci so že dolgo občutili mnoge probleme, ki jih je v Pismu nakazal TITO in Izvršni biro. Občutili so jih in molčali! Ni bilo ustreznega družbenega vzdušja, premalo organiziranih akcij, razprave pa so tekale mimo političnih organizacij in samoupravnih organov. Nihče (ali pa redki) se ni loteval težav in nepravilnosti. Bil je prisoten določen strah. O tem ni dvoma. S pismom pa se je marsikaj spremenilo.

DANIEL PERČIČ, pomočnik obratovodje v LIBELI: »Pismo nam je dokončno odprlo oči. To, kar nas je bolelo že dolgo časa, številni problemi, ki so se kopičili in nabirali, nihče pa jih ni ustrezno reševal, to je tisto, kar je sedaj postalo središče naše pozornosti. Vse od problemov samoupravljanja do neupravičenega bogatenja. Pri nas delavci pismo v celoti podpirajo. Seveda pa nismo ostali le pri tem. Najprej smo naredili nekoliko več reda v organizaciji ZK, postavili smo programe in razne komisije. Z veseljem lahko zagotavljam, da je v podjetju zavel nov duh. Moramo pa biti dosledni. Tokrat ne smemo ostati na pol poti. To bi bila polomija, da je večje nismo imeli.«

JOŽE ŠILD, strojni tehnik iz KOSTROJA: »Jaz se s tovarišem iz Libele v celoti strinjam. Bil je že skrajni čas. Če zadene del krivde komunista, je treba priznati, da je revolucionarnost otopela tudi pri vseh drugih. Preveč smo bili zadovoljni z dosežki, pa smo dopuščali, da so drugi delali preveč po svoje. Pri nas smo pristopili k izvedbi posebne ankete pri vseh vodilnih delavcih, kasneje jo bomo razširili še na ostale. Oceniti moramo marsikaj. Vse od samoupravljanja naprej. Delavci so tokrat pripravljeni na vse akcije, zato ne smemo ničesar zamuditi, ničesar odlašati!«

FRANC JELENKO, usnar iz KONUSA: »Nas je pismo našlo v posebni situaciji, saj smo se že lani ob razčrčevanju zadeve Perc srečali v situaciji, ko smo se morali soočiti s prenekatro napako in mnogimi pomanjkljivostmi.

Ob pismu smo si torej zadali še nadaljnje zelo konkretne naloge. Za razliko od minule prakse pa smo se tudi dogovorili, da bo kaznovan sleherni, ki svojih dolžnosti in nalog ne bo opravljal tako, kot smo se dogovorili. To po mojem mora biti. Popuščanja je bilo več kot dovolj. Komunisti imamo dodatno odgovornost in tega se je treba zavedati. To mora nositi tudi posledice. Rad bi le še dodal, da bomo bolj kot doslej pazili tudi na moralne kvalitete ljudi, posebno vodilnih. Nekdo je lahko še tak strokovnjak, toda če ni samoupravljaev, pač ne more biti vodilni delavec.«

MIRKO KLEMENC, vodja elektrodelaevnice v KOVASKI INDUSTRIJI ZREČE: »Pri nas ugotavljamo, da je pismo sicer prišlo že pozno, vendar nikakor ne prepozno. Naš kolektiv je na lastni koži čutil, kam lahko pripeljejo stvari, če se ne odvijajo tako, kot bi se morale. Danes mnogokaj čisto drugače ocenjujemo, drugačno pa je tudi razpoloženje med delavci. Prepričan sem, da smo opravili velik izpit in kaj takega se ne more nikoli več ponoviti. Mi dobro vemo, kaj se pravi, ko ostane kolektiv brez samoupravnih pravic, zato ni čudno, da ravno razvoju samoupravljanja posvečamo največ pozornosti. Pismo nas je le še dodatno podžgalo, da se z največjo odgovornostjo lotimo odpravljanja vseh napak.«

LADISLAV KALUŽAR, ekonomski tehnik iz ZELENARNE STORE: »Veste, pri nas so ljudje, takoj ob pismu pač mislili, da bo tako, kot je bilo že velikokrat doslej. Prišlo vihar, pa gre mimo! No, kmalu pa so ugotovili, da je tokrat res vse drugače in so mišljenja bistveno spremenili. Pri nas nam revolucionarnosti nikoli ni manjkalo in delavci so s pismom samo dobili potrditev, da delamo pravilno. Marsikaj bomo seveda morali urediti, to že delamo in kažejo se tudi že uspehi. Jaz sem osebno tokrat velik optimist, saj ima partija za sabo zopet cel delavski razred. Tu se bitka ne more izgubiti!«

MIRKO ZUPANČIČ, delovodja v proizvodnji steklarske šole v Rogaški Slatini:

»Titovo pismo je prišlo bolj v zadnji čas kot pravočasno. No, mogoče je ravno zato tako močno odjeknilo, ker je vsak, ki je to hotel, natančno vedel na kaj leti kritika.«

ALBERT CATER, pletilni tehnik v tovarni nogavic Polzela: »Titovo pismo je delavke in delavce v naši tovarni spodbudilo, da smo hitreje in bolj odločno nadaljevali akcije za uresničevanje »delavskih amandmajev«. Smo se namreč že pred pismom dogovorili, da je treba samoupravljanje čim bolj približati kolektivu. Vsem, ki se za to zagemajo, je zdaj mnogo lažje.«

FERDO HUDEJ, šofer pri »Izletniku«: »Upam, da nas je pismo predsednika Tita zadnji hip zdramilo iz dremavice, v kateri smo delavci vse bolj puščali stvari iz rok in v lastno škodo. Velikokrat sem se kar bal, kaj bo z našim socializmom. Ker vse premalo vemo, smo prepuščali stvari onim, ki so vedeli več, le-ti pa so jih začeli sukati po svoje.«

HOČEMO ZARES ODLOČATI ...

MIRKO ZUPANČIČ: »Vsi večji problemi bi morali najprej pred kolektiv v celoti. Recimo osebni dohodki, stanovanjske zadeve, regresi itd. Ali ni narobe že to, da delavski svet nekaj sklene, sklep pa kasneje doživi kritiko, ugovore, nezadovoljstvo? Če člani samoupravnega organa ne delujejo kot pooblaščenici svoje sredine, izpričevalci njihove volje, potem ni samoupravljanja, marveč upravljanje v imenu delavcev.«

RUDI DIVJAK, SIP Sem-peter: »Ne bi govoril o tem, kdo je kriv, trdim pa, da 60 do 80 odstotkov delavcev ni zrelih za samoupravljanje...«

(Na ugovarjanje »ornizjav«, ki ga je sprožila njegova ocena, je svojo trditev takole utemeljeval):

»No, poglejte. Kdaj se kolektiv najbolj razgreje? Kadar je beseda o plačah! Če je treba spregovoriti tudi o delovni disciplini, storilnosti, varčevanju pri delu, takrat govorijo direktor, obratovodje, organizatorji proizvodnje.«

tule ugotavljamo takšne razlike, dokazuje, kako je samoupravljanje odvisno od ljudi samih.«

DANIEL FERČIČ: Stvar je pač taka, da se delavci v polni meri zavedajo, kaj jim je. Ti. Če smo doslej govorili, da nam samoupravljanje ne gre, potem je bilo to samo zaradi tega, ker delavci v resnici o mogočem važnem splošnem nismo odločali. Razvijali smo kolikor toliko srednje oblike upravljanja, neposredno samoupravljanje pa je šele v povojih. Delavec pač, ki ustvarja, hoče tudi odločati in tako je pravilno. Mnogi očitki so usmerjeni na napačni naslov. Ko podajamo ocene za zaostajanje v samoupravljanju je pač delavec najmanj kriv.

MIRKO KLEMENC: »Poglejte, pri nas smo že v času prisilne uprave vpeljali prakso, da je direktor sklical kolektiv, kjer smo razpravljali o vseh pomembnih stvareh. Ze takrat smo z glasovanjem poudarjali, z glasovanjem odločali o novih investicijah. In kakšen je bil rezultat? Ljudje so dobili zaupanje. Voljo do dela. Z udarniškim delom smo kopali temelje za nove obrate. Zakaj? Ker smo se mi odločili za bodoči razvoj, ker smo vedeli, kaj hočemo. Če pa smo to delali v pogojih prisilne uprave, tovariši, potem pa res ne moremo razpravljati o tem, kako naj bo to v normalnih pogojih. Delavci morajo kljub svojim demokratično izvoljenim samoupravnim organom, o najpomembnejših stvareh odločati direktno.«

FERDO HUDEJ: »Delavci bomo zares lahko upravljali šele takrat, kadar bomo tudi vse vedeli in ne samo tisto, kar se komu zdi, da nam pove. Trdim, da so prva leta, ko je bilo samoupravljanje šele v povojih, bili predsedniki ljudje z avtoriteto, zdaj pa se dogaja, da najdeš na tem mestu prave »otce«. Mislim, da je prav, da se začne prava šola. Osebnostno smatram, da nam ne sme biti nikoli žal čas, da skličemo cele obrate, pa tudi cel kolektiv, ko gre za življenjsko pomembne zadeve. Če se bo o tem kolektiv odločal resnično sam, potem bo tudi uspešno premagoval težave. Drugače pa bodo delavci kritizirali, pa še prav imajo, če bodo.«

DANIEL PERČIČ: »Pri nas smo ugotavljali največjo pomanjkljivost ravno v tem. Mislim, da je zreški primer prava šola. Osebnostno smatram, da nam ne sme biti nikoli žal čas, da skličemo cele obrate, pa tudi cel kolektiv, ko gre za življenjsko pomembne zadeve. Če se bo o tem kolektiv odločal resnično sam, potem bo tudi uspešno premagoval težave. Drugače pa bodo delavci kritizirali, pa še prav imajo, če bodo.«

... O NAJVAŽNEJŠEM VSI!

MIRKO ZUPANČIČ: »Kot sem prej dejal, o najvažnejših zadevah bi moral odločati kolektiv v celoti. Navsezadnje smo se vendar že privadili referendumom. Končno, če je kakšna stvar bila na delavskem svetu sprejeta, ni nič narobe, če jo naknadno v razpravi sprejme še kolektiv. Če bo kdaj kolektiv rekel »ne«, se tudi ne bo podrl svet. Bodo pač v prihodnje posvečali večjo skrb raz-

pravi v kolektivu pred sejanji samoupravnih organov.«

RUDI DIVJAK: »Da bi bolje razumeli moje prejšnje misli, se mi zdi važno poudariti pomembnost subjektivnih sil. Politične organizacije, sindikat, partija, mladinska organizacija so tiste, ki osveščajo kolektiv o pravicah, dolžnostih in bistvenih problemih v delovni organizaciji. Če bi bili vsi delavci tako zavedni, bi bile politične organizacije sploh potrebne?«

FERDO HUDEJ: »O, ne rečem, da nisem zato, da bi delavci o najbolj perečih problemih odločali neposredno. Toda kako to narediti pri nas pri »Izletniku«, kjer je veliko članov kolektiva neprestano na vožnji po vsej državi? Seveda bi bilo tako prav, kajti ravno to ločuje kolektiv na tiste, ki so na poti, in one, ki so stalno na kupu... Nekaj bo treba »pogruntat«...«

STEFAN VRECKO: »Kar se tiče samoupravljanja, je nujno to, da so delavci v direktnem stiku z delavskim svetom. Strinjam se s tovarišem, ki pravi, da so politične organizacije dolžne s svojo dejavnostjo pomagati članom delavskega sveta, da bodo spoznali mnenja in voljo večine delavcev. Zato je treba dati sindikatu v kolektivih pravo mesto in veljavo...«

BREZ ZNANJA NI ODLOČANJA ...

LADISLAV KALUŽA: »Pri usposobljenosti za opravljanje samoupravljaljskih dolžnosti je pač tako, da vsi nikoli ne bomo enako usposobljeni. Ljudje smo pač različni. Tudi stroškov za to nam ne sme biti žal. Vse preradi se na to zgovarjamo. Delavci, ki so izvoljeni v delavski svet, je treba za to dolžnost dodatno usposobiti, kajti brez ustreznega znanja pač ne moremo pričakovati dobrega odločanja. Denar za take izobraževalne akcije mora biti na razpolago!«

DANIEL PERČIČ: »Tovariš Kaluža ima prav. Jaz bi dodal le še to, da bi morali pri nas preskrbeti tudi ustrezno poljudno in delavcu razumljivo literaturo, s pomočjo katere bi si lahko pridobil vsaj osnovno znanje. Kljub poplavi vsega mogočega, takšne priročne brošure še danes nimamo, pa jo močno potrebujemo. Mislim, da je ob razmišljanjih o teh vprašanjih treba malo preusmeriti tudi naše delavske univerze.«

ALOJZ KRUSIČ: »Poglejte, jaz sem bil član prvega delavskega sveta v našem podjetju. Takrat smo imeli koristen seminar, potem pa smo to z leti opuščali. Veste, de-

DELAVCI ZA OKROGLO MIZO — DELAVCI ZA OKROGLO MIZO

lavec za strojem se ne more vključevati v izobraževanje. On mora delati. Ima vsakega manjše možnosti, zato pa jih moramo ustvariti sami. Enostavno moramo to zahtevati. Koliko gre denarja za reprezentanco, za reklamo, pa ga ne bomo našli za izobraževanje? Kdo pa o tem odloči? Mi sami! Če nekoga za štiri leta izvolimo v kak organ, ga moramo tudi usposobiti!»

RADAN BRANKO, delavec iz ZDRAVILISCA Rogaška Slatina: »Vodilni delavci v podjetju se stalno srečujejo s tekočimi zadevami, delavcu v proizvodnji to ni omogočeno. Seminarji za člane samoupravnih organov so nujno potrebni, saj po mojem polovica njih ne pozna osnovnih zadev. Brez znanja pa seveda ni odločanje. Posebno pa je to pomembno še v sedanjem času, ko se stvari tako hitro spreminjajo.«

FERDO HUDEJ: »Kar spominimo se, kako dolgo je preteklo od takrat, ko smo že imeli politične šole, tečaje in seminarje in do danes, ko jih spet imamo. Morda mi bo še narobe hodilo, če povem, da jih ne manjka med vodilnimi, ki raje vidijo, da delavci čim manj znajo, čim manj razumejo. Le tako spraviš žejnega čez vodo...«

MIRKO ZUPANČIČ: »Bom kar konkretno. Veste, da je steklarska srednjetehtniška šola enostavno splahnela. Industrija, mislim na tiste, ki so odločali, ni bila zainteresirana za kadre iz te šole. Ne verjamem, da bi tehnokrati, ki pravijo, da je lažje delati s tistimi, ki nimajo strokovne izobrazbe, mislili na strokovno usposobljenost. Dobrega strokovnega delavca pač nihče ne odklanja, toda pri nas poučujemo tudi predmete, ki so podlaga za dobro samoupravljanje, učimo gojence samostojnega mišljenja. So zato nezaželeni?«

... IN BREZ OBVEŠČANJA NI SAMOUPRAVE

ALOJZ KRUSIČ: »Jaz pa bi k temu dodal še to, kar je v neposredni povezavi. Izobraževanje je važno. S tem se strinjamo vsi, čeprav jaz mislim, da tako nevedni tudi delavci nismo. Toda zelo pomembno se mi zdi obveščanje. To je tako neposredno povezano s samoupravljanjem, da tega preprosto ne moremo ločiti. Kako pa naj ljudje odločajo, če o stvareh niso obveščeni. Pri nas smo v zadnjem času to kar precej izboljšali, pa moramo to razvijati še bolj. Ob zadnjih akcijah sedajle ob tem referendumu, smo se poslužili kar ciklostiranih informacij — uspele so! To bi morali napraviti ob vsaki pomembnejši stvari v podjetju. Kaj pa nas stane tisti papir?«

MIRKO KLEMEN: »Poleg svojega časopisa izobešamo tudi zapisnike. Ko bi videli koliko ljudi se včasih tare pred oglasno desko! Mar to ni dokaz, da se delavci zanimajo. Tisti predlog o ciklostiranih informacijah se mi zdi pa hudimani važen.«

LADISLAV KALUŽA: »Lahko trdim, da imamo pri nas sistem obveščanja dobro razvit. Poleg časopisa izdajamo informacije, ki izidejo na leto tudi po 200 krat. Najbolj nevarno je prepočasno obveščanje kolektiva predvsem zaradi tega, ker v večini primerov materiali ne pridejo do vseh ljudi. Jih je pač potrebno v posebni obliki posredovati najvažnejše. Pri nas smo nedavno izplačali neke nagrade. Ker ljudi niso pravočasno zvedeli, zakaj gre, so šle po kolektivno govorice in to popolnoma nemogoče. Ko

pa so delavci zvedeli za kaj gre, potem ni bilo nobenega problema več! Več pa se bo treba z delavci tudi sestajati. Živa beseda je živa beseda, na to ne smemo pozabljati!«

MIRKO ZUPANČIČ: »Hudo se motijo tisti, ki mislijo, da je mogoče pred delavci kaj skriti. Toda to kar posredno delavci zvedo, je navadno že zmaličeno. Nekdo je nekaj nekje slišal, doda svoje, odzame tisto, kar mu ni pogodu in tako gredo potem reči naprej.«

FERDO HUDEJ: »Kolikor poznam dosedanje prekinitev, me je najbolj čudilo to, kako so vsi naenkrat na široko in podrobno začeli pojasnjevati delavcem zakaj nizek dohodek, zakaj zamuda pri izplačilih, zakaj to, zakaj ono. To ni nič drugega, kot podcenjevanje delavcev. Če se bodo oglašili, jim povemo, tako mislijo vodilni, če ne, še bolje...«

STEFAN VRECKO: »Razobešeni zapisniki na razglasni deski so že premalo za obveščanje kolektiva. Tudi tovarniška glasila, ki prepovedko izhajajo, so za marsikaj prepočasna. Res so sestanki najboljše, toda boljše le, če se zadovoljeni nanje res pripravijo.«

ALBERT CATER: »Obveščanje mora biti večstrano. Naša »Lastovka« izhaja le na dva meseca enkrat. To bi bilo seveda premalo, zato pri nas sklicujemo pogosto kratke sestanke po izmenah. Dobro pa obveščanju služi tudi oglasna deska, kamor zadnje čase razobešamo tudi izplačilno listo za osebne dohodke. Vendar so le najbolj uspešni sestanki, kjer je ustvarjen živ kontakt, kjer padajo vprašanja, pripombe, kjer dobijo manj jasne zadeve dodatno razlago.«

MIRKO ZUPANČIČ: »Ni samo obveščanje v kolektivih pomembno. Tudi časopisi premalo obveščajo. Skoraj ni prakse, da bi časopisi pisali o delovnih pogojih delavcev o tem, kakšne so zveze za prevoz na delo in z dela. Pa se vprašujemo, zakaj se ljudem mudi, da nimajo časa

dijo v delavskih svetih zato da pač glasujejo. Z delavci se praktično niso posvetovali. V bistvu je bilo tako, da so sklepali o določenih zadevah vodilni delavci, mi smo v delavskih svetih to samo potrjevali. To je velika hiba!«

DANIEL PERČIČ: »Po mojem pa se je zatikalo tudi zato, ker je v samoupravnih organih premalo komunistov. Kdo pa je sestavljal kandidatne liste v preteklosti? Če je komunist takšen, kot mora biti, potem ga bodo delavci izvolili tudi v delavski svet. Tako zaupanje delavcev pa je treba opravičiti in dokazati. Velika pomanjkljivost je bila v tem, ker smo vse jemali preveč formalno. Toda tako se samoupravljanje ne da!«

MIRKO KLEMEN: »V podjetjih smo imeli premajhno aktivnost pred sejami samoupravnih organov. Kateri člani delavskih svetov pa so se posvetovali z delavci, da bi lahko tudi ti predlagali svoje? Nema lokda se se seje sklicevale vse preveč na hitro, praviloma pa takrat, kadar je šlo za važne stvari. Tudi družbeno politične organizacije so pri tem popolnoma odpovedale. Pri nas na primer je sekretar partije tik pred prisojno upravo raje odstopil, kot pa da bi pokrenil, kar mu je bila dolžnost. Politčne organizacije so pomemben člen v pripravi na samoupravne odločitve.«

MIRKO ZUPANČIČ: »Nezadovoljstvo delavcev odgovorni ljudje navadno šele takrat vzamejo resno, kadar že doseže skrajno mejo. Ko prekinajo delavci delo, hrupno opozorijo na probleme. Jasno je, da je osebni dohodek najbolj občutljivo področje, ki navadno »bije« sodu dno. Toda potem prebiramo obrazložitve, komentarje, razlage in kar mrgoli vzrokov za slabe odnose. Neobveščeno preziranje samoupravnih aktov, slabi in površni pravilniki za delitev, samovolja posameznikov in skupin, vse skupaj je legitimacija razvitosti samoupravljanja. Sprašujemo se, če moremo v samouprav-

ZATO ZAHTEVAMO ODSLEJ!

LADISLAV KALUŽA: »Mislim, da ni več nobene vprašanje o tem, ali bomo delavci v bodoče zahtevali izpeljavo notranje kontrole. Pri nas jo poskušamo uvesti. To ni nezaupanje do nikogar, to je nujnost, ki jo morajo vpeljati povsod. Otepanje tega in izgovarjanje na nezaupanje je samo izgovor tistih, ki jim to ni po godu. To delavci zahtevajo. Oni morajo imeti pregled nad vsem, zato mora biti sistem notranje kontrole vestno izpeljan.«

MIRKO KLEMEN: »Zahtev delavcev po vključevanju v odločanje so vedno glasnejše. To je prav! Zahteve pa gredu tudi v to smer, da kličejo med sebe člane samoupravnih organov. To bomo morali v bodoče še bolj uveljaviti. Niti samoupravnega povezovanja je treba razpresti po vsem kolektivu, voditi pa morajo v delavski svet in nazaj.«

FRANC JELENKO: »Mislim, da bi morali ob tej priliki spregovoriti še o nečem. Samoupravljanje je treba dati tudi ustrezno materialno osnovo. Kaj so nam koristile ekonomske enote, če pa so sredstva ostala na nivoju podjetja? Pri uresničevanju ustavnih dopolnil moramo biti dosledni. Temeljne organizacije združenega dela moramo dosledno izpeljati, pa bo tudi samoupravljanje kvalitetnejše. Samo pošteno se moramo zmeniti glede možnosti ustanavljanja TOZD, ker se tu pri nekaterih vodilnih porajajo odpori.«

PLAČE NISO VSE!

BRANKO RADAN: »Nam delavcem prav radi očitajo, da se naš interes konča pri plačah. Jaz pa trdim, da temu ni tako! Delavci so še kako zainteresirani za perspektivni razvoj. Njihova bodoča usoda jih skrbi, še posebno takrat, kadar jim določene stvari niso jasne. Plače? Seveda se delavci točejo za višje plače, tudi vodilni bi se, če bi bili njihovi zaslužki takšni, kot so delavski. Mar danes brez razlogov popravljamo plače tistim z najnižjimi dohodki? Z razponi so ponekod zgrubili stik z realnostjo.«

JOZE PLANINC, obrat Metke v KOZJEM: »Verjeli ali ne, toda prav takšnim strukturam, kot je na primer pri nas, so kaj radi očitali nezainteresiranost ter jim očitali le plače. Jaz pa vam povem iz prakse. Če pri nas s sestanka kolektiva izostane več kot pet ljudi, je to že večko. Mar taka udeležba ni dokaz, da delavca marsikaj zanima, da hoče vedeti, hoče biti seznanjen? Ni jim vseeno, kakšna bo njihova jutrišnja usoda, zato jaz take očitke odločno odklanjam!«

LADISLAV KALUŽA: »Pri nas je glede tega nekoliko drugače. Cisti proletarci se bolj zanimajo za razvoj podjetja, tisti pa, ki živijo tudi od zemlje, pa manj. Očitki, da se delavci zanimajo za plače, so razumljivi, ni pa to njihov osnovni interes.«

MIRKO KLEMEN: »Interes polproletarcev je dejansko manjši. Ti v fabriki vedrijo, ker delajo le za štibro. Mi smo hoteli doseči večjo produktivnost s stimuliranjem nad normo. Ni šlo! Njihov interes je le v večji meri doma, kot pa v tovarni, čeprav ne moremo trditi, da se popolnoma nezainteresirani. To ni res, s takim stališčem bi jim delali krivico.«

FRANC JELENKO: »Pod nobenim pogojem se ne morem strinjati, da je zavest delavcev nizka. To govorijo tisti, ki bi to želeli in jim taka mišljenja odgovarjajo. Na-

sprotno. Delavci so že dokazali svojo zavest in v nobenem primeru stvari na očenjujejo le skozi dinar. To v mnogo večji meri počno ravno tisti, ki to očitajo delavcem. Če bi tudi delavec tako lahko prišel do denarja, kot nekateri v naši družbi, potem ne bi nikoli postavil problema plače. Tako pa se mora boriti za svoj dohodek in čedalje bolj se bo. Samo malo drugače se bomo okoli tega pogovarjali v bodoče, kot pa smo se doslej.«

MIRKO ZUPANČIČ: »Kar zadeva plače, so na prvem mestu delavčevih interesov zaradi rastočih stroškov in cen. Potem pa tudi zaradi vpijočih razlik. Prosim, časopisi so polni člankov o socialnem razlikovanju, delavec pa more prebrati tudi to, da so pri nas družbeno priznani razponi, to dobi najvišji tudi po osem do devetkrat več kot najnižji.«

NIČ VEČ »MARELA« ZA NEODGOVORNOST

DANIEL PERČIČ: »Vprašanje odgovornosti je povsem neurejeno. Kaj vse smo doslej skrivali za izjavami — ja, saj to je sklenil delavski svet! Tako je bilo. Vse predradi smo glasovali in hitro se nas je o vsem prepričalo. Ko pa se je izkazalo, da nekaj ni v redu, smo se pa izgovarjali na delavski svet. Posamezniki so iz tega celo delali ocene o samoupravljanju: češ, kar pogledjte, kam nas vodi taki odločanje. Temu moramo odločno narediti konec. Delavski svet nikomur ne more biti ščit, »marela«, pod katero se bo skrival. Odgovornost moramo precizirati, predvsem pa jo moramo konkretizirati, to je individualno porazdeliti.«

LADISLAV KALUŽA: »Jaz bi pri tem šel še korak dalje. Mislim, in v tem smo si v naši tovarni vsi enotni, da je treba dosledno izpeljati odgovornost predlagateljev. Tisti, ki neke rešitve ali kakršnekolik druge stvari predlaga, mora za to nositi tudi odgovornost. Ko bomo stvari izpeljali tako, ko bomo ob tem uveljavili tudi ukrepe, potem se nam ni potrebno ničesar bati. Tisti, ki bo nekaj predlagal, bo pošteno premislil, predno bo to storil.«

BRANKO RADAN: »Vodilni so doslej vedno znali ščititi svoje interese. Kako se bomo rešili tega problema? Kako naj delavci to dosežejo? Jaz mislim, da bodo morali komunisti tu prvi postaviti zgled, potem bo lažje. Druga izhoda verjetno ni, če želimo napredovati. To pa moramo.«

BOGATAŠI ZA DELAVČEV GROŠ

FRANC JELENKO: »Tale bogatenje nas že dolgo moti.

Prav je, da stvari uredimo. Samo bolj odločno in brez božanja. Med našim kolektivom je samo moralna obsodba Perca, zelo negativno odjeknila, negativno zaradi tega, ker ga je sodišče oprostil. Res je, da ni kradel. To vemo vsi. Res pa je to, da je zlorabljal svoj službeni položaj, to pa je menda po zakonu kaznivo. Če delavec nekaj malega sune, mu takoj sedemo za vrat, v takem primeru pa se zadovoljimo s moralno obsodbo. Kdo pa nosi posledice? Na čigav račun bogatijo posamezniki? Na delavčev, seveda!«

DANIEL PERČIČ: »Privatniki so bili doslej vse preveč forsirani in vse bolj se mi vsiljuje mnenje, da so vodilni ljudje po posameznih tovarnah to podpirali. Razne kooperacije s privatniki so cvetele, da je bilo veselje. Tisti, ki je to podpiral, je že vedel, zakaj to dela. Jaz vam povem, da je nekdo razpotal po svoje z našim, delavskim denarjem. Pri nas v podjetju bomo pregledali vse pogodbe s kooperanti privatnega sektorja.«

LADISLAV KALUŽA: »V obrti je treba ločiti med tistimi, ki se ukvarjajo z uslužnostno obrtjo, in tistimi, ki imajo proizvodno obrt. Bogatijo ti slednji. Tu se delajo razni miš maši, pri katerih delavci nič ne vedo, čeprav gre za družbena sredstva in včasih zelo velika. Vse pa gre na račun delavcev.«

IN KAJ ZDAJ STORITI?

LADISLAV KALUŽA: »Ni kaj ugibati, kaj nam je storiti. V sedanjem času moramo dosledno izpeljati organizacijo TOZD. To je pot v poglabljanje samoupravnih odnosov. To pa je hkrati pot najučinkovitejšega odpravljanja minulih napak in slabosti. Seveda pa so tu še naloge v zvezi s stabilizacijo gospodarstva. Marsikje bodo opravili zrelostni izpit ravno ob teh vprašanjih. Nekdo je prej rekel, da je samoupravljanje fuč. Jaz se s tem ne morem strinjati! Ravno sedaj smo na poti, da dosežemo cilje, ki so pred nami.«

FRANC JELENKO: »Družbeno politične organizacije si morajo priboriti nazaj svoj ugled. Partija je tu trenutno na najboljši poti. Sicer pa je s tem tako kot v življenju: če je nekomu žena ušla čez plot, ni dovolj, da se posipuje s pepelom, odslej mora dokazati, da dela drugače! Enako je tudi z našimi organizacijami. Dokazati je treba, da stopamo v novo obdobje. Dokaz pa so akcije in ukrepanja. Samo razpravljanje ni dovolj. To nas je doslej zadostno košalo!...«

Razgovor vodila in zapisovala:

BERNI STRMCNIK
JURE KRAŠOVEC

počakati na sestankih kakšno minuto več. Če bi jim kdo organiziral prevoze, ki bi jih delavci plačali, bi vožnja uro pozneje ne bil problem. Delavci se na poti ne zmučijo in še mimo gostiln bi jih peljali, kajti priložnosti so pač mikavne...«

KAKO SE JE ZATIKALO?

JOZE SILD: »Kljub temu, da smo v zadnjih letih zelo napredovali na področju samoupravljanja, pa se je marsikje tudi pošteno zatikalo. Člani samoupravnih organov so vse preveč mislili, da se

ljanju trpeti štrajke. Najbrž, ker so. Odvisno od samoupravljanja.«

FERDO HUDEJ: »Slabi vzgledi. Ta vidi sosed, oni onega, ki je bolj na vrhu. Vsak hoče imeti več. Prav. Kdo tega noče? Toda, kdor se znajde in ima možnost, pomever, izkoristi svoj položaj, zveze. Potlej pa te preklete razlike. Po delavcu za malenkost leti počez in po dolgem, pri vodilnih se pa marsikaj »zgihaa«. Na primer, nas so pozabili prijaviti delavca in ko se je ponesrečilo je podjetje plačalo bolnišnico vse stroške. Za to ni nihče odgovarjal...«

PRAZNIK

Iz izložb že diha pravo novoletno razpoloženje, saj lepo aranžirane in okrašene pritegnejo poglede kupcev in jih vabiijo k nakupu. Poseb-

Mestne ulice so že okrašene z visečimi snežinkami in lučmi ki s svojim žarenjem v mrzlih decembrskih večerih vzbujajo praznično počutje.

Kakorkoli že, Celje je letos pravi čas oživel in kot kaže, bo bogato okrašeno do čakalo silvestrsko noč in novo leto.

DOMINIKA POS

Odgovarja: Ivan Vrečko

Kdaj ste se začeli ukvarjati z umetnostjo?

Smisel in nadarjenost
za slikarstvo me sprem-

Smisel in nadarjenost za slikarstvo me spremljata že iz otroških let. Intenzivno pa se ukvarjam s slikanjem enajst let. Za svoje likovno izražanje sem uporabljal več tehnik. Najprej sem delal akvarele, potem olje, grafiko, zdaj pa se že šest let ukvarjam z upodabljanjem v les z žganjem. Ta tehnika je zelo priljubljena, rad pa imam les, ker je trpežen in daje možnosti za mnoge oblike umetniškega izražanja.

Zakaj se niste oprijeli študija na akademiji?

To mi je onemogočil finančni položaj v naši družini: takrat, ko sem končal osemletko. Brat je že študiral, tako da zame ni bilo denarja. Vpisal sem se na metalurško šolo in jo končal, zdaj pa opravljam v Železarni Store delo tehnologa v pripravi proizvodnje. Svoj poklic imam rad, ker imam opravka z obdelovanjem materiala in specialnimi litinami. To me privlači.

Svoja dela ste že razstavljali. Kje?

V Storah sem razstavljal že štirikrat, potem v Sentjurju, Rogaški Slatini, kjer sem imel samostojne razstave, skupinsko pa sem razstavljal v Slovenj Gradcu. Razstavljam sem predvsem grafiko in olja, medtem ko žanra še nisem.

Kakšno tematiko pa izbirate pri svojem ustvarjanju?

Zelo veliko upodabljam zanimive prizore iz zgodovine, rad pa tudi portretiram. Tako sem pred kratkim portretiral tudi New swing quartet in Ota Pestnerja. Precej svojih slik sem že podaril šoli, vrtcu in zdravstvenemu domu v Sentjurju, pa tudi štorskro osnovno šolo sem opremil s svojimi grafikami. Marsikdo moja dela tudi odkupi.

Porodila se mi je misel, da bi v les upodobil naše sodobne pesnike in pisatelje, ki bi jih novogrenjene moderne šole, kjer se veliko uporablja les, lahko uporabile za dekoracijo pa tudi kot učni pripomoček. Veliko je namreč učencev, ki velikih mož naše književnosti sploh ne poznajo, tako pa bi se vsak dan srečevali z njimi — na stenah hodnikov in učilnic svojih šol. Prav tako bi lahko v te namene upodobiljaj važne zgodovinske dogodke. Upam, da se bodo ogreli za ta moj predlog.

V. PREI

Nekoč pa še v prvih letih po vojni je bilo od Pesja do Velenja oziroma Šostanja dlje kot je danes. Danes so razdalje sicer ostale, toda spreminile so se veze med njimi. Pota ob Paki in slaba cesta na desnem bregu reke so bile nekoč edine komunikacije pa tudi meja med obema mestoma in Pesjem je bila ostreje začitana.

Kaj pa danes? Lahko bi skoraj rekli, da je Pesje predmestje Velenja ali Šostanja. Toda, bolj Velenja, saj je Pesje že zaradi rudnika bolj »naslanjenost« na novo občinsko središče kot na starejši Šostanj. Vrh tega je med njimi speljana široka asfaltirana cesta. Le vlak je ostal, ki pa vozi redkeje, kot je nekoč. Zato pa so se okrepile avtobusne zveze.

Nova pa ni samo poveza-
va, nova je bližina dveh mest;
novo pa je tudi življenje v
tem kraju. Novo v pravem

Dolgo je že od takrat, ko je bila v Celju zaprta edina obrtna delavnica za popravilo dežnikov v Miklošičevi ulici. Vsi, ki so imeli probleme s pokvarjenimi dežniki, so bili odvisni od potujočih popraviljavcev, ki so se oglašali na domovih. Z njimi pa so bile mnoge težave; saj so za usluge zaračunavali, kakor se jim je pač zdelo

S 1. decembrom pa je PETER HELD odprl dežnikarsko delavnico na Mariborski cesti 39, v Celju. Odslej težav glede popravila dežnikov v mestu ob Savinji prav gotovo ne bo več.

Celjsko društvo inženirjev in tehnikov je te dni izdalo novo brošuro, v kateri obravnava preskrbo Celja z vodo. Pri vsem tem ne gre samo za pitno vodo, marveč prav tako za industrijsko.

V lično izdelani brošuri so trije sestavki. Vtem ko dipl. inž. Bela Bukvič piše o preskrbi Celja z vodo na splošno, o industrijskem vodovodu, je zapis Draga Černetiča namenjen celjskemu vodovodu.

Brošura je aktualna predvsem zaradi problematike, ki jo obravnava, hkrati pa opozarja na širino dela društva

inženirjev in tehnikov v Celju. Gre namreč za javnost njegove aktivnosti in za delež, ki ga daje pri obravnavanju in reševanju prečih vprašanj. Zato ni naključje, da se je brošuram »Ureditve voda, osnova za razvoj Celja« (1965. leta), »Celju novo kanalizacijo« (1967) in »Prometno vozlišče v Celju« (izšlo 1971. leta), zdaj pridružila še četrta javna obravnava celjskega problema številka ena.

Na skupni seji skupščine skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev in skupščine skupnosti zdravstvenega zavarovanja kmetov Celje so ugotovili, da je referendum o združitvi delavskega in kmečkega zavarovanja dobro uspel. Na podlagi teh ugotovitev so sprejeli sklep o združitvi Skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev Celje in Skupnosti zdravstvenega zavarovanja kmetov Celje v Skupnost zdravstvenega zavarovanja Celje. Sklep začne veljati s 1. januarjem 1973, skupščina skupnosti pa bo sprejela najkasneje do 31. decembra 1973 statut in druge splošne akte skupnosti.

JEDRT in skrajni del Zalo
ga sta oddaljena od ZALCA
okoli šest kilometrov, pet pa
prav gotovo. Tod živi preko
DVAJSET otrok, ki morajo

vsak dan, v vsakem vremenu v šolo. Od doma morajo skoraj ob šesti jutraj, domov pridejo ob dveh, treh in tudi štirih popoldne. Pot je slaba. Pa če je dež in sneg in luža, blato — je pot še težavnejša. Tovarišica NAHTIGALOVA si resno prizadeva, da bi tem otrokom nudili prevoz. Ponekod ga nudijo, dasiravno so poti krajše in lepše. Hodi in prosi, ne zase za dvajset šolarjev, tudi takih, ki hodijo v prvi razred v zgodnji pomladi pa v malo šolo. Če bo njena prošnja uslišana, je težko reči. Morda bi morali o tem spregovoriti na eni izmed sej krajevne skupnosti, občinske skupščine, sveta šole v Zalcu. PROŠNJA JE DANA V PAMETEN PREMISLEK!

Pri občinski konferenci Zveze mladine v Zalcu so se pred dnevi sestali vsi učitelji osnovnih šol iz žalske občine. Na posvetovanju so se pogovorili o načinu organiziranja letošnjega tekmovanja pionirjev o poznavanju zgodovine Narodnoosvobodilne borbe. Kot v minulih letih se bodo tudi letos pod vodstvom svojih pedagogov mladi tekmovalci pripravljali za posamezna tematska področja iz zgodovine NOB ter se nato skupno pomerili na občinskem tekmovanju. Tekmovanja te vrste nedvomno veliko prispevajo k razvijanju tradicij naše oborožene revolucije.

Skupščini občine Zalec bo do na eni izmed prihodnjih sej predlagali, da se sedanja stopnja za stanovanjske izgradnje poveča na 8 odstotkov. To narekuje potrebe po hitrejši izgradnji stanovanj, ki jih na območju občine precej primanjkuje. Da pa bi sočasno reševali tudi vprašanja stanovanj delavcev nižjimi osebnimi dohodki, bo skupščini predložen tudi predlog nove prepovedi, da se tako oblikovanih sredstev iz stanovanjskega prispevka. Pri Ljubljanski banki bi obvezno uročili 30 odstotkov zbranih sredstev, nadaljnjih 30 odstotkov naj bi šlo v takolimenovani solidarnostni sklad, preostalih 40 odstotkov

kov pa bo ostajalo delovnim organizacijam za potrebe lastne blokovne gradnje in za posojila individualnim graditeljem. Računajo, da bodo s tako zastavljeno politiko lahko hitreje reševali številne probleme na področju stanovanjske politike.

Kot vse kaže, bodo v bližnji prihodnosti uspešno rešili vprašanje oskrbe podjetja Tapetništvo z lesenimi ogrodji za kavče, stole in podobne izdelke. Sedaj namreč v Slovenskih Konjicah kupljeni les prevažajo celo v sosednjo republiko nekemu zasebnemu mizarju, od tam pa dobivajo ogrodja. Ni potrebno posebej poudarjati, da je to povezano z dokaj visokimi prevoznimi stroški, ki bi odpadli, če bi to uredili v domačem kraju.

Po nedavnih razgovorih s predstavniki obeh delovnih organizacij je konjiško mizarstvo podjetje Skala pripravljen prevzeti to vrsto proizvodnje za potrebe Tapetništva. S tem bi odpadlo mnogo stroškov.

Nedolgo tega so imeli vojaški rezervni starešine v šmarški občini posebno testiranje, ki je bilo hkrati tudi po vse republici. Testiranje je imelo značaj izpitov, ugotovilo pa naj bi, kako so rezervni starešine strokovno podkovani.

V Šmarski občini so se tega testiranja skoraj 100-odstotno udeležili. Dober pa je bil tudi uspeh testiranja, ki je pokazal, da so šmarski vojaški rezervni starešine vešč naloge, ki jim jo nalaga njihova dolžnost. Še posebej so se izkazali po posameznih krajevnih skupnostih, tako na primer v krajevni skupnosti Lesčno.

ljubljska banka

Pravi naslov za denarne zadeve

Kozje

KULTI

Ravnatelj osnovne šole v Kozjem nas je sprejel z ugotovitvijo, da zdaj vsi radi pišejo o Kozjanskem in da se moramo za to še posebej potruditi ter napisati kaj lepega. Objubili smo mu! Pisati o teh ljudeh, prisrčnih in prijaznih, ne pomeni nobeno težavo. Sprejmemo te z vsem srcem, sprejmemo te pač tako, kot znajo samo še kje na jugu: postaneš njihov, njihov dom je tvoj dom. Tako je bilo tudi to pot, pa četudi samo za bežen hip, za kratek čas ob dveh letošnjih kulturnih prireditvah. Za naš največji praznik so pripravili skrbno naštudirano proslavo.

Nastopili so recitatorji, otroški pevski zbor, tamburaši, mladi plesalci folklornih plesov in telovadci. Skratka, bila je to pisana paleta prelivajočih se barv, melodij, besed. Vse to je prihajalo iz srca, četudi je komu zazvenel glas nekolklo drugače, kot bi si to želel, četudi so bile nekatere kretnje in besede nekolklo nerodne. Središče pozornosti so bili cicibani, ki so jih ob tej priložnosti sprejeli med pionirske vrste. Dvorana je bila polna do zadnjega kotička.

Če smo se nekoliko razpi-
sali o osrednji prireditvi v

st Pesje

DMESTJU VELENJA

menu besede, saj se tudi esje. nekoč zapuščeno, razvi v lep in prikupen kraj. In so se ga ljudje nekoč izobali, si danes na njegovem bmoču, zlasti pa na hribu ob glavni cesti, radi pavljajo svoje hišice.

Pesje je tudi sicer sredi vahnega življenja. Morda ga temu sili razgibanost obeh sčjih sosedov. Za kraj bi ne lo dobro, če bi v tej bitki a lepše in boljše zaostajal.

V Pesju je že od nekdaj utiti močan utrip rudarske a življenja. S postavitvijo ovega vpadnega jaška velejskega rudnika lignita pa je obil še močnejše rudarsko beležje, pa tudi objekt, ki a kraju v ponos.

Po zaslugi krajevnih poličnih organizacij in krajeve kupnosti je tu razgibano ružbeno dogajanje.

Ni naključje, da je zlasti krajevna skupnost posvetila

glavno skrb nekaterim komunalnim problemom.

»Iz občinskega proračuna smo letos dobili sedem starih milijonov dinarjev,« je povedal predsednik sveta krajevne skupnosti Jože Jerič, sicer rudar v velenjskem rudniku. »S pomočjo delovnih organizacij in lastnimi prispevi v eni ali drugi obliki smo opravili dela v vrednosti 39 milijonov dinarjev. Tako se že v tem znesku in vrednosti zrcali prizadevnost naših ljudi za reševanje skupnih vprašanj.«

Obnovili in asfaltirali so nekaj cest, uredili dva mosta itd.

Izredno hvaležen pa je načrt del za prihodnje leto. Računajo namreč, da bodo tridesetim starim milijonom, ki jih bodo dobili od občine, še sami dodali šestdeset in tako razpolagali z vsega skupaj devetdesetimi milijoni

starih dinarjev. In spet bodo na vrsti ceste (asfaltiranje in splošna ureditev), pa javna razsvetljava, otroško igrišče, kanali in še marsikaj.

Računajo tudi, da bodo prihodnje leto ali vsaj v bližnji prihodnosti prišli do nove trgovine. Sedanja ne ustreza, okoli 2500 ljudi, kolikor šteje krajevna skupnost, močno potrebuje urejeno in dobro založeno trgovino. Kolektiv trgovskega podjetja ERA je obljubil, da bo ta problem kmalu rešil.

Prav tako je za drugo leto v načrtu graditev manjšega otroškega vrtca. Sedanjí je pretesen. V njem je le okoli 35 otrok, brez varstva pa jih je še najmanj dvakrat toliko.

Cetudi je Pesje stisnjeno med Velenjem in Šoštanjem, ima dovolj prostora za svoje življenje. To pa je bogato, razgibano...

nskega rudnika lignita izročil namenu nov vpadni jašek le možnosti za proizvodnjo premoga do milijon ton na leto.

Jože Jerič, predsednik sveta krajevne skupnosti Pesje: »Dobro delamo in v svojih prizadevanjih nismo osamljeni.«

URNI PRIREDITVI!

Kozjem ob letošnjem državnem prazniku, ne smemo pozabiti na nič manj pomembno razstavo, ki so jo isti dan odprli na hodnikih lepo urejene šole. Ta razstava je pomembna tudi zato, ker bo od slej krasila njihove zidove. To bo stalna razstava dveh avtorjev: akademskega slikarja Petra Krivca iz Vojnika ter Marjana Presička iz Rogaške Slatine. Peter Krivec, katerega vežejo na to šolo še posebno lepi spomini, se je predstavil z okoli pretindvajsetimi deli različne tehnike. Kdor pozna Petra, ve, da ne bo doživel razočaranja. Njegova samokritičnost mu preprečuje marsikatero samostojno razstavo, zato nas je s to prvo navdsem presenetil. Peter še vedno išče, nikoli ni zadovoljen; njegove tehnike so skoraj popolne. Iz razstavljenih del vidimo motive in portrete iz domačega kraja in njegovih najdražjih. Zdi se nam, da se rad izgublja v specialnostih visoke jedkanice, sube igle, akvatinte ter različnih kombinacij, posebno dopadljiv je njegov globinski tisk. Kot vsak umetnik, želi imeti svoj način izražanja, ta da pa gotovo ni daleč.

vi lepo število svojih del: 30 akvarelov, rib in gvašev. Ob njegovih delih je bilo zanimivo poslušati domačine, ki so prepoznavali obraze svojih sosedov, znancev in prijateljev; osvojil jih je na mah. Vse kaže, da je Marjan izjemno delaven in plodovit umetnik, saj je istočasno razstavljal v razstavnem paviljonu v Rogaški slatini; obljubil je, da bo del teh platen razstavil tudi tu.

Motivi z Kozjanskega so mu narekovali tudi naslov. Kolekcijo je imenoval »Moje Kozjansko — našel« Skromen kot je, ni želel posebej poudariti, da se je ves predal likovnemu ustvarjanju. Kot oblikovalec na rogaški Steklarski šoli bo gotovo imel vpliv tudi na mlade, jih naučil ljubiti domačo grudo in vse lepo, kar jih obdaja.

S to razstavo želijo predvsem vnesti tudi v ta kraj začetne korake k likovni vzgoji, delček k spoznavanju lepote in ločevanja prave umetnosti od kiča. Avtorja zaslužita za to dejanje vso zahtevalo in priznanje, predvsem zavoljo tega, kar nista pozabila svojih krajev in ljudi.

Tudi Marjan Presiček je prispeval k tej stalni razstavi

vodja Bizjak Franc se jim je še enkrat zahvalil za vsa prizadevanja. Spoznali smo, da trditev o kulturni pasivnosti pedagogov za ta kraj ne drži. Pri prireditvah so sodelovali vsi!

STEFAN ŽVIJEJ

RAZLAGALI BODO DOPOLNILA

V ponedeljek, 18. decembra je bilo na pobudo Republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije v Celju posvetovanje za sindikalne delavce iz občinskih sindikalnih svetov celjske in koroške regije. Na posvetu, ki mu je prisostvovalo 21 sindikalnih aktivistov, so se vsebinsko dogovorili o tem, kako bodo v delovnih organizacijah delavcem pojasnjevali ustavne amandmaje.

Posvetovanje sta vodila Mitja SVAB, član predsedstva RS ZSS in Srečko MLINARIČ podpredsednik republiškega odbora sindikata delavcev v industriji in rudarstvu. V drugem delu posvetovanja pa so se sindikalni delavci dogovorili o organiziranju javne razprave o kodeksu samoupravljalcev Jugoslavije.

Uredništvo Novega tednika in Radia Celje išče HONORARNEGA SODELAVCA za pisanje reklamnih besedil. Če ste se že kdaj poskusili v takem poslanju in ste zanj nadarjeni, se pismeno javite na uredništvo Novega Tednika in Radia Celje, Gregorčičeva ulica 5, Celje.

PREMALO VZGOJITELJIC

V VVZ je precejšnje pomanjkanje vzgojiteljskega kadra. Razpisi niso bili uspešni predvsem zato, ker zavodi kandidatinjam niso mogli preskrbeti stanovanja. Vzporedno z gradnjo novih VVZ bo treba misliti tudi na stanovanja za vzgojni kader, sicer bodo ostali VVZ, predvsem novi, brez strokovnega vzgojnega kadra, oziroma se bo v njih povečalo število strokovno neusposobljenih delavk. Zaradi velikih družbenih potreb po vključevanju predšolskih otrok v VVZ bo moralo v naslednjih letih znatno narasti število teh zavodov ali oddelkov pri osnovnih šolah. Da bi imeli na razpolago tudi ustrezni kader, sta bila pri pedagoškem šolskem centru v Celju organizirana dva oddelka 1. razreda vzgojiteljske šole. Po končanem petletnem šolanju bodo dijakinje dobile zaposlitev v VVZ naše regije. Večina teh že prejema stipendijo od posameznih izobraževalnih skupnosti. Poseben problem je preobremenjenost vodstvenega kadra. Poleg pedagoškega dela se ukvarja z novogradnjo VVZ, z adaptacijami, z nabavo opreme, igrač, in drugega materiala v zavodu. Ker so pri večjih VVZ kuhinje posvečene vodstveni kader posebno skrb prehrani otrok. Zato so ravnateljicam, ki vodijo večje zavode, priporočali, da sistematično mesto pomočnika in izvedejo tako delitev dela v zavodih, ki bo omogočala, da se ravnateljica v prvi vrsti tudi posveti pedagoškemu delu. V večjih VVZ bi bilo potrebno razviti tudi strokovne službe: socialnega delavca, pedagoga, psihologa, zdravstvenega delavca. Le-te bi zagotovile kompletno strokovno obravnavo otroka in sistematično povezavo s starši in z drugimi službami.

IZOBRAŽEVALNA SKUPINA

Včeraj je bilo v dvorani Narodnega doma v Celju posebno predavanje o zunanji politiki. Pripravila ga je komisija za idejna vprašanja pri občinskem komiteju ZKS Celje.

Na včerajšnjem predavanju je govoril tovariš Marko Kosin, sekretar komisije za mednarodna vprašanja pri CK ZKS. Spregovoril je o aktualnih zunanje političnih dogodkih v svetu, o politiki nevtrščanja in o tujih odmevih na sedanje dogodke v Jugoslaviji.

ZAHVALA. Ob bridki izgubi naše drage mame, STARE mame in babice ANTONIJE BREZNIK (Znidarjeve mame) iz Brezove se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znanjem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti, ji darovali vence in cvetje ter nam izrazili sožalje. Posebej se zahvaljujemo sosedu tov. Goležu za poslovilni govor, g. dekanu za ganljive besede ter vsem, ki so nam kakorkoli pomagali v teh težkih dneh.

Zaljujoči otroci z družinami. Šmartno v Rož. dolini, 15. decembra 1972.

mala anketa ZA PRAZNIK

PETLJAK STJEPAN, 23 let, iz Zagreba: »V Celju se dobro počutim, čeprav sem tukaj šele 50 dni. Sicer sem pa že prejel dosti potoval po Jugoslaviji in poznam kraje, tako tudi Celje, kjer sem res zadovoljen. Najbolj z ljudmi, ki so prijazni in dostopni. Predvsem mladina. Zanj pa mislim, da je povsod enaka. Lahko bi imeli še več stikov. Celje bi rad spoznal še bolj.«

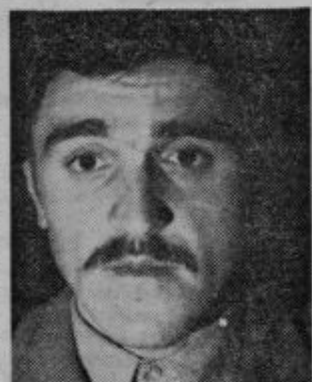
GERIC MILAN, 23 let, iz Vršca: »V Celju bi lahko imeli še več priložnosti za različna srečanja. Tukaj se dobro počutim, saj sem v vašem mestu že sedem mesecev. Z mladino sem že sodeloval, šel sem z mladimi tudi na pohod, ko smo šli v Ljubljano. Bilo je prijetno in sploh so tukaj dobri ljudje, ki te hitro sprejmejo. To se še posebno vidi takrat, ko smo kje na terenu, zunaj.«

STOJANOVSKI JOVAN, 22 let, iz Pančeva: »Tudi jaz bi se pridružil mojim tovarišem ob mislih na samo mesto Celje in njegove prebivalce, ki so zelo prijazni in dobri ljudje. Tudi jaz sem v Celju že sedem mesecev in sem se kar dobro »ujel«. Bil sem tudi v Muzeju revolucije in videl mnogo zanimivosti, posebno iz boja ljudi teh krajev za svobodo.«

DAMJANOVIC MILORAD, 21 let, iz Nikšića: »V Celju je lepo. Sploh mesto, vse je lepo urejeno in čisto. Ljudje so prijazni. Ko končamo svoje delo, svoje obveznosti v vojašnici kot vojaki, gremo v mesto in marsikaj vidimo, spoznavamo. Ljudje so dostopni, mladina sploh. Lepo sodelujemo z njimi, samo tega bi lahko bilo še več. Mladi smo vsi, imamo skupne interese.«

BALCINOVIC AHMED, 22 let, iz Cazina: »Jaz sem že stara kost pri vojaki. Desetar. Lepo je v Celju, a imam tudi drugačne izkušnje. Včasih so kje naši fantje naredili nered, pa nas zdaj ne puščajo tja na ples. Ni prav, da zdaj mi plačujemo grehe drugih. Samo toliko bi pripomnil, drugače pa je v Celju lepo, pa tudi sicer — mladi smo in marsikaj zmoremo. O Celjanih pa vse najlepše!«

IVIC TOMISLAV, 27 let, iz Maribora: »Zakaj sem šel zdaj v uniformi? Zaradi tega pač, ker sem študiral in to novinarstvo. Celje dokaj dobro poznam, saj sem se kot študent vozil vsa leta skozenj domov v Maribor. Zelo mi je všeč. Le z mladimi bi lahko več sodelovali, ne samo za državne praznike ali za 22. december. Mnogo si imamo povedati. Z uniformo se interesi ne menjajo.«

Njihovo življenje je materinstvo

VEDNO V ŠTEVILNI DRUŽINI

Prekova mama, oziroma FRANCISKA MOLICNIK iz Podveže nad Lučani, je še zdrava in čvrsta žena 58 let. Ob našem obisku je povedala, da je upala, da jo bomo izpustili. No, zmotila se je, saj tudi o njenem življenju sodi pisati, kajti rodila je deset otrok.

Tudi družina, iz katere izhaja, doma je bila na drugi strani Lučnice, na Riharjevem, je bila številna. Kar osem bratov in sestra je imela in sedem jih še danes živi. Franciška je bila šesta po starosti. Njen mož je bil iz sosesa. Poznala sta se seveda že od mladih nog, pa sta se leta 1933 vzela. Razmere so bile takrat pač take, da je kazalo, da je ostala, kljub poroki, še kar na svojem domu, mož pa na svojem. Tako sta živela polnih šest let, ona na Riharjevem, njen mož pa na Prekovem. Rodili so se trije fantje, preden sta si nize doli, bližje cesti, postavila novo hišo. Po šestih letih ločenega življenja sta se vselila v nov dom. Tu sta potem živela devet let, med tem časom pa so se

rodile tri deklice. Leta 1948 pa je mož prevzel gospodarstvo na kmetiji svojih staršev. Spraznila sta hišo, ki sta si jo prej postavila in se preselila na Prekovo, kjer družina živi tudi danes. Tu se je rodilo še troje deklet in

Pred vojno tudi babice nabile za pomoč. No, kasneje so se časi obrnili na boljše, pa je k porodom prihajala tudi babica.

»Med vojno je bilo pa težko! Takih časov si nikdar več ne želim.« je povezala pripoved Franci-

skupaj z Riharskimi preživeli v tisti luknji. Potem nam je zmanjkalo hrane. Nemci so odšli, pa smo se vrnili domov. Kaj smo našli doma? Razdejanje in izpraznjene hleve. Nemci so odpeljali vso živino, vso hrano, le nekaj kokoši je preplašeno frfotalo okoli hiše. No, hvala bogu, ostali smo živi in to je najvažnejše! Kmetija, katere dohodek je bil nekoč v glavnem le les, se je preusmerila v mlečno proizvodnjo. Pravijo, da se kar izplača. Ko sem Franciško pobaral po željah, mi je zaupala, da bi se radi lotili »cimpranja«. Hlev bi radi preuredili, pa tudi hišo bi kazalo malo posodobiti. Se oklevajo, ne morejo se odločiti. Bodo že, ko pride čas. Najmlajši, ki bo doma, je priden, domov pa se radi vračajo tudi ostali, ki so se v glavnem poženili v domačem kraju. Kar polna hiša jih je, ko se zberemo, saj se je že vnukov in vnukinj nabralo kar 14. Pridružili se jim bodo novi, tako da pestovanja pri hiši prav gotovo še ne bo kmalu zmanjkalo...

Prekova mama z dvema vnukinjama. Na levi Tatjana, na desni pa Majda, ki hodi že v tretji razred.

Lojze, najmlajši sin, ki bo menda doma tudi prevzel. Saj že sedaj pridno poprijetje za delo in misli na bodoče gospodarjenje.

Prekova mama je vseh deset otrok, devet jih živi še danes, kajti zadnja deklica, rodila se je leta 1955, je po enajstih mesecih umrla, rodila doma

»Spominjam se dobro, kako smo v božiču 1944, takrat, ko je bila tista velika nemška hajka, vsi zbežali v Riharsko zijalko. Mož je bil v partizanih na Dolenjskem, jaz pa sama z otroki doma. Bali smo se, saj so se partizani redno oglašali pri hiši, pa smo zbežali. Dva dni in dve noči smo

ZAKAJ NE V SVOJEM?

So pač takšni današnji časi, da marsikoga močno boli glava. Bolečine prihajajo od marsičesa. Tega morda boli stabilizacija, onega potrošniška mrzlica, tretjega nakup avtomobila, še največ pa se muči in trapi s skrbmi okoli stanovanja. Stanovanje so nasploh muki in če drugače ne preklinjamo, potem pa takrat, kadar se govori o sobah, sobicah, sobanah, kamrah, tuknjah in kakor se imenujejo ta pribežališča občanov. Tudi se govori pri teh stvarih o miših, ki da špancirajo po stanovanjih pa o vodi, ki zamaka (menda nekateri podstavljajo lonce in takšne stvari, da jim voda ne dela večje škode). Skratka, na svetu se okoli stanovanj izreče toliko hudih besed, da ta tema najbrž še zdaleč ne bo ne izčrpana. Zatorej nič čudnega, če je tudi meni padla na pamet in naj mi nihče ne zameri tega razkošja.

Oni dan so mi povedali (saj veste, kako je: ljudje klevetajo, če le morejo), da je v Savinjski dolini možakar, ki nadse domoljubno prebiva v družbenem stanovanju, za katerega plačuje sila malo denarja. Drugače povedano,

MILENKO S.

sosed sosedu

ZIMSKÉ GUME – SNEŽNE VERIGE – ZIMSKÉ GUME – SNEŽNE VERIGE

FERDO GODINA BELE TULPIKE

Roman poklanja bralcem
slovenija

avto

Artemida

CELJE

13.

Z dekanom si nisva bila nikdar blizu. Strah, neko odtujenost sem čutil do njega. Zdaj sva stala tu sredi dvorišča ko kup nesreče. Jaz bi šel rad nazaj v Lendavo, dekan bi rad ostal tu.

Je to potrebno, da imam težave zaradi dekana Jerebiča in plebanuša Cotlina?

Ne bi bilo bolje, da vsega tega ne bi bilo?

Iz faroja je pritekel Grafič.

»Torej, gospod kaplan,« je rekel meni, kakor da dekan ne bi videl. »Ostanite pri meni čez noč, škof tako želi.« Zadržne besede je govoril zaradi dekana, kar je tudi dekan razumel.

Grafič je odhitel nazaj na faroj. Dekan se je obrnil k hlapcu, ki je jemal iz vreče seno in ga stresal pred konje.

»Nazaj daj seno!«

Hlapec je pogledal dekana: »Vsaj četrto ure morajo jesti.«

»Domov,« mu je rekel hladno dekan in sedel v kočijo. Hlapec je zapenjal mokre uze in si brisal roke ob konjske repe. Dekan si je podpiral glavo in gledal predse.

Hlapec je napel vajeti in obrnil konje. Kočija je zapotela in na dvorišču so ostali samo ljudje, ki so hoteli za svojim delom.

Se predi soncem sem se zbudil. Spal sem v jedilnici, kajti vse druge sobe so bile zasedene z odličnejšimi gosti. Odprl sem okno. Bela megla je bila raztegnjena po polju in vasi. Bellinski zvonik je rinil iz megle in med drevjem ga je bilo komaj videti. Za njim so se daleč na oborju risali vrhovi Slovenskih gor.

Stal sem pri odprtem oknu in dihal sveži jutranji zrak. To mi je dobro delo.

Rahela je zdaj že ustala. Kmalu me bo čakala, da pridem, da potem skupaj sedemo v avto in se odpeljemo proti Turnišču. Bila je gotovo že pokonci v svojem malem kraljestvu.

Rahelina vaza z rožami sameva v moji sobi. Se verjete, se zdi čudno, da me ni bilo vso noč domov.

Težilo me je vedno bolj; na nobeno trajno srečo z Rahelo nisem smel upati. Bilo je kot pena, ki jo lahko vsak vrtinec potegne na dno globoke in mrzle vode. Na to nisem smel niti misliti. Brez nje si zdaj življenja nisem mogel predstavljati.

Od vseh strani so prihajale v Turnišče velike gručeljudi.

Zenske so bile v belih in črnih rutah, z rumentimi robci preko ramen, dekleta v belih oblekah, v belih nogavicah in črnih čevljih. Te gručeljudi so se pri cerkvi zlele v množico, ki je valovila že od ranega jutra. Udar zvona se je razsul na množico, nato na vas in in se zgubljal na polja.

Na vozičku je peljala mala deklica slepega starca, ki je imel glavo obrnjeno v nebo, roke razprostrate in je enakomerno prosil:

»Slepemu siromaku dajte milodar! Zdrava Marija milosti polna, Bog vam plačaj jezerokrat. — Slepemu siromaku dajte milodar, oče naš...«

Voziček se je izgubil med množico. Ljudje, ki so šli mimo, so se ozirali v jarovska okna. Vedeli so, da tu biva škof.

Starci, upognjeni, izdelani so šli mimo mojega okna in dvigali črne preperete klobuke. Zenske so imele ovite rožne vence okoli žilnatih rok. Govorile so med seboj in mnogo so sposlljivo utihlele, ko so šle mimo jarovskih oken.

Prevzelo jih je čudno veselje. Škof je v Turnišču. Romarji prihajajo od daleč in od blizu z banderji in pojejo Marijini pesmi, stojnice so postavljene okrog cerkve, pokrite so z rumenim platnom, prodajalci najrazličnejšega blaga glasno ponujajo svojo robo, kričijo in žvižgajo. Cimloj raste dan, tembolj je živo okrog stare in nove cerkve. Kaj dela Rahela? Pospravila si je svojo sobo. Zdaj že sloni na oknu in me pričakuje.

Komu bi potražil svoje težave? Je človek na svetu, ki bi me razumel, ki me ne bi napačno sodil?

Ne sme me soditi dekan Jerebič, ne plebanuš Cotlin in ne moja mati. Ti, Bog, me sodi s svojo pravičnostjo. Če grešim, kaznuj me!

Postal sem pozoren. Sem po cesti je šla majhna skupina žensk v čudnih, pisanih oblekah. Pred njimi je šel Kandić.

Prvi hip nisem verjel svojim očem. Ko pa se mi je Kandić nasmejaj, dvignil klobuk in mi pomahal, sem moral verjeti.

»Se čudiš, kaj?« je vpil hripavo na cesti in se z ženskami ustavil. Bile so kmetice iz Primorja. Spreletel me je neprijeten občutek.

»Misliš sem, da te ne bo,« sem se začudil. Nehote sem iskal med Hrvatimi ženski obraz, pred katerim je klonil Kandić.

Prisel sem iz jaroja.

Stisnila sva si roke. Nato sem segel o roke vsem ženskam in še malemu fantu, ki je stal pri Kandiću in me gledal. Ves čas pogovora je v Kandićevi bližini stala mlada, stasita ženska. Gotovo tista, o kateri je nekoč govoril.

Ljudje so šli mimo in nas pozdravljali. Kandić je bil po stari navadi ves nasmejan, živ in dobre volje.

»Si že bral maso?« me je nenadoma vprašal.

»Ne.«

»Kaj nisi doma v Lendavi?«

Nisem mu mogel povedati, kaj me je zadržalo v Turnišču. »Škofu sem strežal snoči pri večernicah,« sem dejal.

»Bi lahko maševal še jaz tu?« me je vprašal.

»Lahko.«

Med vriscem je še nekaj naročil svoji družbi. Nato sva se obrnila in šla v jaroj. Prijel me je pod roko. Kandić mi ni bil več ljub.

»Si jo videl?« mi je šepetal. Oči so se mu smejale.

»Ta, ki je stala poleg tebe.«

V sobi ni nehal pripovedovati o potovanju in njenih srečanjih.

»Hiteti morava,« sem mi rekel, da bi ga prekinil.

Stresel si je prah z obleke.

Nekdo je potkal. Vstopila je administratorjeva sestra.

»Misliš sem, da spite?« mi je veselo rekla.

»Ne!« Ze davno sem pokonci. Ko je zagledala pri omari Kandića s krtačo v roki, je na mah zresnila obraz, se obrnila in odšla.

Mislil, da sem bil Maričič edini dobrodošel gost na kongresu razen škofa. Pa ne samo na kongresu. Edini dobrodošel gost sem juna bil, odkar sta živela Grafič in njegova sestra v Turnišču.

»Kaj pa to?« je vprašal začuden Kandić o Grafičevi sestri.

Na njegovem jarofu ni bilo takih navad.

»Mudi se, Kandić,« sem rekel. »Ce bova še sploh dobila prostor.«

Zapel se je in pogladil po lasih. Odšla sva maševat. Jaz bi bil rad čimprej prost. Streči sem moral pri škofovi maši. Mogoče se bodo Krampačevi in Brünnerjevi pripeljali preda veliko maso.

Komaj sva prišla do zakristije. Polno ljudi je bilo okrog cerkve. Stari, mladi, moški, ženske, vse je bilo pomešano. Maševala sva hkrati, on pri glavnem, jaz pri stranskem oltarju. On je stopil pred Boga vesel in srečen, a jaz mrenji in žalosten.

avtospreji: CAROSOL 40 - GUMIS - CROMIS - LEDIS — avtospreji

KONEC ROMANCE

25-LETNI JANEZ GORIČ JE S SVOJIMI PAJDAŠI SILVOM KUKOVIČEM, VINKOM RAZGORŠKOM, JOŽETOM TROBEŽEM, MILANOM PEČKOM IN ZAROČ ENKO ZA NEKAJ ČASA OPLEL. OSUMLJENI SO OKROG 30 TAT VIN. S TEM JE KONEC ŽIVLJENJA NA VELIKI NOGI.

Po dolgem času znikavskega življenja se je v celjskem preiskovalnem zaporu končno znašel 25 letni Janez Gorič, doma z Debra pri Laškem, in Silvo Kukovič, star 23 let, doma z Ljubljanske ceste v Celju. Poleg njiju so osumljeni tatvin še 24 letni Vinko Razgoršek iz Lemberga, 20 letni Jože Trobež z Dobrave 84 in 19 letni Milan Peček iz Hromca. Je je preiskovalni sodnik zaenkrat pustil še na svobodi, kakor tudi Goričovo zaročenko, ki je večkrat svojega pridnega zaročenca spremljala na tatinskih pohodih in potrpeljivo čakala, da je opravil z nepoštenim delom.

Ta skupina, katere kolovodja bi naj bil po dosedanjih poizvedbah Janez Gorič, je skoraj dve leti vznemirjala poštene državljane, varnostnim organom pa dala dokaj dela. Gre za mlade ljudi, med katerimi je nekaj takih, ki se tokrat niso prvič skregali z vseobčo moralo. Osumljeni so okrog tridesetih vlomov in tatvin, krađi pa so skoraj vse, kar so lahko pozneje pretopili v denar. Za primer naj povemo, da je Gorič izmaknil celo 6 avtomobilskih gum, ki jih ima Avtomotor v reklamne svrhe pritrjene pred trgovino...

Sicer pa navedimo nekaj tatinskih podvigov te podivjane skupine. Med dosedanjimi poizvedbami so delavci UJV in milice ugotovili, da bi naj Gorič vlomil v avtomobil zasebnega obrtnika Alojza Korena in mu iz njega ukradel radijski sprejemnik. Že 70. leta bi naj vlomil v samopostrežno trgovino na Mariborski cesti, v štorskogostišče Bizeljčan, v gostilno na Trnavi, v dobrnski hotel Triglav in šentjurski espreso. Vanj se je vrnil na obletnico, na Martinovo nedeljo in kolektiv prikrajšal za 9.432 din. S pajdaši je vdrl tudi v trgovino na gorici pri Smartnem v Rožni dolini. Poleg tega so vdrl v avtomobile Jožice Santelj in Franca Kartuša, Edija Razborska in Viliha Hribernika. S Hribernikovim avtomobilom so se nato iz Stor prepeljali v Krapino, kjer sta Gorič in Peček vdrla v delavnico zagrebskega podjetja Radioelektrocentar ter odnesla za 13.000 din raznih aparatov. Janez Gorič je obiskal še delavnico Edvarda Gorišča na Ljubljanski cesti v Celju, bife pod Gradom v Velenju, skupaj s Pečkom pa sta vlomila v velenjsko Nammo. Poskušal je priti tudi v žalsko kegljišče, vendar ga je

tu presenetila natakarka. Pokvarjenost teh mladih ljudi kaže tudi vlom v stanovanjski blok na Mariborski cesti v Celju, od koder so odnesli ojačevalec in gramofonske plošče mladincem, ki so si tamkaj uredili prostor za vadbo. Nakradene predmete, od avtomobilskih gum do vrtalnega stroja, ki so ga izmaknili zasebnemu obrtniku Zabrtnu na Hudinji, so za bagatelo preprodali. Vrtalni stroj je za trikrat nižjo vrednost na primer kupil Ocvirk v Smarjeti.

Poleg grabežljivosti prese- neča tudi dejstvo, da skupina tako dolgo ni bila odkrita, saj je skoraj dve leti vznemirjala poštene državljane. Glede na to, da je Gorič na tatinske pohode spremljala tudi njegova zaročenka, ni odveč misel, da je za ta nepoštena dejanja moral vedeti še kdo. To tembolj, saj so mladeniči izkupičke pridno in spretno zapravljali, bili znani veseljaki in radodarne, široke dlani. Kako tudi ne, ko so plačevali s tujimi žulji.

-ez

Oseba tedna: IVAN POLIČNIK

IZ MALEGA RASTE VELIKO

Običajno je pač tako, da so naši bralci tisti, ki so v naši rubriki »spoznajmo se« najbolj prese- nečeni. Ne da bi vedeli, se znajdejo nekega dne v časopisu. Pa še nagrade, ki jih podeljuje Ljubljanska banka, marsikoga presenetijo. Pa se je to- krat primerilo, da smo poleg Ivana Poličnika iz Ljubnega, bili verjetno najbolj presenečeni mi v redakciji. Prepričani smo namreč bili, da bomo osebo tedna iskali kje v Ljub- bečni (ob otvoritvi smo tam namreč posneli ob- javljeno sliko) pa se je primerilo, da je največ bralcev spoznalo ravno Ivana Poličnika, ki se je kot gost mudil na otvo- ritvi nove opekarne. Bodi že tako ali drugače, ob- skali smo ga in z njim malo poklepetali.

»Veste, mi z opekarno Ljubečna že dolgo vrsto let odlično sodelujemo. Naše gradbeno podjetje (Ivan Poličnik je njegov direktor) je stalen odje- malec kvalitetnih izdelkov opekarne Ljubečna. Mi- slim, da bomo v bodoče, ko bodo pričeli izdelovati še nekatere nove profile opeke, z njimi še bolj so- delovali,« je pričel pogo- vor Ivan Poličnik.

»Kako stojite v vašem

podjetju, kakšne imate težave?»

»Mislim, da se podjetje kar dobro razvija. Imamo 165 zaposlenih in to je ve- liko več kot pred leti. Ra- čunamo, da bomo že v prihodnjem letu zaposlili še sto novih delavcev. Smo kar zadovoljni, če- prav seveda tudi nas pe- stijo težave. Koga pa ne!»

»Imate tudi pri vas te žave z nelikvidnostjo?»

»Težave že, ker nam sla- bo plačujejo račune. Po- udariti pa moram, da podjetje v vsej dobi ob- staja ni bilo niti enkrat blokirano. Bomo videli, kaj bodo prinesli novi ukrepi. Malo se bojimo, sicer pa si bomo prizade- vali tudi v prihodnje. Ne rastemo sicer tako hitro kot drugi, vendar pa na- predujemo iz leta v leto.»

»Kako pa gledate na in- tegracije v gradbeništvu?»

»Bila so prizadevanja, da pride do širšega pove- zovanja na nivoju celotne regije. Če se bodo zdru- žila tudi ostala podjetja, potem bomo prav gotovo tudi mi med njimi. Ta- ko smo se odločili. Če pa stališča ne bodo povsod enotna, potem bomo pa ostali raje kar sami.»

»Pa ustavna dopolni- la, kako je s tem pri- vas?»

»Z novim letom bomo ustanovili posebne enote, ki so v bistvu zametki bodočih TOZD. Prihodnje leto sicer ne bodo poslo- vale kot pravne osebe s svojim žiro računom, ker bo to nekako preizkusno leto. Po enem letu pa bo- mo imeli prave TOZD. Tako je nedavno sklenil naš delavski svet in oseb- no mislim, da je odločitev dobra.»

»Imate kakšen hobi?»

»Žal mi čas tega ne do- pušča. Pojem službe op- ravljam tudi nekaj funk- cij, tako pri občinskem odboru Zveze borcev v Mozirju, kot v Gornjem gradu, kjer sem član upravnega odbora Tur- stičnega društva. Sem pa tudi odbornik občinske skupščine. Dela je torej več kot dovolj in časa vedno premalo!»

Ljubljanska banka ljubljanska banka ljubljanska banka ljub

Spoznajmo se!

V vsaki številki Novega tednika bo naša fotografija objavljena na tem prostoru, pred- stavila skupino ljudi iz različnih krajev. Največkrat na mestu, kjer se zbere mnogo obča- nov. Kakšna je vaša naloga? Dobro si ogledajte fotografijo in na njej obkrožite osebo, ki ste jo spoznali. Nato na kupon napišite ime in priimek osebe, ki ste jo spoznali, izrezano fotografijo pa pošljite v pismo na naslov: Uredništvo Novi tednik, Gregorčičeva ul. 5, Celje. Z oznako SPOZNAJMO SE. Po možnosti napišite naslov osebe, ki ste jo obkrožili na fo- tografiji.

Kaj bomo storili mi? Pregledali vaše kupone in ugotovili, katera oseba je bila naj- večkrat obkrožena oziroma spoznana. Tako bomo dobili OSEBO TEDNA. Seveda bomo to osebo ali osebo predstavili vsem našim bralcem.

Vsi, ki sodelujete v igri, pa ste udeleženi v nagradnem žrebanju. Trem izžrebancem bo Ljubljanska banka vsak teden razdelila tri hranilne knjižice:

1. PO 150 DIN
2. PO 100 DIN
3. PO 50 DIN.

Kupone in fotografije z označbo (obkrožite osebo, ki ste jo spoznali) pošljite na naš naslov do ponedeljka. Če bi se zgodilo, da kak teden nihče od bralcev ne bi pravilno na- vedel imena in priimka osebe, se nagrade prenesejo v naslednje kolo.

Ob otvoritvi nove predilnice v Tovarni nogavic na Polzeli smo posneli zadnjo fotografijo. Ko smo pregledovali kupone, smo se že ball, v kakšni zadregi bi bili, če bi dve osebi dobili isto število gla- sov. No, pa smo na koncu le ugotovili, da je »zmaga« Albin Homšak iz Vranskega in tako postal oseba tedna. Le nekaj glasov manj pa je dobil Marjan Jelovšek iz Petrovč.

In še kam gredo nagrade: 150,00 din prejme Nada Roter, Prekopa 31, Vrnsko; 100,00 din prejme France Reberšak, Sela, Vrnsko; 50,00 din pa prejme Irena Plaskan, Sentrupert 22, Gomilsko. Čestitamo!

Pri prihodnjem žrebanju bomo upoštevali kupone, ki nam jih boste poslali na naše uredništvo do ponedeljka, 25. decembra 1972!

Pravi naslov za denarne zadeve

Pravi naslov za denarne

zadeve

Ze veste, da jugoslovanski državljani zaposleni v Avstriji lahko odprejo de- vizno hranilno knjižico Ljubljanske banke pri Zentralsparkasse der Gemein- de Wien na enak način kot vlagatelji pri poslovnih enotah Ljubljanske banke v domovini. Tudi v Nemčiji lahko dvigate in vlagate prihranke. Več o tem vam povedo v enotah Ljubljanske banke.

Predno se odločite, vprašajte

Ljubljansko banko, podr. Celje

Pravi naslov za denarne zadeve

Pravi naslov za denarne

zadeve

KUPON 13

Ime in priimek osebe na fotografiji _____

Njen naslov _____

Moj priimek in ime _____

Naslov _____

Ljanska banka ljubljanska banka ljubljanska banka ljublj

JOK V IZPOSOJENIH PLENICAH

Obrnimo koledarske liste zadnjega meseca za štirinajst dni nazaj. Morda celo nekaj dni več, a kdo bi prešteval dneve, ko so pa vtisi ob srečanju s Polakovo družino iz Založ v Savinjski dolini še vedno nepozabni. Srečanje z najtežjim socialnim primerom, ki se že vleče vrsto let, po izjavi socialne delavke iz Žalca, ne more kar tako kloniti v pozabo. Robovi bolečin so se obrusili, ostala je usedlina, ki je toliko gostejša, kolikor je Polakova družina iz dneva v dan v večji stiski. Dvanajstero premrzlih nožic in golih ritk se mota po glavi, išče izhoda, začne spet pri vходу in se v krogu zavrti. Nerazvozljan gordijski vozol okolja, razmer, pojmovanja, nepoučenosti in nedgovornosti.

»Ko sem se vrnil iz Nemčije, je bila žena tik pred porodom. Ko so jo odpeljali v celjsko porodnišnico, sem moral skrbeti za pet otrok, ki so ostali doma. Priluzeni denar iz Nemčije je prekmalu skopnel in ostal sem brez. Ob otrocih se nisem mogel takoj zaposliti, pa še žena se je dalj časa zadržala v bolnišnici, kot sem računal. Ko je prišel dan, ko bi moral po njo, nisem imel denarja za avtobus do Celja, pa tudi obleke ne. Ne zase, ne za otroka, ki se je rodil... Ostal sem doma in čakal, potem so mi jo dobri ljudje pripeljali. Njo in najmlajšega sina Aleša.»

JOK, JOK, JOK...

Ko 29-letni oče Franc Polak pripoveduje, je njegova stržena brada tresoča. Počas lovi besede in jih kot domine zloga eno poleg druge. Ko gledam tresočega,

drobnega moža, ki mu je življenje naštel več let kot jih ima v resnici, se ne morem ubraniti misli, da je iskren.

Na dvorišču Novega kloštra, kjer stanuje Polakova družina, nam je dobrodošli voščil turški petelinček. Po deseti uri dopoldne je bilo to še vse tiho. Ko smo se ozirali naokoli, smo v vrhnjem nadstropju skozi umazane šipe opazili neobrito obraz. Po zlizanih stopnicah smo se povzpeli v zadnje nadstropje nekdanjega samostana. Soočili smo se z obrazom — Francem Polakom in njegovo družino. Ženo Katarino, staro 29 let, najstarejšim sinom Radkom, ki bo letos prestopil šolski prag in potem rožnim vencem ostalih: Vesno (6 let), Ljubico (5 let), Tatjano (2 leti), Borisom (14 mesecev) in Alešem, zdaj starim mesec dni.

In prav on je bil tisti, ki nas je pozdravil z jokom, ki

ni utihnil ves čas našega obiska. Njemu se je pridružil še večji, pa še dekletce in salva joka je trajala toliko časa dokler jih mati Katarina ni odpeljala v kuhinjo.

Družino Polakovo smo pravzaprav dvignili iz spanja. Ali pa iz čemečega ždenja v posteljah, da bi bil krajši dan, da bi šestero ust manjkrat jedlo, da se zajtrk in kosilo združita v enem?

In vmes se porajajo novi otroci...

Skozi predsobo smo vstopili v njihovo splanico in bivalni prostor obenem. V nos nam je udaril smrad, ki je prihajal iz kupa cunj v kotu. Smrad po seču in zasirjenem mleku. V nekdanji plesni ali molitni dvorani je stalo dvoje postelj, omara in nekakšna glasbena skrinja, veselje očeta Franca. Na posteljah je spalo še četvero otrok, najstarejši pa se je trudil utišati najmlajšega. Počasi so vstajale glave in pogledovale na prišlece. Videti je bilo samo njihove oči, ki niso bile niti radovedne, ker je bila vsebina nejasna. Potem so gole ritke polulale blazino in odeje in bosopetile po dvorani. Peč v sredini sobe je ostala nema in komaj zdaj je postalo razumljivo zakaj toliko smradu. Ker ne odprejo oken, ker bi mraz odnesel še tisto toploto, ki jo nadiha čez dan osem ljudi! Denarja za kurjavo ni in v to ledeno dvorano-spalnico je prišla Katarina, ko je rodila šestega otroka s carskim rezom. Tu se prekopicujejo in drsajo z modrimi nožicami rdečelični in okrogli otroci. Lepi otroci z žalostnimi očmi.

Njihova mati Katarina je drobna, komajda odrasla dekleštvu in ne bi ji prisodili

Ljubica, Tatjana in Vesna

šest otrok. Ravni lasje ji obkrožajo ostareli obraz — podobna je trepetilki v vetru. Ne pove veliko, tiho se umakne v kuhinjo in si da opraviti z otroki, ki počasi scapljajo za njo.

TUJINA NI KOROMANDIJA

Ostajamo s tresočim očetom Francem. Zdaj je jasen njegov trepet. Zebe ga in nima dovolj oblačil, da bi se oblekel.

»Devet let sem že v Sloveniji, doma sem iz Varaždina,

pa tudi žena je od tam. Srečala pa sva se v Sloveniji in si tu spletla gnezdo... Vidite, kakšno je, a od začetka še stanovanja nisva imela. »Ona« je pri kmetih z otrokoma služila za hrano. Ko sem moral k vojakom, je bil na poti tretji... »Socialnie« iz Žalca so pomagali, celo v rečo so nam dali enega otroka. Ko sem se vrnil, je bilo nekoliko lažje. Zaposlil sem se v Feralitu v Žalcu. Tam je bilo delo zame pretežno, zato sem prošil za premostitev na lažje delovno mesto. Zame — nevalificiranega delavca, pa lažjega dela ni bilo. Zato sem opustil službo v Feralitu in se na prigovarjanje prijatelja podal v Nemčijo, a le s turističnim potnim dovoljenjem. Tam sem se zaposlil kot pomožni zidarski delavec pri gradnji olimpijskega stadiona. Ko je bil ta narejen, sem pobral šila in kopita in Indiji — Koromandiji obrnil hrbet ter se vrnil domov, malo pred tem, ko je šla žena roditi. Ze od junija ne priteka denar v hišo... Nekaj del sem opravil pri kmetih in tudi zaslužil, a kaj, ko je toliko lačnih ust, saj vidite... Pomagajo mi iz socialne, za hrano mi plačajo v trgovini 30 tisoč starih dinarjev, pa dva litra mleka vsak dan pri kmetu, to je 20 tisoč starih dinarjev, 50 tisoč dinarjev smo dobili za novorojenca. Dolgovi se kopčajo. Že leto dni nisem plačal stanarine, pa tudi elektrike ne, pa partijske članarine tudi ne... V SIPU v Žalcu so mi obljubili delo, povprašat še moram, kdaj bom pričel.»

Zgodba njihovega življenja se je odkotalila iz Francovih ust. Žena Katarina jo je z molkom potrdila. Z lačnim jokom so jo v kuhinji dopolnjevali otroci, ki so ob enajsti uri dopoldan dobili mleko. In z golimi ritkami, ki so bosopetile po mrzli sobani.

KDO JE KRIV

Polakova družina se je znašla v hudi življenjski stiski. Samo pomoči občine se ima zahvaliti, da ni beda še večja, da ne trka smrtna lakota na duri. Domovinsko pravico si je priboril že mraz, ki se spreha po golih teleskih peterih večjih. Z najmlajšega Aleša so ga odgnale izposojene plenice iz bolnice...

Radi bi pokazali na družbo kot na edinega krivca za tako stanje, pa ni opravičila za to. Tudi najbogatejša družbena ureditev se sooča z najbolj absurdnimi primeri v svoji sredini.

Socialno skrbstvo, ki se že vrsto let ubada s Polakovo družino, je naredilo največ, kolikor je moglo. Podpore ne morejo povišati, saj dajejo najvišjo denarno in materialno pomoč. Ostaja krivda na zakonih, ki se nista znala prilagoditi okolju, ker nista znala pretehtati teže bremena, ki se je zvalil z leti na njuna ramena? Polak ne pije, ne zapravlja in ima ženo rad, še raje pa otroke. Kje iskati vzroke za neodgovornost, da se vsako leto poraja nov otrok? Imamo pravico soditi enega in drugega? Kako odvrti zlo, ki se zgrinja nad otroki, ki niso krivi za nič? Odtegniti jih od staršev in jih poslati v zavode, ko pa jih pri nas še ni ali pa jih je premalo? Imamo pravico odtegniti otroke materi, ki kot trepetilka v vetru bedi nad njimi?

Ce morda kanček krivde za težko socialno stanje v Polakovi družini pade tudi na družbo, je ta samo tolikšna, kolikor družba do zdaj ni imela moči, da se spoprime z osveščenostjo ljudi, ki so se znašli na dnu. Ostali del krivde pa je v ljudeh samih in kdo bi tu odmeril večji ali manjši kos?

Besedilo: ZDENKA STOPAR
Slike: DRAGO MEDVED

Franc Polak pripoveduje...

Katarina Polak z Borisom

Najstarejši Radko in najmlajši Aleš

ODGOVOR JAVNEGA DELAVCA

FRANCU ZABUKOVŠKU, PREDSEDNIKU DZDS PODRUŽNICA CELJE

Vaše vprašanje, na katerega želite dobiti odgovor se glasi: že nekaj časa se razpravlja o zobozdravstvu, ki nikakor ne more vsaj deloma zadovoljiti prebivalstva, niti se izklopiti iz očitne stagnacije v strokovno organizacijskem smislu.

Ker je očitno, da gre v vašem vprašanju za čisto strokovno — organizacijske zadeve in težave zobozdravstvene službe kot ene od strokovnih enot oziroma dejavnosti, ki jo opravlja Zdravstveni dom Celje, smatram, da naj o tem izreče svoje mnenje pristojni strokovni organ Zdravstvenega doma Celje, v sklopu katerega spada kot sestavni in neločljivi del zdravstvenega varstva tudi zobozdravstvena služba.

Nadalje vam moram pojasniti, da ne bo nesporazuma, da glavni finančni in komunalni zavod za socialno zavarovanje, temveč Skupnost zdravstvenega zavarovanja delavcev oziroma kmetov in sodelujoča (participacija) zavarovancev samih.

Ko pravite, kako je mogoče, da se dovoljujejo v zobozdravstvu ob največji osebni sodelujoči zavarovancev tako slabe možnosti za pridobiva-

nje zdravja in da se vključuje nezadostnemu številu kadra ne dovoljuje dodatno delo, češ, da ni denarja, moram bralcem in zavarovancem navedeti »kanček resnice«, in sicer:

— Republiški družbeni dogovor, s katerim so določena izhodišča za izvajanje in financiranje zdravstvenega varstva v l. 1972, katerega so podpisali Izvršni svet skupščine SRS, Gospodarska zbornica SRS, skupnost zdravstvenih zavodov SRS, Republiški svet zveze sindikatov Slovenije in Zveza skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev in kmetov SRS določa enotno politiko in osnovne elemente za financiranje celotne zdravstvene službe (neposredno zdravstveno varstvo) tudi za zobozdravstveno dejavnost za l. 1972.

Temeljna izhodišča za določitev stopnje prispevka za financiranje zdravstvenega varstva za l. 1972 sta sprejeli skupščini zdravstvenega zavarovanja delavcev in kmetov na svojih sejah dne 26. in 29. 2. 1972 s popolnoma vsklajena s sprejetim »Republiškim družbenim dogovorom«.

Zobozdravstvena dejavnost

je obravnavana popolnoma enakopravno z ostalo zdravstveno dejavnostjo, z enakimi izhodišči in sistemom financiranja kot za splošno-ambulantno in drugo dejavnost — osebni dohodki po samoupravnem sporazumu, dopolnilno delo, materialni stroški, skladi po istem družbenem dogovoru.

Soudeležba (participacija) zavarovancev je določena s sklepom skupščine in ne predstavlja dejanske 40 odstotnega deleža k določeni zobozdravstveni uslugi, ker so predpisane različne oprostitve in olajšave v takšni višini, da soudeležbo zavarovancev predstavlja na celotno opravljeno vrednost zobozdravstvenih storitev v povprečju le 29,5 odstotkov deleža.

Sredstva za zobozdravstveno dejavnost so se povečala skladno z družbenim dogovorom kot za ostalo splošno ambulantno dejavnost. Leta 1968 je na primer znašala poraba sredstev za zobozdravstveno varstvo skupno soudeležbo zavarovancev 4.768.000, — din v letu 1972 pa že 12.183.000, — din, indeks 155 odstotkov. Pri tem naj omenim, da so bila sredstva za leto 1972, za obdobje 1—10 1972 izkoriščena na primer za zobno nego le z 69,3 odstotki za zobno protetiko pa le za 75,6 odstotkov, matematični indeks po finančnem načrtu za to obdobje pa bi bil 83,3 odstotkov. To pomeni, da zobozdravstvena služba za to obdobje ni izkoristila oziroma opravila predvidenega fizičnega obsega, niti ni izkoristila za to razpoložljivih finančnih sredstev, kar demantira vašo trditev, da ni sredstev »za dopolnilno delo«.

Pri sklepanju pogodb z Zdravstvenim domom Celje za leto 1972 in v skladu z

družbenim dogovorom so v ceni storitev upoštevani vsi predvideni višji stroški zobozdravstvenih dejavnosti, tako kot za ambulantno dejavnost, kar se odraža v temu ustreznih višjih cenah.

Trditev, da je cena zdravstvenih uslug prenizka, ne ustreza resnici in dejanskemu stanju, ker plačuje skupnost zdravstvenega zavarovanja Celje ostalim zdravstvenim delovnim organizacijam zobozdravstvene storitve celo po nižjih cenah (dokaz temu so cene na fakturah) na dan 1. 12. 1972. Cene po računih odn. izstavljenih fakturah, ki jih skupnost plačuje (to je vrednost faktorja) znaša na primer za zdravstvene domove:

Murska Sobota	1,71 din
Ravne na K.	1,40 din
Koper	1,48 din
Velenje	1,63 din
Novo mesto	1,71 din
Domžale	1,60 din
Celje	1,65 din
Maribor	1,71 din

Iz tega pregleda je razvidno, da se cene za zobozdravstvene storitve Zdravstvenega doma Celje gibljejo celo v zgornji skupini zdravstvenih zavodov, kar naj služi zobozdravstvenim delavcem za razmišljanje, ali so preizkušene cene v Celju resnično tiste, kar bi na živo delo in stimulacijo zobozdravstvenih delavcev.

Ko govorite o tem, da se ne dovoljuje dodatno delo, češ, da ni denarja, vas moram spomniti, da je skupnost zdravstvenega zavarovanja delavcev pri sklepanju pogodb za leto 1972 za celotno zdravstveno dejavnost zdravstvenega doma Celje v skladu z družbenim dogovorom določila v kalkulatvni

ceni tudi sredstva za dodatno delo v znesku 2.567.000 din bruto, v katerem znesku je zajeta povsem razumljivo tudi zobozdravstvena dejavnost.

Po kalkulatvni postavkah glede na število zaposlenih v zobozdravstveni dejavnosti za odrasle, mladino, otroke in šolsko mladino (šifra službe 51 in 52), bi odpadlo sredstev iz kvote dopolnilnega dela za to dejavnost po naših grobih izračunih cca 745.000 din bruto osebnega dohodka za dodatno delo v zobozdravstvu.

Zato vaše vprašanje o sredstvih za dodatno delo le kaže na to, da morate iskati kratek stik znotraj sistema Zdravstvenega doma Celje o formiranju in delitvi dohodka in s tem tudi osebnih dohodkov. Verjetno pa vam je tudi znano, da sredstva za dodatno delo njegov global določa že sam družbeni dogovor, stvar razmejitev o uporabi dela teh sredstev pa je zadeva samoupravnih organov Zdravstvenega doma Celje, katerega sestavni del je tudi zobozdravstvena dejavnost.

Pri tem pa še samo majhen nasvet oziroma opozorilo, da pri dodatnem delu ne smemo zanemariti dejstva, da mora biti fizični plan obsega dela pravilno razmejen na dejavnosti službe ter enote ter tudi realiziran tako postavljen fizični plan oziroma obseg dela.

Izplačilo planiranih sredstev za dodatno delo se lahko izvrši le za delo zunaj rednega delovnega časa, ne pa, če je normativ dela presežen v rednem delovnem času. Upoštevati je potrebno, da je kalkulatvni osebni dohodek po samoupravnem sporazumu in družbenem dogovoru priznan za leto 1972 le za polni delovni čas in seveda pri realno postavljenih

normativih. Sredstev za dopolnilno delo v rednem delovnem času pa tudi samoupravni sporazum ne priznava.

Na vprašanje kaj mislimo ukreniti za leto 1973 glede na priporočilo Skupščine SR Slovenije in izenačeno zdravstveno varstvo kmetov z delavci od 1. 1. 1973 dalje, vam lahko posredujem le dosedaj znane ugotovitve in dejstva, da na žalost leta 1973 ni enakrat še nobenih uradnih izhodišč in stališč pristojnih republiških organov za financiranje oziroma potrošnjo zdravstvenega varstva za l. 1973.

Stališče samouprave zdravstvenega zavarovanja delavcev in kmetov do problemov zobozdravstvene službe so jasno zapisana v njenih sklopih, kar je znano tudi zdravstvenemu domu Celje, da je skupnost zdravstvenega zavarovanja delavcev in kmetov pripravljena v l. 1972 financirati vse nove nastavitve zobozdravstvenih delavcev (ne pa administrativnih uslužbencev) po sedaj veljavnih republiških kadrovskih normativih. Prvenstveno pa zobnih terapevtov, ker jih po naših podatkih samo v Ljubljani in Mariboru odn. v Sloveniji čaka na zaposlitev oca 40 ali pa so prijavljeni pri zavodih za zaposlovanje.

Ob tej priliki postavljamo tudi vam odprto vprašanje, kdaj se bo uresničila dolgotrajna želja zavarovancev po organizaciji dvojzmenjskih ordinacij (tudi popoldanskih) in kdaj se bo organizirala v občinskih centrih tudi zobozdravstvena dežurna služba.

MILAN LOSTRK, direktor komunalnega zavoda za socialno zavarovanje Celje

VOJAKI ZA VOJAKE

Največje bogatstvo ne samo mladih, pač pa tudi vseh, ki jim ni vseeno, kam pelje njihova pot, je znanje. Znanje, ki ga s pridom uporabljajo, kamorkoli jih zanese pot, kjerkoli jim obstane korak. Znanja nikoli ni dovolj in vsaka nova stvar, ki zanjo nismo vedeli pa je koristna, nam prej ko slej pride prav. Zatorej ni in ne more biti čudno, če si vsak človek želi znati čimveč in to, kar zna, hoče obvladati, tako da mu bo to koristilo v njegovem vsakdanjem življenju, ki največkrat ne pozna šale. To prav gotovo dobro vedo tudi v vojašnicah. To vedo starešine, vedo vojaki in vsakdo, ki mu je pot ravna in jasna, se bo potrudil, da bo iz vsega potegnil, kar je pač največ mogoče. Četudi iz vojske, služenja vojaškega roka.

Prenekateri vojak pride od daleč, tudi od tam, kjer se nimajo elektrike, ne vodovoda in vozi vlak kilometre in kilometre daleč od njihove vasi, da se niti piska lokomotive ne sliši. Tam se ne zgodi veliko novih stvari, tam čas stoji in meri ga le zgubanost ljudi in boj z naravo. In vendar se enkrat vse tako zelo spremeni. Človek, ki je delal na polju in trpel, z močno roko in hi-

trih nog, je spravljen stvari v bisago in odpotoval daleč daleč v stran, v novi dom, v vojašnico. Življenje se je obnilo in vsak dan v vojašnici je prinesel nove dogodke, doživlja so se vrstila in človek je redko kdaj tudi strmel. Spoznaval je, počasi in presenečeno, da je tukaj mnogo stvari, ki jih še ni videl, ki jih v njegovi vasi ni bilo. Srečal se je z znanjem, toliko novimi oblikami tega

čudnega in zapletena življenja, da je bil v začetku malo zmuden, kasneje pa je začel uravnavati in življenje je steklo tako zelo drugače, kot si najbrž sploh nikoli ni mislil, kaj šele slutil. Ob slovesu je človek spoznal, da so mu dali nekaj, za kar jim bo moral biti večno hvaležen, da so mu dali znanje in poklic, ki ga bo lahko opravljal, ko se bo vrnil domov med svoje ljudi.

O tem sva se v pisarni pogovarjala z majorjem SILVOM ČOZEM. Iz pogovora sem lahko razbral, da prenekateri vojak zapusti vojašnico kot izoblikovan človek, človek, ki mu je vojska nudila poklic, tisto, kar je spoznal, da mu gre pač najraje od rok, za kar je ustvarjen. In marsikdo je bil vojašnici hvaležen za to, da mu je bila znanje, ki ga morda drugače nikoli ne bi dobil, ker pač ni imej za to pogojev.

»Pohvalimo se lahko, da imamo v Sloveniji, izmed vseh vojašnic, gotovo najbolje urejene kabinete za pouk mladih vojakov, kjer se lahko izpopolnjujejo v stroki, ki jih pač najbolj privlači, poleg tistega seveda, kar je obvezno. Kabineti so bili dobri tudi prej, vendar smo jih sedaj izpopolnili do tiste

mere, da se skoraj lahko reče, da več ni mogoče narediti. K nam hodijo vojaki iz drugih vojašnic, da si ogledajo, kaj je mogoče narediti s pridnostjo in prizadevnostjo. Pri tem nas je vodilo predvsem dejstvo, zakaj nekaj ne narediti doma, če lahko in potem to uporabljati, kadar nas je volja.«

Njihovi kabineti so res urejeni tako, da bi jim to lahko zavidala marsikatera šola. Prav zaradi tega prihaja v njihovo vojašnico na strokovne ogledne mnogo mladih ljudi iz mesta. Najbrž se čudijo tudi oni tako kot sem se jaz, ko jih vodijo iz ka-

bineta v kabinet. Sprehod, ki vas bo pripeljal od spominske sobe Slavka Slandra in je posvečen tudi delu in življenju vojašnice, ki nosi po mrtvem heroju ime, do kabinetov inženirjske enote, kabineta za hidrotehniko in maskiranje ter utrjevanje ter kabinetov za komunikacije in strojništvo, bo prav gotovo velik doživljaj. Večino razstavljenih rekvizitov je naredila vojska sama in tako je nastal sklop učil, ki ga izpopolnjuje iz leta v leto.

Z majorjem Silvom Čozem sva se sprehajala po kabineti, kjer vladajo mir in čistota ter urejenost, popeljal pa me je tudi v vojaški klub, ki je prav tako vzorno urejen, in v samopostrežbo, kjer vojaki lahko dobe novoplane uniforme. Ogledala sva si še majhno, toda izredno funkcionalno kinodvoro, kjer vsako soboto vrte nove filme. Videli sem tudi

učilnice in dvorano za dneвно bivanje in moj končni vtis je bil kar se da zadovoljiv.

»Mislim,« je dejal major, »da vojak tukaj nič ne manjka. Trudimo pa se, da jim bo še bolj prijetno, zato iz leta v leto nekaj delamo. Dela namreč nikoli ne zmanjka. Najvažnejše za nas pa je seveda izobraževanje in zato temu namenjam največ skrbi. Posledica tega pa so seveda naši kabineti, na katere smo ponosni.«

Če bi človek hotel povedati vse o delu mladih vojakov, ki so zase in za svoje naslednike naredili to, kar bo vojašnici ostalo, potem bi moral imeti še kako mnogo prostora. Posloviti se bomo morali z ugotovitvijo, da so vojaki vojašnice Slavka Slandra z delom svojih rok uspeli narediti svoj dom prijetnejši in predvsem zanimiv.

M. STRASEK

POROČILA ZAVRLA RAZPRAVO

Na zadnji seji skupščine občine Zalec so odborniki v osrednji točki dnevnika res obravnavali aktualno problematiko kmetijstva, gozdarstva in veterinarske službe. Sprito pomembnosti problematike je bilo pričakovati obsežno in kvalitetno razpravo. Kljub temu, da je v bistvu ne bi mogli oceniti kot slabo, pa lahko mirno trdimo, da eni dela tistega, kar je bilo od nje pričakovano.

Morda je glavni razlog v tem, da so številni poročevalci, ki so nastopili pred odborniki, po nepotrebnem odvezali veliko dragocenega časa. Pohvalno je, ker so se na sejo dobro pripravili in

z odgovornostjo posredovali ugotovitve, dosežke in probleme posameznih področij. Malce težja pa je razumljivo, da so nekateri na seji čitali dobesedna poročila, ki so jih odborniki že sprejeli z vabilom. To je prav gotovo nepotrebno in škoda je časa. Če bi poročevalci izpostavili le osnovne probleme, nakazali variantne rešitve ter poudarili osnovne dosežke, bi bila razprava lahko kvalitetnejša in vsebinsko bolj usmerjena na bistvene probleme obravnavane gospodarske dejavnosti, kot pa je v resnici bila. Izvzemši Veljka Križnika, direktorja Kombinata Hmezd, so se ostali loterili več ali manj obratnih problemov.

Miniaturni most, pripomoček za učenje mladih vojakov. Most so ob strokovnih nasvetih predpostavljene zgradili vojaki sami in bo odsej služil kot učilo mnogim generacijam vojakov.

Srečanje z najstarejšima Lučanoma: Terezija Kladnik

Z 88. LETI NA POT NA KOROŠICO

Snubljenje je seveda propadlo. Franc Supin je Terezijo lepo zavrnil, ne pa tudi dokončno. Če pa je propadlo že snubljenje, je pa dobre volje zato bilo več kot na pretek. Pri obujanju spominov sta se oba razživela, še posebno pa 90-letna TEREZIJA KLADNIK. Njena življenjska zgodba je seveda čisto drugačna. Ona ni odhajala po svetu, toda trpeti se da tudi doma. In trpljenja si je skušala več kot dovolj. Preveč! Skoraj da ni mogoče popisati vsega njenega življenja. Preobsežno bi bilo. Preveč je doživetij, preveč trpljenja in razočaranj, pa ni, da bi jih pisali še v časnik. Neizprosno jih je pisalo življenje. Bili pa so tudi veseli trenutki. Marsikaj je bilo, zato zapišimo le kratek pogled v življenje, dolgo polnih devetdeset let...

»Česa se najbolj spominim? Vsega! So pa tudi stvari, ki jih človek nikoli ne pozabi. Nikdar, na primer, ne bom pozabila, kako je bilo in koliko smo trpeli, ko smo nosili na Korošico deske in cement. Takrat je bilo, ko so zidali bajto...» Tako je pričela svojo pripoved TEREZIJA KLADNIK, ali kot jo Lučani bolje poznajo, Jerčela. Malo je zastala, kot da mora seči daleč nazaj, da mora urediti svoje misli, potem pa je nadaljevala:

»Preko štirideset nas je bilo, ko smo začeli nositi. Ob koncu vseh del pa nas je ostalo le še dvanajst. Druge so vse omagale. To je bilo težko delo. Zgodaj zjutraj smo se razpostavili v dolgo vrsto, potem pa smo preko celega dne nosile druga do druge. Vsaka je imela svoj del poti. Če je katera zaostala in se ji je pri bremenu zataknilo, ta ni več došla. Ojej, kako je bilo težko!»

»Kakšen pa je bil zaslužek? sem se pozanimala.

»Nič kaj posebnega ni bilo. Toda jaz druge izbire nisem imela. Troje otrok je bilo treba preskrbeti, pa je vsak krajaar prav prišel, pa čeprav je bilo še tako težko prisluzhen.»

»Še katera izmed tistih žensk, s katerimi ste skupaj nosili na Korošico, danes živi?»

»Ja, Rešetarjeva Liza je ostala in jaz, druge so pa že vse zdavnaj pomrle. Midve pa se še kar tolčeva, dolgo pa menda tudi midve ne bova več. Sedaj pa sva že zares stari...»

»Ste še kdaj kasneje obiskali Korošico?»

»O, seveda! Predlani sem bila gor!»

»Saj ni mogoče? Pri 88 letih pa na Korošico? Saj to je pot, ki jo odrasel moški težko znore prej kot v osmih urah?»

»Bila sem, bila! Pa Tonček je bil z mano. Najprej sva šla do Planice. Tu sva hotela prespati, pa sva se odločila, da greva še kar isti dan na

prej. Pa sva šla. V Molički peči pa so se megle začele skup vlačiti. Tako je grmelo... Jezus Marija, kako je treskalo! Pa sva se zavlekla malo više nad pečovje. O strah naju je pa že bilo. Kar naenkrat pa so se oblaki razkadili, posvetilo je sonce, pa sva šla naprej do Korošice.

»Kako so vas pa pogledali, ko ste prišli gor?»

»Ja, je bil tam nek turist in me je vprašal, koliko sem stara. Pa sem mu povedala, da 88 let. Ni mogel verjeti. Nato je dvignil moj nahrbtnik in sploh ni verjel, da sem ga prinesla. Pa sem ga! Doma sem napravila vanj popotnico. Nekaj za pojediti, pa sadja in seveda pijače. Ko je prišel še oskrbnik Roman in dekleta iz kuhinje in so potrdili moja leta, pa je naročil, naj mi dajo dva deci najboljšega vina, kar ga premorejo na Korošici. In še to mi je obljubil, da me bo naslednji dan slikal. Za spomin, je rekel!»

»Pa vas je slikal?»

»Kje pa, je še spal, ko sva se midva s Tončkom že odpravila nazaj v dolino. Sva šla kar domov!»

»Cujte, Jerčela, kako pa je bilo kaj med vojno?»

»Joj, to me rajši ne vprašati. Tega se pa ne spominjam rada! Kako je bilo? Hudo, da nikoli tako! Sem enkrat štirinajst dni čakala v Podpečki zijalki. Pred Nemci sem bežala, pa Tonček je bil z mano. Potem sva pa bila tako lačna, da sva morala ven. Pa prideva iz goše in kaj vidiš? Polno njivo Nemcev, ki so šli proti goši. In kako so streljali, kot neumni. Krogle so padale kot dež! Vidite, pa naju ni nobena zadel. Nazaj sva bežala v gošo in zijalko in nič več nisva bila lačna. Ej, takrat je bilo res hudo!»

»Se še spomnite česa drugega iz vojne?»

»To tudi vem, kako nas je bilo strah takrat, ko so Nemci v Solčavi požgali. Vsi smo mislili, da bodo tudi v Lučah požgali. No, pa hvala bogu niso, le na »pavrih« so požgali, v vasi pa ne. Takrat nas je bilo pa res zelo strah.»

»In kako živite danes, imate penzijo?»

»Penzijo že imam, pa je majhna. Sem nekaj časa jedla v Zadrugi. Komaj za hrano sem imela, za malice pa že ni več ostalo. Potem sem dobila sedaj nekaj povišice. Deset jurjev so mi primaknili, menda je to za draginjo. Samo draginja je večja,

kot pa dodatek. No, pa zdrava sem sedaj tudi kar bolj, kot sem bila prej. Bo že šlo!»

»Bi radi učakali sto let?»

»Nak, to pa ne! Sem že sedaj prestara in čisto zadosti sem pretrpela. Bi rada že kar umrla. No, včasih si pa mislim, da bi pa tudi še kar rada nekaj časa živela. Bomo že še videli, kako bo. Če bom zdrava, bom nekaj let že še učakala. Sedaj še naložim poln koš drv in si jih prinesem iz drvarnice v hišo kar sama. Pa okoli še tudi

grem. Dokler bo tako, bo še kar šlo!»

oOo

Taka je mati Jerčela. Nerada se spominja življenja, nerada tega, ker je preveč pretrpela. Tarna pa ne, čeprav nima velike pokojnine in le s težavo shaja, Marsikaj je doživela, žalostnega in vselega tudi in tega se rajši ne spominja. Spominov pa je mnogo, včasih kar preveč...

BERNI STRMCNIK

KOMUNALNO
PODJETJE
LAŠKO

razpisuje
prosto delavno mesto

materialnega
knjigovodje

Pogoji:
administrativna šola ali
njej podobna.

Nastop službe takoj ali po
dogovoru. Razpis velja do
zasedbe delovnega mesta.
Stanovanja podjetje nima
na razpolago.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega sina

VINKA PIKLA

se iskreno zahvaljujemo vsem
sorodnikom, sosedom in znan-
cem, ki so nam s čimer koli
pomagali ob tej težki izgubi.
Posebno se zahvaljujemo učiteljem
in učencem Osnovne
šole Zalec, Gimnazije Celje in
č. duhovščini. Govornikoma
iskrena hvala za tolažilne
besede.

Sitarjevi

Ložnica pri Zalcu, 18. 12. 1972

ZAHVALA

Ob težki in nenadomestljivi
izgubi naše zlate mamice, žene,
stare mame, sestre in tete

IVANE KAJTNA

se vsem ki so jo 21. oktobra
1972 v tako velikem številu
spremljali na njeni zadnji poti,
darovali vence, nam izrazili
sožalje, iskreno zahvaljujemo.
Prav tako se zahvaljujemo
tov. Janezu Tovorniku za skrb
pri organizaciji pogreba. Družini Božič iz Celja
se lepo zahvaljujemo za vso
skrb, predvsem Francetu za
ganjive besede ob grobu. Hvala
tudi g. župniku v St. Lenartu
nad Laškim za tolažilne besede
in pevcem.

Freilassing, 6. 12. 1972

ZDRAVILIŠČE
ROGAŠKA SLATINA

VABI NA

SILVESTROVANJE

v hotelih.

ZDRAVILIŠKI DOM, SLOVENSKI DOM, hotel PARK
in v restavraciji POŠTA.

Cene — vstopnina s silvestrsko večerjo — od 150 do 200 novih dinarjev.

Samo vstopnina brez večerje od 100 do 120 din. Za ples bodo igrali priznani
plesni ansambli s pevci. Zrebanje vstopnic, silvestrski spominki.

Rezervacije sprejemajo šefi strežb posameznih obratov.

VAŠI LEPOTI
V DAR

INNOXA PARIS-LONDON

DROGERIJA LJUBLJANA, Nazorjeva 3
DROGERIJA LJUBLJANA, Copova 5
EMONA — MAXIMARKET,
Ljubljana, Trg revolucije 18
KOKRA, Veleblagovnica, Globus,
Kranj, Koroška bb
NANOS, Postojna
GROSIST, Gorica
SOCA, Koper — drogerija — Cevljarska 12
MODA, drogerija, Celje, Prešernova 4
TEHNOMERCATOR,
Celje — Blagovnica — Gubčeva 2
JEKLOTEHNA — MERKUR,
Maribor, Vetrinjska 22
TANIN, Maribor — drogerija — Partizanska 3—5

**pogled
v preteklost**

**POUK
ŽIVINOREJCEM
IZ LETA 1800**

Kir dan na dan iz več krajev Štajerske dežele pošte pridejo de ta živinska kuga zmirej bol široko okuli sega, tako se imajo vsi tisti, kateri želijo svojo živino pred kugo obvarovati inu zdravu obdržati, tuga tukaj popisana navzuka skrbno držati.

Brez Cvilba je to ta prvi uržah te živinske Kuge, ker ti ljudje več skrb na tistu živinu imajo, katera je že zbolela, inu za kateru zupet ozdraviti obena znanig ma'elna ni, kokor na tistu, katera je še zdrava inu katera bise še lohka per Zdravju obdržala, kir bi le s temu potrebnimi mitelnj te arcnie poprej oskerbela bla kokor zbolj.

De tedej znanaprej ta živinska kuga nebo več taku daleč okuli segala, se more ta še zdrava živina, ali saj, katera se še zdrava zdi, posebno s tistimi mitelnj oskerbeti, katera ta zastopni vučenik te živinske arcnie Godlieb Wolstein svetuje, inu naprej piše, namreč: tej še zdrav živini se more vselej le zdrava merva ali Kerma dajati. Tisti ljudje tedaj nesturjo pametno, kateri večkrat veliku denarjov

za arcniu te že bolane živine vundajejo. Veliku pametnejši bi oni sturili, kir bi oni za tiste denarje zdravu Senu, drobno zrezano ovsenu ali ječmenovo slamo, otrobe, tropine, zežgane drože, repu ali korenje, vertne zelisa, inu drugi friše futer prepravili inu tej še zdravu živini žre-ti zraven pak tudi to vutgersku ali kamnitnu sou kupili inu lizati dajali.

Takšen Futer ta živina lozej prežveka inu lozej scera inu taku se mejn v prebavniki vkup zbira inu posuši, inu tako bo gvišno ta kuga jenjala del okuli segati.

Ce pak že takšniga futa- ra nimajo, taku imajo to Senu v velikih piskrah ali Kotlah zavreti pustiti, po- tem s soljo potrositi, de na takšno vižu omehčano se nebo v prebavniki po- sušilo. Tisti pak, kateri tej živini strežejo, imajo vede- ti, de se tej živini od obe- ne sorte futra na enkrat na veliku dati nesme; za- kaj skem mejn ta živina na enkrat sné, s tem se mejn prefutra, s tem je bol močna inu stem mejn v nejnih vampih kaj od futra ležati ostane.

Zraven takšniga zader- žanja per futranju te živi- ne imajo ti postrežniki ti- stu na prebavniki z enim pušlam suhe slame vsak dan dva ali trikrat ribati, de se ta preberavnik tuga notri zaostaniga futra lo- žej znebi. Ce se bodo ti postrežniki te živine per futranju teiste taku zader- žali, tako bo ta kuga, ka-

tera samu od žleht postrež- be inu od nezdraviga fut- ra svoi Začetek ima, po- pounoma jenjala. Vse te druge arcnie pak, zlasti per jetej živinski bolezni, katera zde regira, so en prazen nič, ena zguba tih denarjov.

Ta drugi poseben mitel za tistu živinu, katera se na takšnih krajah, na ka- terih ta kuga regira, še zdrava zdi, je letá, de se tej živini spodej pod vr- totem na persah skuzi eniga zastopniga človeka z enim šilam, ali z enu jiglo koža prebode, inu ena žnora skuz zavleče, katera tei storjeni rani zaceliti brani, de se na takšno vižu ta ži- vinska bolezen tamkaj vkup zbira, gnoji in vunte- če. Žnora mora taku dou- go zavlečena ostati, dokler- kolj ta iz te sturjene rane tuga goveda tekoči gnoj smerdi. Smerdi pak per nekaterih dvanaist, per ne- katerih petnaist per neka- terih pak celu eden inu dvaiset dni.

Zraven vsiga tuga, kar je že rečeno, se ima ta ži- vina povsod inu vselej, kir se ta bolezen kazati začne, v čistih inu snažnih šta- lah na suhim držati, vsak dan narmeln enkrat zlu- f-tati inu per lepim jasnim vremeni zunaj okuli spre- hoditi. Ce se bo vse leto zgodilo, za risnico bo imeu inu obdržau en vsakteri zdravu živino.

(Na Povele Cesarsko šta- jerske Londšofti)

U Celj 12-tiga Decembra 1800

državna založba slovenije

**knjižne
novosti**

73

**ob
novem
letu**

Vsakdo naposled najde tisto knjigo, ki mu odpre „tajna vrata“ in postane njegova najbolj priljubljena knjiga, knjiga življenja. Naj jo išče, dokler je ne najde.

(A. Spemann)

IZVIRNA PROZA

Ivan Cankar: **ZBRANO DELO XI**
roman Hiša Marije Pomočnice ter črtice in novele iz knjige Mimo življenja
340 strani, cena: pl. 90, pus. 100 din.

Oton Župancič: **ZBRANO DELO VI**
Noč na verne duše, Iz nenapisane komedije, Veronika Deseniška, Dodatek
460 strani, cena: pl. 100 din

Ladislav Kautia: **ZBADLJIVKE IN ŠALJIV-
KE EVSTAHUJA ČOKA**
140 strani, cena: broš. 38 din

IZVIRNA POEZIJA

Alojz Gradnik: **EROS TANATOS**
76 strani, cena: pl. 36 din

Tone Pavček: **ZAPISI**
70 strani

Gregor Strniša: **ŽELOD**
72 strani

PREVODI: PROZA IN POEZIJA

Ivo Andrić: **GOYA**
Bibliofilsko opremljena knjiga z avtorjevim esejem o velikem španskem slikarju in z re-
produkcijami Goyevih slik je izšla v poča-
stitev Andričeve 80-letnice.
cena: pl. 85 din

Moliere: **DELA II**
komedije: Šola za žene, Kritika Šole za žene, Improvizacija v Versaillesu, Izsiljena ženitev, Tartuffe, Don Juan
312 strani, cena: pl. 90, pus. 100 din

Jan Severin: **MORNAR BREZ JADER**
roman o J. Ressleru iz zbirke „Biografije“
284 strani, cena: pl. 95 din

Werner Maser: **ADOLF HITLER**
Legenda — mit — resničnost. Zbirka „Bio-
grafije“
563 strani.

E. R. Chamberlin: **GREŠNI PAPEŽI**
zbirka „Biografije“
336 strani

Jean-Charles Lombard: **ZGUBLJENI KO-
RAKI**
dramski tekst
74 strani, cena: broš. 30 din

Mak Dizdar: **MODRA REKA**
73 strani

KITAJSKA LIRIKA

izbor kitajske lirike v prevodu Alojza Grad-
nika
252 strani, cena: pl. 55 din

**POLJUDNO-ZNANSTVENA DELA, LI-
KOVNE IN GLASBENE EDICIJE, PRI-
ROČNIKI, DARILNE KNJIGE**

Anton Cevc: **VELIKA PLANINA**
raziskovalna študija o Veliki Planini in njeni
planinskih
96 strani in 34 strani prilog, cena: 80 din

SLOVENSKI ŠAH
zgodovinski prerez, partije, problemi, najvid-
nejši predstavniki
224 strani, cena: pl. 120 din

Ivan Bratko: **ČAS KNJIGE**
publikacija, ki v znamenju mednarodnega
leta knjige prinaša bogato gradivo o vlogi
knjige pri nas in po svetu
146 strani velikega formata, cena: usnje
62 din

Matko Peič: **UVOD V UMEVANJE LIKOV-
NEGA DELA**
248 strani, cena: karton 110 din

Mirko Kokoč: **PREK SVETA ODMEVA
PESEM I—II**
pesmarica z ljudskimi, umetnimi in borbeni-
mi pesmimi
536 strani, cena: broš. 55 din

FRANCE MIHELICH
monografija z reprodukcijami avtorjevih gra-
fik in risb
244 strani, cena: pl. 220 din

Ware-Panikkar-Romein: **DVAJSETO STO-
LETJE VI/3**
tretja knjiga šestega ciklusa iz zbirke „Zgo-
dovina človeštva“
332 strani, cena: pl. 170, pus. 190 din

Jean Fourastie: **40.000 UR**
zbirka „Moderna družba“
232 strani, cena: pl. 86 din

Timothy Green: **TIHOTAPCI**
zbirka „Moderna družba“
273 strani, cena: pl. 88 din

Margot Schubert: **V DOMAČEM VRTU**
priročnik
390 strani, cena: pl. 200 din

Minca Sojar: **VRTNE ENOLETNICE**
priročnik
135 strani, cena: pl. 90 din

Janko Jurančič: **SRBSKOHRVATSKO-
SLOVENSKI SLOVAR**
1320 strani, cena: pl. 200 din

NAJLEPŠE PRAVLJICE

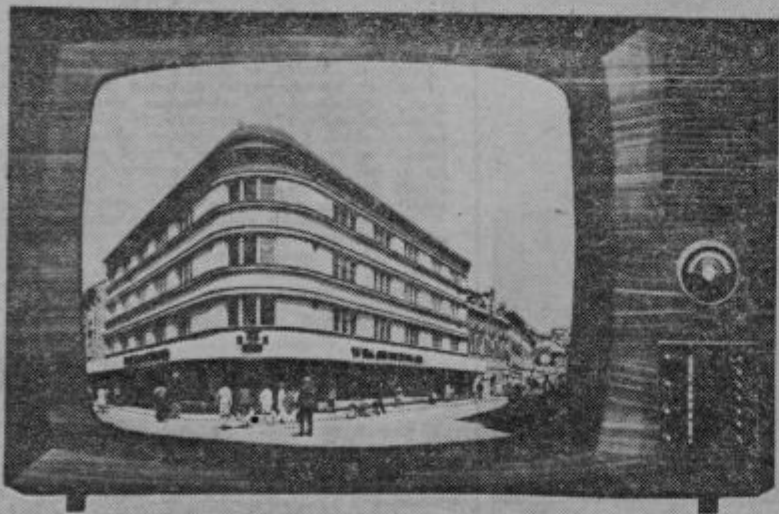
izbor najlepših pravljic z vsega sveta z barv-
nimi ilustracijami
132 strani velikega formata, cena: karton
120 din

Knjige dobite v vseh knjigarnah in pri
zastopnikih založbe. Pri večjem na-
kupu možnost obročnega odplačeva-
nja. Pismena naročila sprejema

DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE
Mestni trg 26, 61000 Ljubljana

TELEVIZIJA - OKNO V SVET
naša
VELEBLAGOVNICA
okno v svet mode in
novitet

VELEBLAGOVNICA
TEKNOLOGIJA
CELJE

ODPRTO NONSTOP

Šest novih telovadnic

Zaujela seja sveta za telesno kulturo Sob Celje je bila vsebinsko izredno bogata in razglašena. Člani sveta so se najprej seznanili s poročili predstavnih telesne vzgoje mladini v VVZ, osnovnih in srednjih šolah, ki zajema nad 15.000 obočev. Prostorske inšpekcije v mnogih občinah izvajajo predpisane programe po predmetu in učnih načrtih. Večje število VVZ nima urejenih otroških igral, igralnice v zavodih pa so zelo skromne in ne funkcionalne za izvajanje telesne vzgoje najmlajših. Na osnovnih šolah odpade na učenca le 0,25 m² pokritega telovadnega prostora, na srednjih pa 0,5 m², kar je daleč od predpisanih normativov. Odprti igralni površini je 2,9 m² na osnovnošolskega otroka in le 1,01 m² na srednješolskega. Omeniti velja, da so domala vsa igrališča pri osnovnih šolah brez ustrezne opreme in naprav za razredni pouk telesne vzgoje. Nič čudnega, če se pouk telesne vzgoje marsikje izvaja v šolskih hodnikih, garderobah in razredih, marsikje pa ga celo opušča. Po predpisanih normativih sekretariata za prosveto in kulturo bi v celjski občini najpo potrebovali 2.544 m² pokritih telovadnih površin pri osnovnih in 2.848 m² istih površin pri srednjih šolah. Ob vsem tem velja poudariti, da je zdravstveno stanje šolske mladine naravnost zaskrbljujoče, saj je po podatkih zdravstvene službe povprečno do 30 % otrok na posameznih šolah z različnimi telesnimi okvarami in drugimi obolenji. Vsak tretji otrok je že delno invalid! Da bi vsaj deloma omilili in popravili hibe pri telesnem in zdravstvenem stanju šolske mladine bi morali 100 % izkoristiti celoten fond ur šolske telesne vzgoje in se z drugimi preventivni ukrepi v šolski šolske mladine zajetiti zaskrbljujočih zdravstvenih stanj otrok (pravilna izjava šolskih odmorov, aktivne pauze v procesu pouka, sanega za zdravo telesno držo in pozitivne funkcije, razvijanje dela v SSD z vključevanjem mladih v interesne športne aktivnosti).

V SSD je v celjski občini na osnovnih šolah vključenih v aktivno vadbo 27 % vseh otrok, na srednjih pa le 18 % skupno 3.586. Kljub lepi številki se ne moremo bliziti zadovoljni s tem stanjem. Omeniti velja različne interese mladih v prostovoljnih športnih dejavnostih, saj je na osnovnih šolah 52 sekcij, povprečno na društvo po 5, 0 — 10 — 15 članov. V SSD in telovadnih pa 74 ur tedensko ali po 8 na posamezno šolo. Prostorske, stroške, dvoimenski pouk, pomanjkanje mentorjev in visok procent vozačev onemogočajo večjo množičnost pri vključevanju mladih v prostovoljne športne aktivnosti. Zadovoljivo se na vseh šolah in v okviru občine razvija šolski tekmovalni športni sistem, ki je enen in enak v vseh občinah, saj je v preteklem šolskem letu na občinskih in višjih tekmovalnih nastopih 3.750 mladih športnih reprezentantov. Za delo SSD in izvajanje šolskega športnega tekmovalnega sistema vzorno skrbi Občinski center SSD pri OBZTK Celje.

Razveseljuje se, da se je v skladu z zahtevami učnega načrta na osnovnih šolah uspešno pričelo poučevanje plavanja in smučanja v četrtih in petih razredih. Tu velja poudariti izredno skrb izobraževalne skupnosti, ki je z materialnimi sredstvi omogočila izvajanje teh oblik dela. Idealna zasnova so vsekakor stružne šole v naravi v obmorskih krajih za pouk plavanja in v višinskih letih za pouk smučanja. Šole pa kažejo tudi cenovne realitve z organizacijo stružnih olavalnih tečajev v odprtih bazenih in neposredni bližini Celja in sedaj tudi v pokritem bazenu na posebnih šol stružnih smučarskih tečajih pa so v neposredni bližini Celja. V zadnjem šolskem letu je bilo v pouk plavanja vključenih že 60 % otrok četrtih, v pouk smučanja pa 68 % otrok petih razredov in občini.

Kadrovski problemi niso več primarni v celjski občini, saj na šolah poučuje 33 pedagogov za telesno kulturo. Močan deficit je v pedagoginjah za to stroko, saj je na večjem številu šol poučevalo žensko mladno inšpekcijo. V razpravi o šolski telesni vzgoji so bile izrečene koristne pobude in predlogi za odpravo sedanjih slabosti. Razveseljuje se bila obzornost, da bodo s sredstvi samoprispevka po predvidenem načrtu zgrajene 3 telovadnice pri osnovnih šolah (nova osnovna šola Otok, Vojnik in Dobrna). V skladu s srednjeročnim razvojem srednjega šolstva pa nove telovadnice za šolski center za blagovni promet, tehnično šolo in ESC. V dohodnih petih letih — šest novih telovadnic, s čimer bodo sedanje prostorske stiske v mnogem omiljene. To bo omogočilo tudi uspešnejše delo pri poučevanju šolske telesne vzgoje in razvijanje dela v SSD.

Svet za telesno vzgojo je potrdil B. varianto zasnove gradnje rekreacijskega športnega centra na južnem naboju Golovca, ki jo je podrobno obravnil ing. Jože Koplar. Ta varianta omogoča funkcionalno racionalno in etapno gradnjo obsežnega centra. Iz rezerviranih sredstev sklada za telesno kulturo so člani sveta doleteli 50.000.000.000 din kot dotacija za izvedbo evropskega mladinskega smučarskega kriterija v letošnji zimi na Golici in 10.000.000.000 din kot delni prispevek za nabavo električnih semaforjev za košarkarske tekme.

J. K.

URANKAR IZ CELJA

Z izgovorom, da nima v Celju pogojev za razvoj in redno vadbo, je zahteval Jože Urankar, celjski dvigalec uteži, izpisnico od uprave Partizana Celje. To je vsekakor nešportno, če upoštevamo, da bo Jože Urankar še nadalje živel v Celju in v celjski mini telovadnici. Njegov odhod je torej samo odgovor na ugodne finančne pogoje, katere nudi celjskemu dvigalcu ljubljanska Olimpija, ki si bo s tem tudi skupil naslo državnega prvaka. Znano je, da Olimpija potrebuje dvigalce težkih kategorij. Na njene nudbe pa je prijel edino Jože Urankar iz Celja.

Ko smo obiskali predsednika Partizana Celje, tovariša Vinka Jovana, in se pozanimali o odhodu Jožeta Urankarja, nam je dejal: »Društvo

je vedno pomagalo našim dvigalcem. To bomo storili tudi budoče. Vsekakor pa finančno ne moremo dotirati nobenega dvigalca, ker nimamo denarja. Vse kaže, da to lahko stori Olimpija. Urankarju smo ponudili novo službo in druge pogoje za delo v društvu. Žal pa se na naše zadnje vabilo ni odzval. Vsekakor pa se bomo zanimali, kako je z odškodnino, katero bomo zahtevali za naša vlaganja v Jožeta Urankarja. Zadnji ukrepi v športu in pismo predsednika Tita zahtevajo od športnih delavcev drugačno delo kot pa vrbovanje in kupovanje boljših tekmovalcev v manjših zasedkih na račun močnejših društev. Tu se bomo pogovorili o odhodu Urankarja še na občinski zvezi za telesno kulturo in z ostalimi

športnimi forumi v Celju. Tu ne smemo pozabiti, da bo Jože Urankar še dalje vadil in treniral v Celju ter samo nastopal za Olimpijo. Društvo Olimpije bi se lahko o morebitnem dogovoru o posodi našega tekmovalca za eno leto obrnilo na naše društvo.

Tako je torej v taboru celjskih dvigalcev. Odhod Jožeta Urankarja je boleč. V kolikor bodo ostali tekmovalci imeli iste želje in bodo sprejeli ponudbe finančno boljših društev v Sloveniji (tu sta odlična Glavač in Papotnik ter Čuček), potem je vprašanje, če je še vredno sploh vlagati denar v to športno panogo. Sicer je tu v prvi vrsti zelo pomembna zavest tekmovalca in njegova pripadnost društvu in mestu Celju.

J. KUZMA

Naš razgovor

MOJ HOBI JE ŠPORT

V letošnjem šolskem letu se je atletski klub Velenje obogatil za eno članico, to je Andrejo Svere, ki uspešno zastopa svojo reprezentanco v teku.

Kako to, da si stopila v klub? Že v prejšnjem šolskem letu, sem trenirala pri AK Ravne na Koroškem, kjer sem prve dni obiskovala gimnazijo. Ker pa stanujem v Dovžah pri Misljini, mi je bliže Velenje in sem se zato preselila v velenjsko gimnazijo in se seveda vpisala tudi v tukajšnji klub, ki ima mnogo bolj razvito dejavnost kot Ravenski. Rekla si, da obiskuješ I. razred gimnazije. Kje najdeš čas tuj treninge? Največkrat grem na stadion po pouku, mnogo pa tekam kar med uro telesne vzgoje, pa tudi ob sobotah.

Kako ti gre na vzlic temu v šoli? Drugače dobro izdelujem, ko bi le matematike ne bilo. Ta mi povzroča preglavice, vendar se bom potrudila, da bo šola.

la, da bo šola. Zakaj si se odločila za šolanje v gimnaziji? Oče je želel, da se vpisem v Ekonomsko srednjo šolo v

Slovenj Gradcu. Ker pa mi delo v pisarni ni prav nič po godu in se želim čimveč naučiti, sem se vpisala v gimnazijo. Kaj pa tvoji športni

uspehi? Prav gotovo je eden mojih največjih dosežkov, ko sem se prejšnji mesec uvrstila na drugo mesto v krosu na 1000 m v Velenju. Kdo pa je tvoj trener? Atleti našega kluba trenira STAJNER Tine. Kaj je tvoj trener pripomnil ob uspehu? Vsekakor je bil zelo vesel, da sem se tako dobro uvrstila in da me je pohvalil. Tudi drugače se prav dobro razumeva. Ali ti klub da ob kakšni zmagi nagrado? Ker je naš klub amaterski, ne poznamo plačevanja. Če pa se to že zgodi, je to običajno kakšna simbolična pomoč. Največja nagrada pa je bila za nas vse dograditev novih garderob. Kakšni so tvoji načrti za prihodnost? Najprej bo treba dokončati gimnazijo, potem pa se bom še odločila.

Takšna je Andreja Sver. Mogoče bo postala prav dobra športnica in bo lahko še kdaj uspešno zastopala našo državo na Olimpijadi.

BORIS MLINAR

KLADIVAR BREZ PREDSEDNIKA

Največje celjsko športno društvo AD Kladivar je trenutno brez predsednika. Dosednji predsednik Jure Kislinger je zaradi preoblike dela moral dati ostavko. Ostavka je bila pismena in jo je atletski svet AD Kladivarja sprejel.

Te dni pa smo lahko zasledili, da se pri AD Kladivarju resno pripravljajo na novo sezono. Se pred tem pa bodo imeli 12. januarja letno konferenco, na kateri bodo v prvem reševali vprašanje novega vodstva. Vsi tisti, ki

jim je atletika še pri srcu, bodo morali tokrat stopiti skupaj in pomagati atletom AD Kladivarja. Zanimivo je, da je v prihodnjem letu v Celju eno od največjih tekmovalcev v Evropi — polfinalni tekmovalci — po finalu bo povezano s Skokovim memorialom in kakovostna prireditev je s tem zagotovljena. Društvu želimo, da bi čimprej rešilo kadrovske vprašanje, kajti po tehnični plati se v društvu resno dela

J. KUZMA

V žalski občini so tudi letos zaključili sindikalne športne igre. Ob zaključku so najboljši dobili za službene pokale in priznanja. Na posnetku vidimo v sredini Janeza Pirnata iz SIP Sempeter, ki je sprejel za najboljšo mesto prehodni in trajni pokal. Desno Oto Zberlinec iz Ferralita, levo Mišo Marovič iz tovarne nogavic Polzela, ki sta sprejela pokale za drugo in tretje mesto.

Foto: S. Tavčar

športne vesti

KOŠARKA

Tudi na svojem drugem zaporednem gostovanju Celjani niso imeli sreče. Tokrat jih je v Ljubljani visoko s 95:68 (33:34) premagal triboveljski Rudar. Celjani so se dobro držali samo v prvem polčasu, ko so tudi še vodili z enim košem razlike, medtem ko v nadaljevanju niso imeli več moči. Celjani so povedli z 9:0 in 13:4, vendar je veteran Daneu hitro konsolidiral svojo ekipo in Trboveljčani so že v 11. minuti povedli. V drugem polčasu so se Celjani še dobro držali samo prvih pet minut, nato pa sta se razigrala Daneu in Weihi, ki ju Celjani niso znali zaustaviti. Daneu je igral kot v svojih najboljših dneh, medtem ko se je pri Celju izkazal le Zmago Sagadin. Povedati je treba, da so Celjani nastopili oslabiljeni brez Toneta Sagadina in Zupančiča, kar pa kljub temu ne opravičuje visokega poraza. Koše za Celjane so dali: Z. Sagadin 21, M. Sagadin 17, Erjavce 8, Tomašič 6, Ramsak 5, Leskovar 3, Šabotič 4, Pešec 3, Fink 1.

V soboto 23. decembra bodo Celjani spet zaigrali pred domačim občinstvom proti reškemu Kvarnerju, za katerega igrajo kar trije bivši mladinski državni reprezentanti. Tekma bo ob 19. uri v dvorani posebne šole Ivanke Uranjekove.

Janez Črplj

HOKEJ NA LEDU

Hokejisti Celja so v nadaljevanju zvezne lige igrali v soboto proti Olimpiji v Ljubljani. Pokazali so precejšnjo mero poštenosti in borbenosti ter dosegli ugoden poraz 1:17 (0:5, 0:5, 1:7). Pri tem pa so vse tekme igrali odprto in dosegli boljši rezultat kot doma. Trener Josip Kuss je z igro zelo zadovoljen, kajti igralci so izpolnjevali do natančnosti navodila tehničnega vodstva in v kolikor ne bi bila brata Hiti tako razigrana, bi lahko dosegli še boljši rezultat. Edini zadetek za Celjane je dosegel Dobovičnik.

V sredo so Celjani igrali proti Medveščaku, danes v četrtek ob 17. uri pa igrajo proti vrsti naših izseljencev iz Toronta in to proti HK Slovenija. Proti isti vrsti bodo Celjani igrali še 27. decembra v Celju.

KEGLJANJE NA LEDU

Pri HDK Celju se bo z novim letom pričelo ponovno z novo športno panogo — kegljanjem na ledu. Vsi športniki, ki so se bavili s kegljanjem na ledu in novinci, katere zanima ta športna zvrst, naj se ob sredah javijo pri tovarišu Kerkošu Albertu na kegljišču. Z redno vadbo bodo pričeli po novem letu.

KEGLJANJE

V Ljubljani je bila letna konferenca kegljaške zveze Slovenije, na kateri so sprejemali nov tekmovalni sistem v republiki. Ob zaključku pa so najboljši in najbolj zaslužni delavci v tem športu sprejeli priznanja in nagrade. Med nagrajenec so tudi Celjani. Viki Vanovšek in Jože Lubej so prejeli priznanje ZLATE KEGLJE kot najstarejši kegljaški delavci v Sloveniji. Mladi tekmovalki Eva Ludvig in Magda Urh pa sta prejeli nagrado za uspehe na svetovnem prvenstvu v Splitu. Vsem se čestitke našega uredništva.

ODBOJKA

Danes v četrtek se bodo v Celju v dvorani Ivanke Uranjekove pomerili odbojkarji Gaberja proti ekipi Slovenije iz Toronta. To je vrsta naših izseljencev, ki gostujejo po Sloveniji.

JUDO

Republiško prvenstvo judo lige je zaključeno. Celjski judoisti so letos osvojili osmo mesto. Dosegli so le eno zmago in tako s dvema točkama osvojili skromno mesto. V zadnjem kolu so v Mariboru izgubili proti Braniku in Mariboru z visokim rezultatom 0:7. Mlada ekipa brez Tanka in Maruše ni mogla doseči boljši uspeh. Vsekakor bo potrebno za prihodnje prvenstvo pripraviti celjsko ekipo IVO REYE bolje in bolj strokovno. Morda ne bi bilo nepačno, če bi v društvu združili vse ljubitelje tega športa v Celju, med drugim tudi Ota Selesa, ki je letos stal ob strani.

NOGOMET

V počastitev dneva JLA so pripadniki celjskih garnizonov priredili srečanje v malem nogometu. Prva vrsta JLA je premagala Kladivar 3:1, druga vrsta pa mladinsko moštvo Kladivarja 3:0.

ŠAH

V celjskem šahovskem domu je te dni dejavnost izredno pestra in masovna. Vrstijo se turnirji za turnirjem. Med četrtokategorniki so zmagali Kurtič, Naglav in Keber iz Celja, ki so si skupaj v J. grom, Gibenskom in Zalokarjem priborili tretjo kategorijo. Pri mladinskih nastopih v prvenstvu 24 tekmovalcev. Po četrtem kolu vodijo Koštomaj iz Celja s štirimi točkami pred Petermelom iz Sempetra 3 in Jazbecem iz Zreče s tremi točkami. Na programu pa je bil te dni tudi mesečni hrzopoterni turnir. Nastopili so najboljši celjski šahisti. Zmagala sta Pešec in Ojstrez, ki sta zbrala 8 točk. Sedeljo: Bervar 6,5, Jazbec 5,5, Pertinač 4,5, Bogadi 3,5 itd. Ker se vprašanje republiškega prvaka ni rešeno, se celjski šahisti te dni pripravljajo za Interligo. V tej ligi branijo naslov prvaka in se bodo v mesecu januarju pomerili doma proti vrsti Merkurja in Styrie iz Gradca, v goste pa gredo Pachu, Humanicu in vrst Sued-ost iz Gradca. Lansko leto so Celjani zbrali 28 točk, pred Mariborom 25,5 in avstrijsko ekipo Gmünd 22,5 točk. Letos se igra na osemih deskah. Nastopajo samo člani.

TELESNO KULTURNE SKUPNOSTI

V preteklem tednu je bila predloga pričakovati bistveno razširjena seja občinske zveze večja sredstva. Da bi se pospešila akcija za telesno kulturo v občini Sentjur pri Celju, na kateri so ustanovitev telesno kulturne skupnosti, so imenovali 9 članov o telesno kulturnih skupnosti, ki imajo nalogo, da pripravijo ustanovno skupščino in predlog v začetku prihodnjega leta. Osnovna naloga te skupnosti je bo spodbujanje, načrtovanje in vključevanje na področju telesno kulturne dejavnosti v predstavniki Skupščine občine Sentjur. V predlogu zakona je predvideno, da se bo za potrebe telesne kulture v budoče sistemsko uredilo financiranje, kar bo vsekakor v veliki meri pripomoglo k večji množici. Mihi iz Sentjurja, PETERKA žičnosti kot tudi pridobivanje Alojzu iz Ponikve, ing. Frant. potrebnih vadb in drugih kadrov. Potrebno je dodati, dr. Antonu SVETINI iz Sentjurja. Priznanje je prejela tudi Celju za potrebe telesne kulture namentala cca 50.000 din. kulturo. da pa je na osnovi novega

FRANC SENICA

SLUŽBA DRUŽBENEGA
KNJIGOVODSTVA

Podružnica Celje

L objavlja

pripravniška delovna mesta

na sedežu podružnice v Celju:

ENEGA Z VISOKO ŠOLSKO IZOBRAZBO
ENEGA Z VISJO ŠOLSKO IZOBRAZBO
ŠTIRI S SREDNJO ŠOLSKO IZOBRAZBO

Za delovna mesta z visoko oziroma z visjo izobrazbo je potrebna visoka oziroma višja šola ekonomske ali pravne smeri. Za delovna mesta s srednjo šolsko izobrazbo je potrebna končana štiriletna ekonomska srednja šola, ali štiriletna upravno administrativna šola ali pa gimnazija.

II. razpisuje

štipendije

za kandidate, ki bi se po koncu šolanja zaposlili v naših ekspoziturah:

za ekspozituro Mozirje, Smarje in Zalec po eno štipendijo za študij na višji pravni šoli ali na 1. stopnji visoke ekonomske komercialne šole
za ekspozituro Laško eno štipendijo za šolanje na ekonomski srednji šoli, gimnaziji ali srednji upravno administrativni šoli

Štipendija za študij na višji šoli znaša din 700.— za študij na srednji šoli pa din 400.— K temu osnovnemu znesku pa se izplača štipendistu še do polnični znesek do din 105.— za vsak mesec oziroma na doseženi učni uspeh.

Vlogo, življenjepis in zadnje šolsko spričevalo za pripravniške in štipendiste pošiljate naslovu do 25. decembra 1972.

prometne
nesreče

TRIJE UMRLI

AVGUST MARX, 30, nemški državljan, ki je začasnó zaposlen v Rudniku lignita v Velenju, je vozil z Arje vasi proti Velenju. V naselju Črnova je zapeljal na levo stran ceste in prislo je do trčenja z osebnim avtomobilom, ki ga je vozil MILAN VOLOVŠEK, 27, iz Celja, ki je pripeljal iz nasprotni smeri. Trčenje je bilo tako silovito, da so zaradi poškodb umrli kar trije: voznik Volovšek, njegov 3-letni sin MARKO in enoletna hčerka SASA.

SMRT PEŠCA

ZINKA LESJAK, 20, iz Preske, je šla posevno po levi strani ceste proti Velenju, ko je iz nasprotni smeri pripeljal voznik osebne avtomobila RAKO ZULA, iz Lokovice. Vozil je z neprimerno hitrostjo in zadel Lesjako, ki jo je vrglo 24 metrov daleč. Prepeljali so jo v celjsko bolnišnico, kjer pa je po dveh urah umrla.

PO SREDINI CE-
STE V SMRT

ALOJZ PODOBNIKAR, 53, iz Ljubljane, je vozil proti Vranskemu. V Dobriš vasi je bila na sredini cestišča peškinja ANA ZNIDARŠIČ, 53, iz Maribora, ki jo je Podobnikar zadel iz zbil več metrov po cesti, tako da je zaradi hudih poškodb na kraju nesreče umrla.

»SLALOM«
VOŽNJA
KOLESARJA

MARJAN KOSEL, 23, iz Družmurja, je vozil po Partizanski cesti v Velenju po kolesarski stezi tako, da je večkrat zapeljal na vozišče, ki je namenjeno za motorna vozila. Pri hiši št. 27 je zapeljal proti sredini ceste, ko je za njim pripeljala z osebnim avtomobilom MARIJA JUHART, iz Polzele, ki se je kolesarju umikala in zavirala, vendar ga je kljub temu zadela. Kolesarja je zbil na pokrov, v vetrobransko steklo, na streho avtomobila, od koder ja padej na cesto in ga je voznica verjetno popovozila. Dobil je zlom lobanje, ima poškodovane možgane, prelom leve nadlaktice in odgrnine po telesu.

TRIJE
POŠKODOVANI

ZLATOMIR RADOVA-NOVIČ, 38, iz Velenja, je vozil z osebnim avtomobilom iz Velenja proti Celju. V naselju Salek ga je v blagem levem ovinku zaradi neprimerne hitrosti začelo zanašati. Zaneslo ga je v levo, kjer je zadel v nasip ob cesti ter se pričel prevračati. Pri tem je zadel z osebnim avtomobilom, s katerim se je iz nasprotni smeri pripeljala STEFKA ZNIDAR, iz Celja. Hudo sta se telesno poškodovala voznik Radovanovič in njegovo sopotnik BOŽO DOBRIKOVIC. Voznica Znidarjeva je dobila lažje poškodbe, skode navozilih je za 10.000 dinarjev.

ZALETEL SE JE
V JABLANO

ADOLF SESEL, 29, iz Zalca, je zavozil v blagem ovinku v Veliki Pirešici zaradi neprimerne hitrosti in ker ni nosil predpisanih očal, zunaj ceste. Udaril je v obcestni kamen, po približno 30 metrih pa se je zaletel v jablano tako močno, da je prednji del vozila popolnoma uničen. Voznik je dobil težje poškodbe, skode na vozilu je za 20.000 dinarjev.

KINO

UNION: 21. decembra se jugoslovanski barvni film »Kako umreti«;
od 22. do 25. decembra ameriški barvni film »Rdeči gusar«;
od 26. do 28. decembra ameriški barvni film »Izgubljeni«;
METROPOL: do 22. decembra angleško-ameriški barvni film »Demonski«;
od 23. do 26. decembra italijanski barvni film »Črni strel« za strelce;
od 27. decembra dalje ameriški barvni film »Parada norcev«;
DOM: 21. decembra se slovenski barvni film »Kekceve ukanke«;
od 22. do 26. decembra ob 16. uri ameriški film »Mala princeza«, ob 18. in 20. uri italijanski barvni film »Imenujejo me Aleluja«;
od 27. decembra dalje nemški barvni film »Hura, šola gor«;
DOBRNA: 23. in 24. decembra slovenski barvni film »Kekceve ukanke«.

SLG

Cetrtek, 21. decembra ob 10. uri Leopold Suhodolčan: »Figolet, Figolet« — zaključena predstava za osnovno šolo Sentjur; ob 18. uri Ivan Cankar: »Romantične duše« — zaključena predstava za gimnazijo JLA Celje.
Novoletna komedija »Figolet, Figolet« bo na sporedu:
petek, 22. decembra ob 10. uri za OS Rogatec; ob 16. uri za Bolnico;
sobota, 23. decembra ob 10. in 13. uri za Toper Celje;
nedelja, 24. decembra ob 9. uri za Kovnotehno, ob 15. uri za LJK Savinja;
ponedeljek, 25. decembra ob 10. uri za OS Sentvid, Tabor in Gornji grad ter za Kulturno skupnost Smarje;
torek, 26. decembra ob 11.15 za OS Laško; ob 14. uri za Kulturno skupnost Smarje ter ob 17. uri za Zlatstvo

RADIO
Celje

Začetek dopoldanskih oddaj ob delavnikih ob 8.10 s poročili, ob 8.20 — dopoldanska srečanja, 8.50 — področni zapisi. Zaključek ob 9.00.

Začetek popoldanskih oddaj ob delavnikih ob 16.00 s poročili, 16.05 — naši poslušalci: cestitja in pozdravlja, 16.40 — zabavni globus, 17.00 — kronika, 17.15 — obvestila. Zaključek ob 18.00.

Cetrtek, 21. decembra: 8.50 — Pod Konjiško goro, 17.30 — Aktualno v sindikatu, 17.45 — Zabavni avdijo.

Petek, 22. decembra: 8.50 — Po laški občini, 17.30 — Turistična oddaja, 17.45 — Naši zbori.

Sobota, 23. decembra: 8.50 — Celjski odmevi, 17.30 — Poslušate jih najraje.

Nedelja, 24. decembra: 11.00 — napoved časa in sporeda, 11.03 — pogovor s poslušalci, 11.23 — obvestila, 11.38 — zabavni globus, 11.58 — naši poslušalci: cestitja in pozdravlja, 12.45 — literarna oddaja (Hilda Vrhovšek — proza), 12.58 — nedeljske glasbene razglednice, 13.28 — 60 minut za razvedrilo, 14.30 — za ključek oddaje.

Ponedeljek, 25. decembra: 8.50 — Krizem po Kosjanskem, 17.30 — Sportni pregled, 17.45 — Novo pri Jugotonu.

Torek, 26. decembra: 8.50 — Po Savinjski dolini, 17.30 — Tokova reportaža, 17.45 — čestitke za novo leto.

Sreda, 27. decembra: 8.50 — Življenje ob Paki, 17.30 — Iz dela občinskih skupščin, 17.45 — čestitke za novo leto.

TV spored

NEDELJA, 24. decembra
8.55 Po domače z ansambli Odmev in Zorko (Lj)
9.20 Mestece Peyton (Lj)
10.12 Kmetijska oddaja (Zg)
11.00 Otroška matineja: Prigode psa Civila, Filmska burleska (Lj)
11.50 Poročila (Lj)
11.55 TV kšipot — do 12.15 (Lj)
Nedeljsko popoldne
18.00 Poročila (Lj)
18.05 Deset junakov v serna — celovečerni film (Lj)
18.40 Reportaža (Lj)
20.00 TV dnevnik (Lj)
20.30 Mojstri — humoristična oddaja (Bg)
21.15 Stih in pesem (Zg)
21.30 Sportni pregled (JRT)
22.00 Poročila (Lj)
UHF — oddajnik Krivavec:
20.00 Spored TV Zagreb

PONEDELJEK, 25. decembra
11.00 Osnove splošne izobrazbe (Bg)
14.45 TV v šoli — ponovitev (Zg)
15.40 Angleščina — ponovitev (Zg)
15.55 Nemščina — ponovitev (Zg)
16.10 Francščina (Bg)
16.40 Madžarski TV pregled — Pohorje, Plešivec do 16.35 (Bg)
17.05 Gori, doli, naokoli: V mraku — barvna oddaja (Lj)

18.10 Obzornik (Lj)
18.25 Deseta Voda — serijski barvni film (Lj)
19.00 Maksimeter (Lj)
19.45 Risanka (Lj)
20.00 TV dnevnik (Lj)
20.30 Večer TV Zagreb (Lj)
Poročila (Lj)
UHF — oddajnik Krivavec:
17.35 Poročila (Zg)
17.40 Lutke (Sk)
18.00 Mali slager (Sa)
18.15 Kronika (Zg)
18.30 TV posta (Zg)
19.00 Maksimeter (Bg)
19.45 Propagandna oddaja (Zg)
20.00 Spored TV Zagreb

TOREK, 26. decembra
17.50 Lepa Vida — barvna oddaja (Lj)
18.00 Risanka (Lj)
18.10 Obzornik (Lj)
18.25 Poje Ljupka Dimitrovska (Lj)
19.00 Tehnika upravljanja (Lj)
19.25 Regionalna arhitektura: Naselja in domačije v slovenski Istri — barvna oddaja (Lj)

19.40 Pri dedku Mrazu (Lj)
20.00 TV dnevnik (Lj)
20.25 Reportaža (Lj)
20.40 Slepa ulica — celovečerni film (Lj)
22.30 Literarni nočturno: Andrej Kokot (Lj)
22.45 Poročila (Lj)
UHF — oddajnik Krivavec:
17.35 Poročila (Zg)
17.40 Jalnogled (Bg)
18.15 Kronika (Zg)
18.30 Znanost (Bg)
19.15 Vak svečevalec (Zg)
19.45 Propagandna oddaja (Zg)
20.00 Spored TV Zagreb (Zg)

SREDA, 27. decembra
17.45 Prigode psa Civila — serijski barvni film (Lj)
18.10 Obzornik (Lj)
18.25 Po domače z ansambli Mihe Dovžana (Lj)
19.00 Na sedmi stezi (Lj)
19.25 Naš ekran (Lj)
19.45 Pri dedku Mrazu (Lj)
20.00 TV dnevnik (Lj)
20.30 Stendhal: Rdeče in črno — IV del (Lj)
21.15 Diagonale (Lj)
22.05 Poročila (Lj)
UHF — oddajnik Krivavec:
17.35 Poročila (Zg)
17.40 Risanka (Zg)
17.50 Dedek Mrz (Zg)
18.15 Kronika (Zg)
18.30 Reportaža (Zg)
19.00 Risanka (Bg)
19.15 Zabavna glasba (Sk)
19.45 Propagandna oddaja (Zg)
20.00 Spored TV Zagreb (Zg)

CETRTEK, 28. decembra
17.30 Ch. Dickens: Oliver Twist — I. del (Lj)
18.10 Obzornik (Lj)
18.25 Družina Jehu — serijski film (Lj)
18.55 Sedem morij (Lj)
18.45 Pri dedku Mrazu (Lj)
20.00 TV dnevnik (Lj)
20.35 Cetrtekovi razgledi (Lj)
21.25 V. Petrovič: Ponje z Ožganega grma — IV del (Lj)
22.15 W. A. Mozart: Così fan tutte — nadaljevanje in konec (Lj)
23.25 Poročila (Lj)
UHF — oddajnik Krivavec:
17.35 Poročila (Zg)
17.40 Otroški spored (Sk)
18.15 Kronika (Zg)
18.30 Narodna glasba (Zg)
19.00 Srečanja (Zg)
19.45 Propagandna oddaja (Zg)
20.00 Spored TV Zagreb

PETEK, 29. decembra
17.40 Očka po želji — glasbena pravljica (Lj)
18.25 Atletika gimnastika — oddaja iz cikla Rekreacija (Lj)
18.35 Ekonomsko izrazoslovje: Kredit (Lj)
18.40 Recital Igorja Dekleve (Lj)
19.05 Profesor Baltazar — barvna risanka (Lj)
19.15 Reportaža (Lj)
19.45 Pri dedku Mrazu (Lj)
20.00 TV dnevnik (Lj)
20.25 Reportaža (Lj)
20.40 Dekleta iz Rocheforta — celovečerni film (Lj)
22.50 Poročila (Lj)
UHF — oddajnik Krivavec:
18.15 Kronika (Zg)
18.30 XXI stoletje (Zg)
19.00 V petek ob 19. uri (Zg)
19.45 Propagandna oddaja (Zg)
20.00 Spored TV Zagreb

SOBOTA, 30. decembra
12.00 Oberstdorf: Smučarski skoki — barvni prenos do 13.00 (EVR)
18.05 Obzornik (Lj)
18.20 Disneyev svet (Lj)
19.15 Humoristična oddaja (Bg)
19.45 Pri dedku Mrazu (Lj)
20.00 TV dnevnik (Lj)
20.35 Zakaj bi veselje ne peli — II. oddaja (Lj)
21.35 Na poti k zvezdam — barvna oddaja (Lj)
22.00 Arsene Lupin — serijski barvni film (Lj)
22.50 TV kšipot (Lj)
23.10 Poročila (Lj)
UHF — oddajnik Krivavec:
18.15 Otroški spored (Sa)
19.15 Humoristična oddaja (Bg)
19.45 Propagandna oddaja (Bg)

CELJE
19 dečkov in 19 deklci

LASKO
1 deček in 2 deklci

SLOVENSKE KONJICE
3 dečki in 2 deklci

SMARJE PRI JELSAH
1 deček

CELJE
Poročila se je 6 parov, od teh: FRANC MLAKAR, Krško in ZORA BAHCIC, Celje ter JOZEFA KOREN, Trnovlje in OLGA CVIKL, Hramše.

LASKO
FRANC MEDVED, delavec, Svibno in KAROLINA TRE-

BEZNIK, šivilja, Jegnjenica; FRANC MUSAR, strojni ključavničar, Radeče in MARIJA KODEH, šivilja, Okiče.

SLOVENSKE KONJICE
FRANC ZNIDARKO, 22, Prevrat in JOZICA KRANJC, 17, Draža vas; STEFAN KODRČ, 32, Zg. Zreče in MARIJA LESKOVAR, 21, Zlakovci; DANIEL OPLOJNIK, 20 in MAJDA GORJUP, 18, oba iz Nove Dobre.

ZALEC
DRAGO STROJANSEK, 23 in CILKA DEZNIKAR, 17, oba iz Dobrovelj.

CELJE
JOZE MARZIDOVSEK, 68, Celje; NEZA KUŠAR, 83, Mla-

če; ANTON PILIH, 30, Lisce; JOZEFA PIREČNIK, 60, Skornob; MARIJA STRAHOVNIK, 60, Zalec; STJEPAN CEPIN, 57, Celje; MATILDA GERMADNIK, 57, Celje; TEREZIJA BOŽIC, 72, Presejce; MARIJA KRK, 77, Arclin; BARBARA PAPEZ, 77, Loka pri Mozirju; MARIJA SERUCAR, 71, Slov. Konjice; ANTON KRANJC, 80, Zagrad; JOZEFA CATER, 70, Zadobrova; ADOLF VOLKNER, 29, Sempeter in ALOJZIJ VOZILIC, 38, Smartno v Rožni dolini.

GORNJI GRAD
MATIJA JAMNIK, 80, kmet, Florjan.

LASKO
JOSIP SILJAN, 88, upokojenec, Laško; VANDA MILIČ, roj. Znidar, 22, delavka, Radeče; MARJAN STORMAN, otrok, Vrh nad Laškim.

SLOVENSKE KONJICE
FRANC SODRŽNIK, 63,

Skalce; IVAN STRAŠNIK, 72, Škedenj; MARIJA SERUCAR, 71, Sl. Konjice in matija KRAJNC, 70, Polene.

SMARJE PRI JELSAH

MARIJA GERSAK, roj. Kostomaj, 87, Zafrež; BRANKO ARZENSK, 12, Sotensko; MIHAEL PEVEC, 82, Preloge; ANTONIJA STRASEK, 73, Drensko rebro; JANEZ GORJUP, 78, Zdole; JOZEFA CEPIN, 86, Prelasko; ANTON KREGAR, 79, Strmec; JOZEFA KODRNJA, 84, Sodna vas; IVAN BOŽIC, 71, Križan vrh; MARIJA AMON, 79, Sopote.

ZALEC

OLGA JENKO, 77 upokojenka, Polzela; JOZEFA PRESEKAR, 58, upokojenka, Polzela; ANTONIJA HRIBERNIK, 69, gospodinja, Vologa; JOZEFA GOLES, 71, Celje in MIHAEL JAVORNIK, 65, upokojenec, Dolenja vas.

POSLUŠATE IN NAJRAJŠE

Spoštovani bralci, ljubitelji glasbe in POP LESTVICE »T« pristočno pozdravljeni. Iz Tehnomercatorjevih prodajal »Radio«, »Elektro« in Veleblagovnice »T«, pa so nam javili, da ste v prejšnjem tednu pridno kupovali plošče. Tako smo spet sestavili POP LESTVICO »T« najbolj priljubljenih melodij. Ime izžrebanke: LILIJANA LAMPRET, Trnovlje 119, Celje

Vaša POP LESTVICA »T«:

1. BOBA STEFANOVIČ
2. ORIETTA BERTI
3. NILSSON
4. DARKO HALLER
5. MIDDLE OF THE ROAD
6. LES HUMPHRIES SINGERS

7. THE FIENDS OF DISTINCTION
8. SRDAN BRESKOVIC
9. B. B. KING
10. LABI SIEFFRE

Ime in priimek:

Točen naslov:

Naslov skladbe:

Plošče kupujem v: Veleblagovnici »T«, »Elektro«, »Radio« (o obkroži)

Kupone pošljite do srede, 27. decembra do 12. ure na naslov: »NOVI TEDNIK«, Gregorčičeva ulica 5, Celje.

»TEHNO-MERCATOR« CELJE

22 ODDELKOV 22 OBRAZOV

Prav gotovo ste med temi številnimi portreti spoznali znan obraz za prodajno mizo kakšnega oddelka veleblagovnice »T«. In niste se zmotili, kajti danes vam predstavljamo samo del tistih delavcev v tej največji veleblagovnici, ki vam pri vsakodnevnih nakupih pomagajo s strokovnimi nasveti in kvalitetno postrežbo. Res, samo del jih je, kajti za vas dela v VELEBLAGOVNICI »T« cela armada prizadevnih in strokovno usposobljenih delavcev, ki želijo svojim potrošnikom poma-

gati ne samo s prodajo določenih artiklov, ampak tudi s strokovnimi nasveti, praktičnimi, komaj opaznimi, a zelo pomembnimi malenkostmi, ki jih zahtevni kupec zna tudi ceniti. Prodajalec namreč ve, kako bo s svojo pozornostjo zadovoljil potrošnika. Toliko za danes in prav gotovo boste imeli priložnost kdaj spoznati še nekatere obraze iz tega številnega in prizadevnega kolektiva. In še to: v imenu vseh svojih kolegov vam želijo

SREČNO NOVO LETO!

SILVA ŽLENDER, kozmetika

ANICA ŽABKAR, vse za otroka

ANTON KRAJNC, moška konfekcija

TILCKA NARAKS, športni oddelek

MIRKO HUTINSKI, železnica

IVAN FILIPČIČ, prehrana

MARTA MULEJ, fotooptika

SPIRO MESTROV, bife

MARIJA FRIDL, papirnica

TONIKA ŠKOLNIK, pletenine

JURE JERIN, kreditni oddelek

SONJA VELIČKOVIČ, žensko perilo

SLAVICA LUKAČ, moško perilo

ANICA VREČKO, usnjena galanterija

HILDA VEBER, manufakturna

ZINKA NARAKS, tekstilna galanterija

SONJA KOVAČ, steklo — porcelan

SLAVICA MLAKAR, obutev

TONE STEFANCIOZA, prevzem — izdaja

HINKO PAP, elektroakustika

PAVEL COLNER, pomočnik šefa za tekstilno stroko.

MILAN ZAJC, pomočnik šefa za tehnično stroko.

mali oglasi

PRODAM

ENSKO krzveno jopo prodam. Mariborska 148.

PAČKA letnik 1968 poceni prodam ali zamenjam za šivino. Ivan Skoberne, Laže 17, Svetelka, Dramlje.

ISO ob glavni cesti v Celju prodam. Vprašajte — Teharska 82.

AKOJ vseljivo dvosobno stanovanje v Vrnčevi ulici št. 37 Celje, prodam.

PALNICO dobro ohranjeno ugodno prodam. Umek Pavla, Copova 2, Celje.

LA 600,00 din prodam dobro ohranjen globok otroški voziček. Knaus Marija, Dečkova 4.

PALNICO z vložki, komodo in divan dobro ohranjeno takoj poceni prodam. Dacić, Šaranovičeva 8, Celje.

NOVO leseno montažno garažo in poltovorni kombi IMW v voznem stanju, registriran prodam ali zamenjam za osební avto. Plahuta Alojz, Lopata 24, Celje.

SAZIDLIVO parcelo na Ostržnem pri Gasilskem domu prodam. Prenos lastništva takoj. Ponudbe pošljite na naslov: Marica Glazar, Moša Pijade 6, Kranj.

SKORAJ novo Lubas harmoniko štiri vrstno prodam. Ogled vsak dan popoldan. Deželak Mihael, Na zelenici 10, Celje.

STIRI mesece starega psa — dobrega čuvaja prodam. Eberlinec Bogomir, Zagrad 144, Celje.

FIAT 750, letnik 1969, prevoženih 19.000, km prodam. Otrokar Albin Trnovlje 166 Celje.

OTROSKI kombiniran voziček, zelo dobro ohranjen, prodam. Telefon 23-203.

MORRIS 1100 letnik 1967 odlično ohranjen prodam. Švencbir Božo, Moša Pijade 15 a, Celje.

DŽIP v brezhibnem stanju prodam. Buffet Smihel, Laško.

PRALNI stroj superavtomatski »Gorenje« — nov — poceni prodam. Informacije Ljubljanska c. 62.

SUHE borove fosne 3 kub. m. in moped T 12 prodam. Beloglavc Viktor, Založe, Polzela.

VINSKE sode, 2 kmečka voza in ostrešje 9 x 8 ugodno prodam. Kukovič Jože, Lokarje 7, Šentjur.

MERCEDES 180 D generalno popravljen, registriran za l. 1973 prodam ali zamenjam za hitrejši avto. Ivič Branko, Rogaška Slatina 50.

UGODNO prodam 12 kom živalic chinchilla ter 18 kom kletk. Jane Tone, Nazorjeva 22, Celje.

KOSILNICO Lavredo 15 km, voziček Brus prodam. Počotnik Anton, Homec 11, Nazarje.

STAREJSO hišo primerno za obrt v večjem kraju na relaciji Celje—Ljubljana prodam. Informacije tel. 063-214-80 od 11. do 12. ure.

V SREDISCU Zalca prodam enodružinsko delno opremljeno hišo z urejenim okoljem. Vseljiva avgusta 1973. Radišek Franc, Zalec, Velenjska 8, telefon 71-028. Informacije vsak dan od 15. ure dalje.

SKODO 100 MB prodam po ugodni ceni. Božič, Partizanska 1, Celje.

ZASTAVA 750 letnik 1969, tehnično pregledan, registriran za l. 1973 prodam. Smid, Marof — Jurklošter.

KOMBI letnik 1965 z dvosedžno kabino, registriran za šest oseb, z odprto karoserijo prodam ali zamenjam za fiat 750 — novejši letnik. Stante Ivan, Podgorje pod čerinam 24, Frankolovo.

TOVORNI avto Man 635 na novo obnovljen ugodno prodam. Cena po dogovoru. Franc Polajžer, Brezje pri Podplatu n. h. Podplati.

NA OBROKE ugodno prodam Fiat 750 — registriran. Petrin Daniel, Mozirje 9.

PRODAJAM kokoši za zakol in rejo. Kočevar Karla, Orla vas 36, Braslovče.

OPEL rekord letnik 1956 v voznem stanju, registracija do oktobra 1973, ugodno prodam. Ogled vsak dan od 15. ure dalje. Vrečar Karla, Košnica 36 Celje.

STANOVANJE

OPREMLJENO sobo v centru ali bližnji okolici nujno iščem. Ponudbe pod »Mirna«.

DEKLE sprejemem na stanovanje. Kovinarska 10 — Stilen Gregor.

STANOVANJE — dve sobi, kuhinja, klet — v Savinjski dolini zamenjam za enakega ali za sobo in kuhinjo v Celju ali bližnji okolici. Ponudbe pod »Zaradi službe«.

NUJNO iščem sobo kjerkoli v Celju. Debelak Milena, Kajuhova 7, Celje.

ODDAM opremljeno sobo s kopalnico ženski osebi po možnosti dijakinji. Ponudbe pod »Centralno ogrevano«.

MATI z dvema otrokoma nujno išče prazno enosobno stanovanje ali sobo v bližini otroškega vrta po možnosti v Celju. Ponudbe pod »Mati z dvema otrokoma«.

FANT in dekle nujno iščeta prazno enosobno stanova-

nje ali vsaj sobo v Celju ali Zalcu. Ponudbe pod »131050«.

SOBO in kuhinjo v Celju ali okolici iščeta mlada zakonca brez otrok. Ponudbe pod »Stanovanje«.

USLUZBENEC išče sobo v Celju. Ratej Franc, Ziče n. h. Loče.

ZAPOSLOITEV

VETERINARSKA postaja Laško razpisuje delovno mesto veterinarja pripravnika (kurativa — preventiva) s sedežem v Laškem. Osební dohodki po samoupravnem sporazumu. Stanovanja ni na razpolago. Prijave sprejema Veterinarska postaja Laško do 30. 12. 1972.

FRIZERKA za moško in žensko stroko išče službo. Ponudbe pod »V okolici Celja«.

RAZNO

MLAJSO upokojenko za pomoč v gospodinjstvu pet dni na teden — iščem. Po-

nuabe pod »800 din mesečno«.

PODJETJA, obrtniki! V Celju ob Mariborski cesti na prometnem kraju prodam stavbo primerno za delavnico ali skladišče. (Lokal, telefon, stanovanje). Na razpolago takoj. Pojasnila Celje, Mariborska 38.

IZDELUJEM in montiram vse vrste role, vidne ologe in karnise po meri. Sedovšek Mirko, Mozirje 13, telefon 063-83 049.

ISČEM mlajšo upokojenko za varstvo štiriletnega sinčka. Stanovanje in hrana zagotovljena. Ponudbe pod »4 letas«.

V POPOLDANSKEM ali popoldanskem času sprejem v varstvo enega ali dva otroka. Ponudbe pod »Zanesljiva«.

BI ZELELI imeti čisto in lepo polt, biti privlačnejši ob prehodu iz starega v novo leto? Vabim Vas da se sami prepričate o kvaliteti mojih storitev. Kozmetični salon »Breda« v Celju, Kajuhova 12 (pri Gimnaziji) telefon 22-400.

Podjetje za izdelavo oblačil
»ELEGANT«
Celje, Gubčeva ulica šte. 10
proda
RAZNI INVENTAR
šivalne stroje
pisalne in računske stroje
Licitacija bo v četrtek, 28. decembra 1972, ob 9. uri dopoldan v Celju, Gubčeva ulica 13 (Kemična čistilnica).
Prednost imajo interese družbenega sektorja, v kolikor teh ne bo, se osnovna sredstva prodajo neposredno ostalim interesentom.

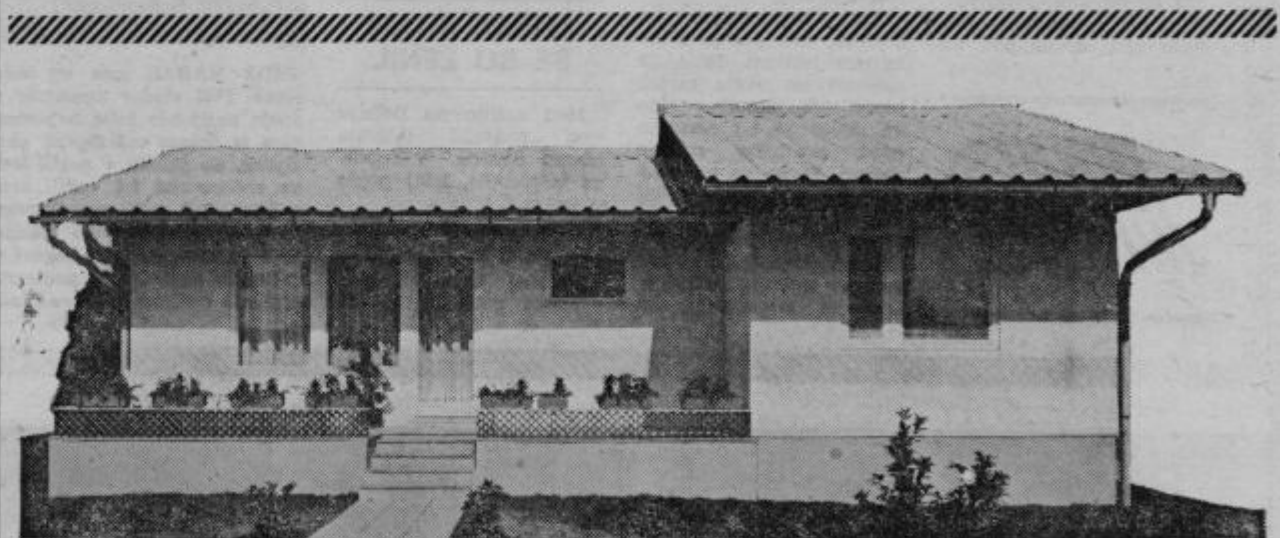
Silvestrova noč ob orglah v Vili Herberstein v Velenju.
Izbrane kulinarčne specialitete vso noč.
Cena 200,00 din. Naročila sprejemamo osebno v recepciji, informacije tel. 85-363 Velenje.
Enkratno razpoloženje v intimnem ambientu vam pripravlja pension Vila Herberstein Velenje.

OBOGATITE PRAZNIKE S SKODELICO

merx

KAVE

Trgovsko podjetje
»JELŠA«
Šmarje pri Jelšah
objavlja naslednja prosta delovna mesta:
poslovodja gostinskega obrata v Rogatcu
VKV ali KV gostinski delavec; stanovanje zagotovljeno
poslovodja gostinskega obrata »Boč« v Šmarju
VKV ali KV gostinski delavec; stanovanje zagotovljeno.

JELOVICA

STANOVANJSKE HIŠE
VRTCE
ŠOLE

PISARNIŠKE OBJEKTE
GRADBIŠČNE BARAKE
PO NAROČILU

proizvaja in montira **JELOVICA** Škofja loka

LJUBEZEN PO INDIJSKO...!

ČLOVEK OSTRMI PRED TADŽ MAHALOM, ZARDI V KADŽURAHU, BEGA Z OČMI PO KRHKIH, NEŽNIH, A DO-STOJANSTVENIH POSTAVAH ODETIH V SARIJE — PA SE NE ČUDI VEČ, DA SE TU, KJER NI LETNE DOBE BREZ ROŽ, ROJEVA TOLIKO OTROK.

Indija je kaleidoskop. Šaj poznate tiste sejmar-ske izdelke? Tulec iz le-penke. Na enem koncu zrklo, na drugem med dve šipi vloženi drobci barvastega stekla. Vrtiš, vrtiš, vedno nova slika; nikoli kasnejša enaka prejšnji. Pač kakor se mešajo stekleni drobci, ki jih prebija svetloba. Zadnjič opisani prizori so bili temni, turobni. Kot otrok bom strelal kaleidoskop spominov, da se zvrstijo živahnejše barve.

DA, INDIJKE SO PRIVLAČNE

Prijatelji in znanci me vprašujejo mežikajoč in namigujoč, češ, kakšne so Indijke? Ne morem si kaj, da tej radovednosti ne podžgem zavisti in še resnico govorim. Lepe so, nežne, krhkega vide-za, samozavestnega pon-ašanja, ki jih varuje ogle-dovanja »čisto od blizu«, pa so ravno zato še bolj mikavne.

Indijke nikoli niso zri-nili v ponižujoč položaj, tudi mohamedanci ne. Od tod njihova samoza-vest.

Menda ni bralca, ki bi kdaj ne videl Indijke v sariju, v tem živem, svoj-stvenem, a vendar ele-gantnem oblačilu. V fil-mu ali na sliki vsaj. Pra-vijo, da v enajstem sto-letju niso nosile pod sa-

rijem ničesar, da so bi-le delno razgaljenih prsi vse, razen prodajalk ljubezni, ki so jih morale pokrivati.

Ce Evropejci rečemo ljubezen, mislimo na Francijo in v novejšem času na nordijske dežele. A Indija ni poznala tabu-bujev in spon nikoli. Vse, kar je prirodno, je zanje dovoljeno. K najstarej-šim indijskim knjižnim de-lom, ali Vedam (verzifi-cirane svete knjige) se po pomenu in starosti priključujejo sutre ali poučni spisi, pa se dar-masutram enako vrsto po-stavi tudi kama sutra. Torej pravim vedam (darma), praktičnim ve-dam (arta) sledi učenje, ki obravnava čutila pod-prta z duševnostjo (ka-ma).

KAMA — LJUBEZEN

Ce boste dobili v roke tisoč petsto let star indij-ski učbenik ljubezni — kama sutra, če bo to ori-ginalni prevod brez ev-ropejskih frizerskih pri-redb, prečitajte si to umetnino, polno lirčne erotike, psihologije člove-ka, anatomije ljubezni, spoštovanja, ustrežljivo-sti, medsebojnih dolžno-sti, pa še in še.

Kadžuraho ...

Kraj jugovzhodno od Delhija, uro poleta z lo-kalnim letalom daleč, je zaslovel po svetu zaradi hindujskih templjev. Kdo ve, kako je bil obarvan pred islamsko rušilno v-nemo, ki pa so na zase-denem območju rušili vse, kar ni bilo mohame-dansko. Ti templji, zgra-jeni od devetega do dva-j-setega stoletja, niso le čudovita arhitektura, so

v kamen vklesana indij-ska mitologija, so kam-niti stripi zgodb o hin-dujskih božanstvih. Toda potopisci so ostrmeli tudi nad knjigo o umetnosti ljubezni, erotičnimi motivi, v podobah, vklesanih v kamen. Preveč stare in častitljive so te umetni-ne, da bi kdo tvegala be-sedo — pornografija. Tu-dj nemški filmarji eroti-ke so se v strahu pred evropskimi viktorski-mi moralisti zatekli prav sem v Kadžuraho po do-kaze, da je ljubezen kaj več kot v temo, pod ode-je skrito opravilo nade-ljevanja vrste, ki pride samo po sebi, a kvčjemu še s pomočjo zgodbic o čebelci in cvetu in s po-močjo naključnih prizo-rov parjenja živali.

In zgodilo se mi je, da sem zarde pred tem po-dobami zato, ker sem bil v družbi sonarodnja-kov. Rosno mlade Indij-ke pa niso vreče škilile skozi prste. Prešerno so se hihitale nekaj korakov proč. Morda ravno nam. Kajti ko sem v kiosku hotel kupiti diaposnetke tempelskih motivov in ker z izбором, ki je še bil na voljo, nisem bil zadovoljen, mi je ponu-dil »specialitet« — po-snetke iz evropskih por-nografskih erotičnih re-vij. Dokaz, kam nas uvr-ščajo glede teh reči.

MOMA SHAFI SE BO ŽENIL

Med vožnjo po Delhiju sem podražil taksista Momo Shafija, prikupne-ga mladeniča, kdaj pojde v jarem.

— Cez pol leta.

— Torej imate nevesto?

Vprašal sem ga pod vplivom naše logike, če

se namreč kani ženiti, bo imel vendar dekle?!

— Nimam. Starša mi jo iščeta, je dejal. Pa prav nič potrto, razočarano ali celo jezno ni tega pove-dal. Rekli boste; revež, suženj tradicij. Smili se vam.

Pa ni tako. Prebira je Kama sutro sem odkril vsaj dvajset »kriterijev«, po katerem mladenič iščejo nevesto. Ker poz-najo sina, se vedo rav-nati pri izbiri dekleta. Ni važno le imovinsko stanje, marveč tudi vzrast, ten, obnašanje, hoja, glas, nasmeh, soj oči itd. Najmanj 60 je spretnosti, ki jih mora dekle znati, od tistih v kuhinji, na vrtu, v dru-žbi, od gojenja cvetic do krasitve doma, od umet-nosti prijetnega sogovor-nišva do poznavanja vse-ga kar naj moža naredi srečnega v postelji, ne

da bi bila pri tem sama prikrajšana.

Pa še nekaj. Pri nas se tisto mora zgoditi, če ne prej vsaj na poročno noč. V Indiji skrbijo, da mla-da ne zlezeta na eno le-žišče, ureden si drug dru-gega ne zaželite, preden zvezde in luna ne poka-žejo ugodnih astroloških znakov.

In kako me je nesoje-ni samec Moma potlej postavil ob zid z nasled-njo šaljivo zbadljivko:

— In naposled, če bom slabo naletel, se mi za-radi izbire ne bo treba jeziti nase, kot bi se v enakem primeru morali vi, moj sahib.

In v tej deželi, tej In-diji—Koromandiji, kjer živo srebro nikoli ne pa-de pod osem stopinj, kjer ni letnega časa brez cvetja, imajo otroke ra-di. Niti enega primera ni-

sem videl, da bi kdo pre-tepal otroka. Nisem pa tudi videl nikogar, ki bi nadlegoval, ogovarjal, po-žvižgaval za deklet. Tudi »samci« naše bele rase ne, toda ti bolj zaradi strahu, da se jim kaj nevšečnega ne pripeti, kot zaradi zavesti, da se to ne spodobi.

In na koncu tega zapi-sa še to, da kaj več o ljubezni po indijsko res ne vem povedati.

TADŽ MAHAL, eno od čudes sveta, največji in najlepši spomenik ljubezni na svetu. Peti vladar mogulske vladarske veje šah Džahan ga je postavil nad grobom svoje najljubše žene Arjuman Banu Begam ali Mumtaz Mahal. To mogočno grob-nico iz belega marmorja, okrašeno z mojstrovinskimi marmornega filigrana in intar-zijami, so gradili v prvih desetletjih sedemnajstega stoletja mojstri iz vse Azije, ki so sedemnajst let vodili armado 20.000 delavcev. Grobnica na bregu reke Džame v Agri stoji sredi prostranega parka z ribniki, naokrog pa osrednjo belo umetnino obdajajo druge, enako veličastne, grajene iz rdečega in belega marmorja. V Indiji kjer so tudi prastari bogovi upodobljeni na podobah v družbi ljubečih žena, je tudi priznana krut Mogul podlegel vzdušju »Kame« in v množstvu in razkošju haremskih krasotic ovekevečil le eno, najlepšo, najbolj bistro, dobro, nežno, materinsko.

KOVINOTEHNA

**ZA NOVO LETO
ROJSTNI DAN,
ZA DRUGE OSEBNE IN DRUŽINSKE PRAZNIKE
SE BOSTE ZAHTEVNE IZBIRE DARILA LAHKO ZNEBILI.**

KAKO?

Z DARILNIM BONOM — kupite ga lahko v vsaki prodajalni KOVINOTEHNE — boste prepustili izbiro darila obdarjencu ali jubilarcu. Prednost DARILNEGA BONA KOVINOTEHNE je v tem, da ga kupite v katerikoli njeni prodajalni, z njim pa kupite darilo prav tako v eni izmed njenih prodajal, blagovnic v Celju, Mariboru, Ljubljani, Jesenicah ali Mengešu.

DARILNI BON KOVINOTEHNE je moderen način izkazovanja pozornosti do svojih najbližjih.

V vseh prodajalnah in blagovnicah KOVINOTEHNE imajo pripravljena darila, primerna različnim praznikom.

**NOVI
tednik**

51

NOVI TEDNIK — Glasilo občinskih organizacij Socialistične zveze delovnega ljudstva Celje, Laško, Slovenske Konjice, Sentjur, Smarje pri Jelšah in Zalec — Uredništvo: Celje, Gregorčičeva 5, poštna predaja 161; Naročnina in oglasi: Trg V. kongresa 10 — Glavna in odgovorna urednik: Jože Volfand; Tehnični urednik: Drago Medved — Redakcija: Milan Božič, Edi Goršič, Jure Krašovec, Milan Senčar, Zdenka Stopar, Milenko Strašek, Berni Strmčnik — Izhaja vsak četrtek — Izdaja ga ČGP »Delo« — Tisk in kličje: ČGP »Delo« Ljubljana — Rokopisov ne vračamo — Cena posamezne številke 1 din — Celoletna naročnina 48 din, polletna 24 din. Tekoči račun 50102-601-30012. ČGP »DELO« Ljubljana — Tel.: uredništvo 223-69 in 231-05, mali oglasi in naročnine 228-00